

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

114'üncü Birleşim (Olağanüstü)
29 Ağustos 2025 Cuma

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- BU BİRLEŞİM TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMA

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İsrail'in Gazze saldırısı, Filistin halkına yaptığı soykırım ve zulüm ile kısıtlı politikaları ve bölgede var olan güncel duruma ilişkin TBMM'nin bilgilendirilmesi için yürütmenin TBMM İçtüzüğü'nün 59'uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki talebinin karşılanması amacıyla Anayasa'nın 93'üncü ve TBMM İçtüzüğü'nün 7'nci maddeleri gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisinin 29 Ağustos 2025 Cuma günü saat 14.00'te olağanüstü toplantıya çağrıldığına ilişkin tezkeresi (3/1173)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İsrail'in Gazze'deki işgalini genişletme kararı ve Filistin halkına yaptığı soykırım hakkında tezkeresi (3/1185)

B) Önergeler

1.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına devam etmesine dair İç Tüzük'ün 7'nci maddesine göre verilmiş önergesi (4/111)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALAR

1.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, İsrail'in Gazze saldırısı, Filistin halkına yaptığı soykırım ve zulüm ile kısıtlı politikaları ve bölgede var olan güncel duruma ilişkin konuşması

VI.- ÖNERİLER

A) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 29 Ağustos 2025 Cuma günü (bugün) birleşiminde İç Tüzük'ün 59'uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca yürütme adına yapılacak konuşmanın süresinin otuz, yürütme adına yapılacak gündem dışı konuşmayı müteakip siyasi parti grupları tarafından yapılacak konuşmaların süresinin ise yirmişer dakika olmasına (bu süre 2 konuşmacı tarafından kullanılabilir) ilişkin önerisi

VII.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Hükümetin Gündem Dışı Açıklamaları

1.- Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın, İsrail'in Gazze saldırısına, Filistin halkına yaptığı soykırıma ve zulüm ile kısıtlı politikalarına ve bölgede var olan güncel duruma ilişkin gündem dışı açıklaması ve YENİ YOL Grubu adına İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ile Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, İYİ Parti Grubu adına İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, MHP Grubu adına Erzurum Milletvekili Kamil Aydın, DEM PARTİ Grubu adına Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, CHP Grubu adına Manisa Milletvekili Özgür Özel, AK PARTİ Grubu adına İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel ile İstanbul Milletvekili Hasan Turan; şahsı adına Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir ve grubu bulunmayan siyasi partiler adına İstanbul Milletvekili Muhammed Ali Fatih Erbakan, İstanbul Milletvekili Zekeriya Yapıcıoğlu, İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, Kayseri Milletvekili Mahmut Arıkan, İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın aynı konuda konuşmaları

VIII.- AÇIKLAMALAR

1.- Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın, bazı milletvekillerinin "Filistin'e havadan yardım gönderilmesi" yönündeki ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- Dışışleri Bakanı Hakan Fidan'ın, Meclisteki bu desteği çok kıymetli bulduğuna, yürütmeye yönelik tavsiyelere ve suçlamalara ilişkin açıklaması

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, İstanbul Milletvekili Hasan Turan'ın Dışışleri Bakanı Hakan Fidan'ın İsrail'in Gazze saldırısına, Filistin halkına yaptığı soykırıma ve zulüm ile kıtlık politikalarına ve bölgede var olan güncel duruma ilişkin gündem dışı açıklaması üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında YENİ YOL Partisine sataşması nedeniyle konuşması

2.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, İstanbul Milletvekili Hasan Turan'ın Dışışleri Bakanı Hakan Fidan'ın İsrail'in Gazze saldırısına, Filistin halkına yaptığı soykırıma ve zulüm ile kıtlık politikalarına ve bölgede var olan güncel duruma ilişkin gündem dışı açıklaması üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

3.- Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in, Ankara Milletvekili Murat Emir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu'nun, Hatay'da hak sahiplerine teslim edilen konutlara,

- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, ülke genelinde gerçekleştirilen kentsel dönüşüm çalışmalarına,

- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, kıyı kenar çizgisinin deniz tarafında kalan kısımlarının turizm yatırımlarına tahsis edilebilmesine,

İlişkin soruları ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/29741), (7/29744), (7/30123)

2.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, DEDAŞ tarafından Şırnak'ın Silopi ve İdil ilçelerinde kesilen cezai faturalara, DEDAŞ tarafından Şırnak'ın Silopi ve İdil ilçelerinde kesilen cezai faturalara,

İlişkin soruları ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/29752), (7/30126)

3.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, madencilik faaliyetlerinin çevresel etkilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/29754)

4.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'ın Bağlar ilçesine bağlı Oğlaklı Mahallesi'ndeki bazı konutların doğal gaz aboneliğinde yaşanan soruna ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/29755)

5.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Ermenistan'da bulunan bir nükleer santralde yaşanabilecek olası bir sızıntıya karşı Iğdır'da alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/29756)

6.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, EKAP sisteminde yaşanan teknik sorunlara ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/29760)

7.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, yönetici atamalarında yapılan mülakata,

- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, öğrencilere yönelik uyuşturucu madde bağımlılığının önlenmesi için yürütülen çalışmalara,

Öğrencilere yönelik uyuşturucu madde bağımlılığının önlenmesi için yürütülen çalışmalara,

Bakanlık tarafından yürütülen okul sosyal hizmeti çalışmalarının akıbetine,

- Bursa Milletvekili Mehmet Atmaca'nın, uyuşturucu ile mücadele hakkındaki farkındalık eğitimlerine,

- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, çıraklık eğitiminde yaşanan sorunlara,

- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, özel eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin sorunlarına,

- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, kamuda çalışan sözleşmeli personelin eş durumu tayini konusundaki mağduriyetine,

- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, İstanbul'daki ortaöğretim kademesindeki tüm kamu ve özel okullara,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/29792), (7/29793), (7/29794), (7/29796), (7/29798), (7/29924), (7/29925), (7/30024), (7/30150)

8.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, güvenlik kamerası bulunmayan okul sayısına,

- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum Belediyesi tarafından Hitit Üniversitesi'ne yaptırılan inşaat projesi performans analizleriyle ilgili bazı iddialara,

- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars ilindeki okullarda alınan yangın güvenliği önlemlerine,

- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, serbest kıyafet uygulamasının kaldırılmasına,

- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, okul yönetici kadrolarına yapılan atamalara,

- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, öğrencilere ücretsiz dağıtılmak üzere gerçekleştirilen ders kitabı basım ihalesine,

- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, üniversite öğrencilerine açılan disiplin soruşturmalarına,

- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, ders kitapları basım ihalelerine dair iddialara,

- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, 2025-2026 eğitim öğretim döneminde planlanan öğretmen atamalarına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/29795), (7/29797), (7/30021), (7/30271), (7/30273), (7/30276), (7/30420), (7/30421), (7/30423)

9.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, TSK personeli muvazzaf ve emekli astsubayların maaş ve özlük haklarında iyileştirilme yapılması talebine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/29799)

10.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İran'dan gelen göçmenlere ve ülkemizin sınır güvenliği politikasına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/29800)

11.- İstanbul Milletvekili Medeni Yılmaz'ın, uyuşturucu kaçakçılığının önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/29801)

12.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, Tunca Nehri'nde yaşanan kuraklığa ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'nın cevabı (7/29826)

13.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Halfeti ilçesinde sulama altyapısının yetersizliğine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'nın cevabı (7/29831)

14.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, Esnaf ve Sanatkarlar Kredi Kooperatifi tarafından sağlanan kredilerde ödeme yapılmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/29836)

15.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, Irak'a yapılan ihracat oranlarında yaşanan düşüşe ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/29837)

16.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, İsrail adına propaganda içerikli paylaşımlar yapan bir internet sitesine erişim engeli getirilmesi talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/29839)

17.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, 20 Haziran 2024 tarihinde Diyarbakır'ın Çınar ilçesi ile Mardin'in Mazıdağı ilçesi arasındaki arazide meydana gelen yangına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/29845)

18.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, altın madenciliği faaliyetlerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/29896)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 17 Haziran 2025 tarihinde Kocaeli'nin İzmit ilçesinde yaşanan elektrik kesintisine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/29897)

20.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2019-2025 yılları arasında millet bahçeleri için yapılan harcamalara ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/29902)

21.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, savunma harcamalarının GSYİH'nin %5'ine çıkarılmasına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/29903)

22.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, üniversitelerde gerçekleşen protestolarda yaşanan olaylara,
- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Hilvan ilçesinde deprem nedeniyle yıkılan okulların inşasına,
- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, yurt dışında yükseköğrenim yapmak isteyen öğrencilere,
- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'taki okul binalarının depreme karşı dayanıklılıklarına,
- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, yönetici atamalarındaki mülakat sürecine,
- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Balıkesir'in Ayvalık ilçesinde bir öğrencinin YKS'ye kimliksiz girdiği iddiasına,
- İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'nun, öğretmen atamalarına,
- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Van'ın Özalp ilçesindeki meslek yüksekokulunun taşınacağı iddiasına,
- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, Şanlıurfa ilindeki öğretmen ihtiyacına,
- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, dinî yapılanmalarla bağlantılı özel yurt ve kurslara,
İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/29922), (7/30019), (7/30020), (7/30023), (7/30146), (7/30147), (7/30148), (7/30149), (7/30151), (7/30272)

23.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, ÖSYM tarafından gerçekleştirilen merkezî sınavlarda eşya emanet hizmeti sağlanması talebine,

- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, son beş yılda ÖSYM tarafından yapılan sınavlara başvurup katılmayan aday sayısına, İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/29923), (7/30022)

24.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, savunma harcamalarının GSYİH'nin %5'ine çıkarılmasına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/29926)

25.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, Manisa'dan İzmir'e yapılan su aktarımı nedeniyle Manisalı çiftçilerin yaşadıkları sorunlara ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'nın cevabı (7/29935)

26.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 9 Haziran 2025 tarihinde Mersin Limanı'na ulaşan bir geminin İsrail'e çelik taşıdığı iddiasına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/29937)

27.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, 2023-2024 yıllarında İsrail'le yürütülen ticari faaliyetlere ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/29938)

28.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, KKTC'ye ulaşımı kolaylaştırmak ve maliyetleri düşürmek amacıyla yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/29941)

29.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin ilindeki tarım üreticilerinin sorunlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/29943)

- 30.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da 2020'den bu yana DEDAŞ'ın taraf olduğu davalara ve icra takiplerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/29951)
- 31.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da tarımsal sulamada kullanılan elektrik ücret tarifelerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/29990)
- 32.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Hilvan ilçesinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/29992)
- 33.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, kırsal bölgelere doğalgaz altyapısı götürülmesine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/29993)
- 34.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, olası bir petrol krizinde petrol ve akaryakıt tedarikine dair alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/29994)
- 35.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Birecik ilçesinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/29995)
- 36.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, 2023'ten bu yana kredi kartı borcunu ödeyemediği için hakkında icra takibi başlatılan kişi sayısına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/29998)
- 37.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, 2002'den bu yana Aydın ilinde kredi ve kredi kartı borcunu ödeyemeyen kişilere ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/29999)
- 38.- İzmir Milletvekili Rifat Turuntay Nalbantoğlu'nun, kamu bankalarının medya kuruluşlarına kullandığı kredilere ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30001)
- 39.- İzmir Milletvekili Rifat Turuntay Nalbantoğlu'nun, kamu bankalarının reklam ve ilan harcamalarına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30002)
- 40.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen kentlerde yürütülen yerinde dönüşüm çalışmalarına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30005)
- 41.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, F-35 savaş uçaklarının teslimat sürecine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30025)
- 42.- Edirne Milletvekili Ahmet Baran Yazgan'ın, Çömlekköy Barajı Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'nın cevabı (7/30075)
- 43.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, 2025 yılında Konya'da rastlanan kene vakalarına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'nın cevabı (7/30076)
- 44.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa GAP Havalimanı'nın hava kargo taşımacılığı için uygun hale getirilmesi talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/30080)
- 45.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, İskenderun-Belen Otoyolu Projesi kapsamında yapılan kamulaştırmalara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/30083)
- 46.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, 2023 yılında Zonguldak'ın Karadeniz Ereğli ilçesine bağlı Süleymanbeyler köyünde meydana gelen sel felaketine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/30084)
- 47.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon ilinin yatırım teşvik grubunun değiştirilmesi talebine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30089)
- 48.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Karlıova ilçesinde kurulan enerji tesisinin ÇED sürecine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30127)
- 49.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, organize sanayi bölgelerine enerji arzı güvenliğinin sağlanmasına yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30128)
- 50.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Kürecik Radar Üssü'ne ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30152)
- 51.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'daki konkordato ilan eden sanayi kuruluşlarına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30175)
- 52.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, gümrük çalışanlarına ödenen yol refakat ve fazla çalışma ücretlerinin kapsamına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30177)
- 53.- İstanbul Milletvekili Gökhan Zeybek'in, Meteoroloji Genel Müdürlüğü personelinin havacılık tazminatına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/30180)
- 54.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Kuzey Ege Otoyolu'nda geçiş ihlali yapıldığı gerekçesiyle kesilen para cezalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/30181)
- 55.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, BAĞ-KUR'luların emeklilik için prim gün sayısının düşürülmesine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30189)
- 56.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, Anadolu Üniversitesinde bazı öğrenciler hakkında disiplin soruşturması başlatılmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30190)

57.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, uluslararası bir örgüt tarafından yayınlanan Yolsuzluk Algı Endeksi'ne ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30191)

58.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, TÜİK'in açıkladığı çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30235)

59.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, son beş yılda ihtiyaç kredisi kullanan emeklilerin sayısına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30236)

60.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Osmangazi Köprüsü için belirlenen geçiş garantisine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30237)

61.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, 2002'den bu yana YİD modeliyle gerçekleştirilen projelere dair çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30238)

62.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Tasarruf Tedbirleri kapsamında reklam ve ilan verilmeyen yerel basın organlarının yaşadığı ekonomik zorluklara ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30239)

63.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, 15 Haziran 2025'te gerçekleştirilen LGS'ye dair iddialara,
- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, 15 Haziran 2025'te gerçekleştirilen LGS'ye dair iddialara,
- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,
- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,
- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,
- Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'in, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,
- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,
- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,
İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/30274), (7/30419), (7/30858), (7/30962), (7/30964), (7/30965), (7/30966), (7/30967)

64.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, Hacettepe Üniversitesinde bazı öğrenciler hakkında disiplin soruşturması başlatılmasına,

- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, 2025 yılında TYT ve AYT sınavlarına yapılan başvuru sayılarında yaşanan düşüşe,
- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, öğrenci affı çıkarılması talebine,
- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, Ege Üniversitesi Öğrenci Köyünde aidatlara yapılan zamma,
- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2025-2026 yılı ders kitapları basım ihalesine,
- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye'de 6 Şubat 2023 tarihli depremlerde yıkılan bir lise binasının yeniden yapım sürecine,

- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatlarına yapılan iş başvurularına,

- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un Espiye ilçesinde atıl durumda bulunan bir yatılı okula,
- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Isparta'da güçlendirme yapılmasına rağmen deprem güvenliği açısından riskli olduğu iddia edilen okullara,

- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, proje okullarına yapılan öğretmen atamalarına,
- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 2019 yılından bu yana Bakanlık tarafından yapılan ihalelere,
İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/30275), (7/30277), (7/30422), (7/30502), (7/30603), (7/30605), (7/30763), (7/30855), (7/30857), (7/31060), (7/31068)

65.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Şebinkarahisar Meslek Yüksekokulu Makine ve Metal Teknolojileri Bölümü'nün kapatılmasına,

- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlık tarafından Ankara'ya yapılan kamu yatırımlarına,

- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, Kocaeli'nin Darıca ilçesine bağlı Piri Reis Mahallesi'nde yapılmakta olan ilkokul projesinin akıbetine,

- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, öğretmen atamalarına,
- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın Reyhanlı ilçesine bağlı Yenişehir Mahallesi'ndeki sürücü kurslarına,
- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, okullarda uyuşturucuyla mücadele kapsamında yapılan çalışmalara,
- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Isparta'da staj yaptığı işletmede yaşanan iş kazası sonucu hayatını kaybeden bir öğrenciye,

- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, ÇEDES projesi kapsamında görevlendirilen öğretmenlere,
- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, zorunlu lise eğitiminin kısaltılacağı iddialarına,
- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya ilindeki bir öğretmenin sosyal medya paylaşımlarına,

- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 2022 yılında boşaltılan Artvin Arhavi Hüseyin Gürkan Anadolu Lisesi binasının yeniden inşasına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/30278), (7/30499), (7/30501), (7/30604), (7/30606), (7/30758), (7/30760), (7/30764), (7/30856), (7/30957), (7/30959)

66.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, yerli bir şirket tarafından üretilen eğitim uçaklarına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30279)

67.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 26 Haziran 2025'te Irak'ta askerlerimize karşı gerçekleştirilen terör saldırısına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30280)

68.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, dış ticaret açığının azaltılmasına yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30315)

69.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2025 yılında Türkiye'den çekilen yabancı yatırımcılara ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30316)

70.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, bir terör örgütü mensubunun cenazesinin bulunması talebine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30342)

71.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, ASELSAN'da çalışırken hayatını kaybeden mühendislere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30343)

72.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, doğal gaz yapılan zamma ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30403)

73.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, ülke genelinde yaşanan kira artışları sebebiyle esnafın yaşadığı mağduriyetin giderilmesi talebine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30405)

74.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, TÜFE ve yıllık enflasyon hesaplamalarına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30406)

75.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, 2000, 2001 ve 2002 nasıplı astsubayların askerî okuldan önceki öğrenim sürelerinin hizmet başlangıcı sayılması talebine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30425)

76.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, 2024 yılından bu yana Filistin'e yapılan ihracata ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30435)

77.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, İsrail'le yapılan ticaretin askıya alınmasına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30436)

78.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, bir milletvekilinin TBMM Genel Kurulunda yaptığı konuşmaya ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/30437)

79.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, TBMM Başkanlığına sunulan yazılı soru önergelerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/30438)

80.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Kumluca ilçesine bağlı bazı mahallelerde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30470)

81.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, 2024 yılında Bursa'da faturasını ödeyemediği için doğal gazı kesilen abone sayısına,

2024 yılında Bursa'da faturasını ödeyemediği için elektriği kesilen abone sayısına,

İlişkin soruları ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30471), (7/30472)

82.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Gündoğmuş ilçesine bağlı Kozağacı Mahallesi'nde kurulması planlanan mermer ocağına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30474)

83.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, akaryakıt fiyatlarındaki artışlara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30477)

84.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin'in Derik ilçesinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30479)

85.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, ekonomik nedenlerle lisansüstü eğitimine devam edemeyen öğrencilere,
- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Munzur Üniversitesi tarafından öğretim görevlisi alımı için yapılan ilanın iptal edilmesine,

Munzur Üniversitesi tarafından yürütülen bir projeye,

- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbul'ün, son beş yılda üniversitelerden kaydını sildiren öğrenci sayısına,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 2025 LGS sınavıyla ilgili iddialara,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/30500), (7/30853), (7/30854), (7/30963), (7/31796)

86.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlık tarafından Ankara'ya yapılan kamu yatırımlarına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30504)

87.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30505)

- 88.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30506)
- 89.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30507)
- 90.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, kavun ve karpuz ihracatının desteklenmesine, Antalya'da faaliyet gösteren silor salatalık üreticilerinin yaşadıkları sorunlara, ilişkin soruları ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30538), (7/30539)
- 91.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlık tarafından Ankara'ya yapılan kamu yatırımlarına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30540)
- 92.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ilave gümrük vergisi oranlarının artırılmasına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30541)
- 93.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlık tarafından Ankara'ya yapılan kamu yatırımlarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/30544)
- 94.- İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk'un, Van ile Muğla'nın Bodrum ilçesi arasında direkt uçak seferi konulması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/30546)
- 95.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'ın Kulp ilçesindeki madencilik faaliyetlerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30573)
- 96.- İzmir Milletvekili Rifat Turuntay Nalbantoğlu'nun, 2025 yılının Haziran ayının son haftasında İzmir'de çıkan orman yangınlarının nedenine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30575)
- 97.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, Bursa'daki doğal gaz altyapısına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30576)
- 98.- Ankara Milletvekili Mesut Doğan'ın, emniyet personeline verilen giyim yardımı tutarının artırılması talebine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30580)
- 99.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, olası bir petrol krizinde petrol ve akaryakıt tedarikine dair alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30581)
- 100.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, 2014 yılından bu yana yapılan büyük ölçekli kamu ihalelerine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30582)
- 101.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, Bursa'daki devlet okullarının fiziki yetersizliğine,
- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, eğitim sisteminin yapısal sorunlarına,
 - Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında Bakanlık tarafından yapılan çalışmalara,
 - Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, okullarda akran zorbalığının önlenmesine,
 - Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Biga İÇDAŞ Fen Lisesi kontenjanının düşürülmesine,
 - Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, Bakanlığın Bursa ilinde 2015'ten bu yana protokol imzaladığı dernek ve vakıflara,
 - Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, 2024 KPSS puanıyla geçerli olacak bir ek atama yapılması talebine,
 - İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, Bakanlıkça zorunlu eğitim kapsamındaki kitap ve forma ihtiyacına yönelik yapılan ihalelere,
 - Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,
- İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/30607), (7/30762), (7/30958), (7/30960), (7/30961), (7/31061), (7/31069), (7/31071), (7/31659)
- 102.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30610)
- 103.- Ankara Milletvekili Adnan Beker'in, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30611)
- 104.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30612)
- 105.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020'den bu yana yapılan ara malı ithalat ve ihracat verilerine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30648)
- 106.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında TBMM bünyesinde yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/30659)
- 107.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, orman sınırları dışına çıkartılan alanlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30664)
- 108.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Cumhurbaşkanı'nın 30 Haziran 2025 tarihinde yaptığı bir açıklamaya ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30666)
- 109.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yabancı sermayeli şirketlerin yaptığı madencilik faaliyetlerine,

Bor atıklarının değerlendirilmesine,

Türkiye Kritik ve Stratejik Mineraller Raporu'na,

İlişkin soruları ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30710), (7/30720), (7/30723)

110.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, EÜAŞ'ta görev yapan yönetici personelin maaş ve özlük haklarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30711)

111.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2024 ve 2025 yıllarında doğal gaz toptan satış fiyatına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30712)

112.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, hane halkının ve tarım üreticilerinin son beş yıldaki enerji tüketim verilerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30713)

113.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021'den bu yana elektrik dağıtım bedeline yapılan zamlara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30714)

114.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Dikey Gaz Koridoru Projesi'ne ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30715)

115.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, EPDK'nın onayladığı ve yürürlükten kaldırdığı yan hizmet anlaşmalarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30716)

116.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, küçük ölçekli rüzgâr türbinlerinin yaygınlaştırılmasına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30718)

117.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, elektrik fiyatlarına yapılan zamma ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30721)

118.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, TPAO tarafından yapılan personel alım süreciyle ilgili iddialara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30724)

119.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatlarına yapılan iş başvurularına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30725)

120.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son beş yılda özelleştirilen kamu kurumlarına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30731)

121.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, trafik kazaları nedeniyle ortaya çıkan tedavi giderlerinin sigorta şirketleri tarafından karşılanmasına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30732)

122.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 31 Mart - 2 Nisan 2025 tarihleri arasında banka ve kredi kartlarıyla yapılan harcama tutarlarına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30733)

123.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Avrasya Tüneli'nden yapılan geçişlerle ilgili çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30734)

124.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kamu harcamalarının denetimine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30735)

125.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Cumhurbaşkanı'nın 30 Haziran 2025 tarihinde yaptığı bir açıklamaya ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30737)

126.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatlarına yapılan iş başvurularına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30738)

127.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, GRECO'nun Türkiye hakkında yayımladığı rapora ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30739)

128.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, eğitim kurumları ve öğrencilerle ilgili çeşitli verilere,

- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, Adıyaman İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından bir personele verilen disiplin cezasına,

- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, İstanbul'da kaçak olarak faaliyet gösterdiği iddia edilen bir yabancı dil eğitim kursuna,

- İstanbul Milletvekili Medeni Yılmaz'ın, otizmli çocuklara yönelik yürütülen çalışmalara,

- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, özel öğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin haklarının iyileştirilmesi talebine,

- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, ortaokul ve lise müfredatına dijital riskler ve bağımlılıklarla mücadeleyle yönelik içerikler eklenmesi talebine,

- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, MEB Proje Okulları Yönetmeliği'ne,

- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde eğitim alanında yaşanan sorunlara,

- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, fiziki şiddete ve dijital tacize uğrayan bir kadına,

- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, öğretmen atamalarına,

- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya'nın Seydişehir ilçesinde bir okulun kapatılacağı iddiasına,

- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'da engelli bireylere yönelik eğitim faaliyetlerine,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/30759), (7/31540), (7/31541), (7/31549), (7/31551), (7/31552), (7/31553), (7/31554), (7/31555), (7/31563), (7/31663), (7/31665)

129.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatlarına yapılan iş başvurularına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30765)

130.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30766)

131.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ekmek üreticilerine satılan doğal gaz fiyatında yapılan artışa ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30794)

132.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Çin'den yapılan ithalata ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30795)

133.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son beş yılda açılan ve kapanan fabrikaların sayısına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30796)

134.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son yıllarda Fas'a yapılan Çin ve ABD yatırımlarının Türkiye'ye etkilerine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30797)

135.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, medikal sanayii üreticilerinin sorunlarına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30798)

136.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilen ipliklere ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30799)

137.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, hazır giyim sektöründe yaşanan daralmaya yönelik yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30800)

138.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yumurta ihracatına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30801)

139.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatlarına yapılan iş başvurularına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30802)

140.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi kapsamında takılacak çiplerin maliyetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/30807)

141.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın Reyhanlı ilçesindeki doğal gaz hizmetinin yaygınlaştırılması talebine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30843)

142.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Munzur Üniversitesi tarafından yürütülen bir proje kapsamında elde edilen gelire ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30844)

143.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, emekli olduğu halde çalışmaya devam eden vatandaşlara ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30845)

144.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, lokanta, restoran ve kafelerde uygulanan KDV oranlarına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30846)

145.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2023'ten bu yana gümrükten geri çevrilen ihracat ürünlerine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30881)

146.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'da bulunan filtre üreticilerine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30883)

147.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da bir belediye otobüsü şoförünün engelli bir kişiyi otobüse almamasına ve ildeki belediye otobüslerinin engelli erişimine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/30884)

148.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, Anadolu Üniversitesinin İşletme ve İktisat fakültelerinin kapatılmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30889)

149.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin Turkcell Global Çağrı Merkezinin kapanacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30890)

150.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Dumlupınar Şehitliği ve Zafer Anıtı'nın aydınlatma sistemindeki sorunlara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30923)

151.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Türkiye genelinde ve Aydın ilindeki jeotermal enerji santrallerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/30929)

152.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Munzur Üniversitesi tarafından öğretim görevlisi alımı için yapılan ilan sonradan iptal edilmesine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30932)

153.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, Merkez Bankası tarafından daha yüksek tutarlı banknot basılmasına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30933)

154.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, bireysel kredi ve kredi kartı borcu olan kişilere ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/30934)

- 155.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30968)
- 156.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30969)
- 157.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, askeri arşivlere erişim talebine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30970)
- 158.- Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'in, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/30971)
- 159.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, yurt dışına kaçırılmak istenirken ele geçirilen bitki ve hayvan türlerine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30997)
- 160.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2024-2025 yıllarında yapılan saman ithalatına, 2024-2025 yıllarında yapılan kırmızı et ithalatına, ilişkin soruları ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/30998), (7/30999)
- 161.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2024-2025 yıllarında yapılan canlı hayvan ithalatına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/31000)
- 162.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, TOBB'un nefes kredisi uygulamasına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/31001)
- 163.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, bir sosyal medya platformundaki yapay zekâ sistemine erişimin kısıtlanmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/31007)
- 164.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığıyla ilgili bazı iddialara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/31008)
- 165.- Muş Milletvekili SümeYYe Boz'un, Muş'un Varto ilçesinde doğal gaz hizmeti sağlanması talebine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/31038)
- 166.- Ankara Milletvekili Mesut Doğan'ın, kumar bağımlılığına ve Millî Piyango İdaresi tarafından sürdürülen şans oyunu faaliyetlerine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/31046)
- 167.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, bazı vakıflara sağlanan kamu kaynağına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/31048)
- 168.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, 15 Haziran 2025'te gerçekleştirilen LGS'ye dair iddialara, - Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara, - Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara, - Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara, - Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara, - İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara, ilişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/31063), (7/31064), (7/31065), (7/31066), (7/31067), (7/31070), (7/31072)
- 169.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/31073)
- 170.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/31074)
- 171.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/31075)
- 172.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/31076)
- 173.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/31077)
- 174.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, sosyal medya üzerinden şehit ailelerine yönelik yapılan hakaret içerikli paylaşımlara karşı alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/31078)
- 175.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Pençe Kilit Harekât bölgesindeki askeri birliğe terör örgütü PKK tarafından bir saldırı gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/31079)
- 176.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, Orta Vadeli Program'ın tekstil, hazır giyim, halıcılık ve ev tekstili sektörlerine etkisine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/31099)
- 177.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, hallerde satılan meyve ve sebze fiyatlarına düzenleme getirilmesi talebine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/31100)

178.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, geçici ithalat kapsamında ülkemize getirilen araçlara ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/31102)

179.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'nın, Cumhurbaşkanının af yetkisini kullandığı hükümlülere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/31430)

180.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 2025 yılında yapılan faiz ödemelerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/31431)

181.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, mısır için ithalat izni verilmesi kararına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/31432)

182.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Aydın'da bulunan JES'lerin incir üretimini olumsuz etkilediği iddiasına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/31489)

183.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, İstanbul'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/31491)

184.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, TÜİK'in araç kiralama ihalesine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/31496)

185.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 2025 yılında iç ve dış borçlar için ödenen faiz tutarına ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/31498)

186.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, TRT'nin yayın politikasına ve insan kaynaklarına ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un cevabı (7/31528)

187.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,

- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,

- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,

- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,

- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,

- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,

- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,

- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,

- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,

- Isparta Milletvekili Hikmet Yalın Halıcı'nın, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/31538), (7/31539), (7/31542), (7/31543), (7/31545), (7/31546), (7/31548), (7/31556), (7/31557), (7/31558)

188.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 2025 LGS'de Artvin ilinden birinci çıkmamasına,

- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, özel okulların ücretlerinde yapılan artışlara,

- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Adaklı ilçesine bağlı Erler köyündeki okulun tekrar faaliyete geçirilmesi talebine,

Bingöl'ün Adaklı ilçesine bağlı Erler köyüne okul inşa edilmesi talebine,

- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İstanbul'un Ümraniye ilçesinde bulunan Yukarı Dudullu Mahallesi'nde yapımı süren ortaokul inşaatına,

- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Keşap Fen Lisesinin kontenjanının düşürülmesine,

- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Marmaris Mesleki Eğitim Merkezinin fiziki altyapı eksikliklerine,

- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,

- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, LGS sınavıyla ilgili bazı iddialara,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/31544), (7/31550), (7/31660), (7/31661), (7/31662), (7/31666), (7/31794), (7/32056), (7/32060)

189.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olaya ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/31564)

190.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, PKK terör örgütünün feshine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/31565)

191.- İstanbul Milletvekili Namık Tan'ın, 6 Temmuz 2025 tarihinde Kuzey Irak'ta gerçekleşen ve askerlerimizin şehit olduğu olayın tahkikat sürecine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/31566)

192.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, Sakarya'nın Geyve ilçesinde yetiştirdikleri karpuzları parçalayan üreticilere idari para cezası uygulanmasına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/31598)

193.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, mısır için ithalat izni verilmesi kararına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/31601)

194.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, esnafların desteklenmesine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/31602)

195.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak ve Batman TPAO Bölge Müdürlüklerine personel alımı için yapılan mülakat sonuçlarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/31637)

196.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 25 Temmuz 2025 tarihinde İskenderun Deniz Er Eğitim Alay Komutanlığında temel eğitimde bulunan iki askerin şehit olmasına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/31667)

197.- Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın'ın, 25 Temmuz 2025 tarihinde İskenderun Deniz Er Eğitim Alay Komutanlığında temel eğitimde bulunan iki askerin şehit olmasına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/31668)

198.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, sıfır gümrük vergisiyle 500 bin ton mısır ithal edilmesi kararına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/31697)

199.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara,

Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara,

Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara,

Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara,

Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/31795), (7/31799), (7/31802), (7/31803), (7/31804), (7/31805)

200.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara,

Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara,

Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara,

Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara,

Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara,

Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara,

Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara,

Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/31797), (7/31800), (7/31917), (7/31918), (7/31919), (7/31920), (7/31921), (7/31922), (7/31923)

201.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, 25 Temmuz 2025 tarihinde İskenderun Deniz Er Eğitim Alay Komutanlığında temel eğitimde bulunan iki askerin şehit olmasına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/31807)

202.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'den kalkan bir geminin İsrail'e mal götürdüğü iddiasına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/31841)

203.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, bir Cumhuriyet savcısıyla ilgili iddialara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/31987)

204.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, RTÜK'ün bazı televizyon kanalları hakkında verdiği idari para cezaları ile yayın durdurma kararlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/31990)

205.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, vergi cenneti olarak bilinen ülkelere yapılan para transferlerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/31992)

206.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, döner sermaye işletmelerinin bütçelerine,

TÜİK'in enflasyon hesaplamalarında kullandığı mal ve hizmet fiyatlarına,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/32100), (7/32101)

207.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, İstanbul Sazlıdere Barajı'nın içme suyu statüsünün değiştirilmesine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/32102)

208.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, sahte diploma yoluyla akademik ünvan elde eden kişilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/32225)

29 Ağustos 2025 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Numan KURTULMUŞ

KÂTİP ÜYELER: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar), Müzeyyen ŞEVKİN (Adana)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, İsrail'in Gazze saldırısı, Filistin halkına yaptığı soykırım ve zulümle birlikte kısıtlı politikaları ve bölgede var olan güncel duruma ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgilendirilmesi için yürütmenin İç Tüzük'ün 59'uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki talebinin karşılanması amacıyla, Anayasa'nın 93'üncü ve İç Tüzük'ün 7'nci maddelerine göre Başkanlığımızın doğrudan çağırısı üzerine olağanüstü toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisinin 114'üncü Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Elektronik sistemle yoklama yapacağız.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının çağrı yazısını okutup bilgilerinize sunacağım.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İsrail'in Gazze saldırısı, Filistin halkına yaptığı soykırım ve zulüm ile kısıtlı politikaları ve bölgede var olan güncel duruma ilişkin TBMM'nin bilgilendirilmesi için yürütmenin TBMM İçtüzüğü'nün 59'uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki talebinin karşılanması amacıyla Anayasa'nın 93'üncü ve TBMM İçtüzüğü'nün 7'nci maddeleri gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisinin 29 Ağustos 2025 Cuma günü saat 14.00'te olağanüstü toplantıya çağırıldığına ilişkin tezkeresi (3/1173)

27/8/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığından Bildirilmiştir

Türkiye Büyük Millet Meclisini, İsrail'in Gazze saldırısı, Filistin halkına yaptığı soykırım ve zulüm ile kısıtlı politikaları ve bölgede var olan güncel duruma ilişkin TBMM'nin bilgilendirilmesi için yürütmenin TBMM İçtüzüğü'nün 59'uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki talebinin karşılanması amacıyla Anayasa'nın 93'üncü ve TBMM İçtüzüğü'nün 7'nci maddeleri gereğince 29 Ağustos 2025 Cuma günü saat 14.00'te olağanüstü toplantıya çağırıyorum.

Sayın milletvekillerinin belirtilen gün ve saatte Genel Kurul toplantısına katılmalarını rica ederim.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, İsrail'in Gazze saldırısı, Filistin halkına yaptığı soykırım ve zulüm ile kısıtlı politikaları ve bölgede var olan güncel duruma ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, İsrail'in Gazze'de ve işgal altındaki tüm Filistin topraklarında gerçekleştirdiği soykırım ve zulüm ile bölgedeki saldırganlığı ve yayılcı eylemleri hakkında içinde bulunduğumuz bu dönemde yani 28'inci Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu olarak 6 adet ortak bildiri ve Başkanlık tezkeresi kabul edilmiştir. Bugün de İsrail'in Filistin halkına karşı saldırganlığını artırması, Gazze'deki kısıtlı bir imha silahı olarak kullanması suretiyle soykırımda yeni bir boyuta geçmesi vesilesiyle ve Gazze'yi tamamen ilhaka kalkışmasını görüşmek üzere bir araya geldik.

İsrail'in on yıllardır Filistin halkına karşı sürdürdüğü işgal, imha ve ilhak politikalarının son iki yıldır soykırım boyutlarını çoktan aştığı görülmektedir. Esasında, artık kelimelerin yetersiz kaldığı bir noktadayız, siyonist İsrail'in yaptıklarını ne "zulüm" ne "vahşet" ne "barbarlık" ne "katliam" ne de "soykırım" sözcükleri tanımlamaya yeterli değildir. Şimdiye kadar, büyük çoğunluğu kadın ve çocuk olan 70 bine yakın insan katledilmiştir, sivil altyapı kasıtlı şekilde hedef alınmış; okullar, ibadethaneler ve hastaneler alçakça bombalanmıştır. Daha birkaç gün önce Gazze'nin güneyindeki Nasır Hastanesine yönelik saldırılarda hastalar, sağlık çalışanları ve uluslararası basın mensupları dâhil olmak üzere onlarca masum insan dünyanın gözü önünde katledilmiştir. Gazze'deki 36 hastaneden 33'ü ya tamamen yıkılmış ya çok ağır hasar almıştır yani Gazze'de sağlık hizmetleri fiilen verilemez bir noktaya gelmiştir. Açlık ve kısıtlı, aylardan beri masum insanlara karşı bir yok etme yöntemi olarak kullanılmaktadır, öyle ki gıda yardım konvoyları bile siyonist barbarlarca ölüm tuzaklarına dönüştürülmüştür. İsrail, Gazze'de işgal harekâtını genişletme kararı alarak insanlık suçlarını sürdürmeye devam etmektedir. İsrail'in Gazze halkını bilerek ve isteyerek açlığa ve kısıtlığa mahkûm ettiği Birleşmiş Milletler ve diğer uluslararası kuruluşlar tarafından da doğrulanmıştır. İsrail derhâl ateşkesi kabul etmeli ve tüm silahlı birimlerini bölgeden çekmelidir. Hazırlanan uluslararası insani yardım ve imar planları temelinde Gazze'nin acilen yeniden ayağa kaldırılması sağlanmalıdır. Bölgenin yönetimi Filistinlilere ait olmalı, güvenliği ise Birleşmiş Milletler Barış Gücü tarafından teminat altına alınmalıdır hatta geçtiğimiz günlerde İrlanda Cumhurbaşkanı'nın da ifade ettiği şekilde, Gazze'de insani yardım şartlarının sağlanması amacıyla Birleşmiş Milletler tarafından bir güç gönderilmesi ivedilikle sağlanmalıdır.

Değerli milletvekilleri, İsrail'in barbarlığı bildiğiniz gibi sadece Gazze'yle sınırlı değildir, Kudüs ile Batı Şeria'da da silahlı güçleri ve gaspçı yerleşimcileri vasıtasıyla Filistinlilere uyguladığı şiddet fütursuzca artırılmış; toprak işgalini, yasa dışı yıkım ve yerleşim inşasını hızlandırmışlardır. Son olarak, oldukça hassas bir bölge olan "E1 Bölgesi" olarak tanımlanan topraklarda da Kudüs'ün doğusunu Batı Şeria'dan ayırmayı amaçlayan yeni bir yasa dışı yerleşim yerinin oluşturulma kararı uluslararası camiada büyük bir infiale yol açmıştır.

Sayın milletvekilleri, diğer yandan, İsrail Parlamentosu da uluslararası hukuka aykırı bir şekilde Birleşmiş Milletler Filistinli Mültecilere Yardım ve İmar Ajansının faaliyetlerini yasaklayan, Gazze ve Batı Şeria'ya insani yardımların ulaşmasını engelleyen, Filistin topraklarına el koyan kanunları kabul etmekte, Filistin topraklarının ilhakı çağrısında bulunan kararlar almaktadır. Ezcümle, İsrail'in işgal altındaki Filistin topraklarındaki her eylemi uluslararası hukukun açık bir ihlalidir, savaş suçudur, soykırımdır.

Sayın milletvekilleri, soykırımcı Netanyahu çetesinin acımasız eylemlerine karşı dünyanın her köşesinde halkların tepkisi her geçen gün artmakta, büyümektedir. Bu caniler çetesine karşı insanlık cephesi dil, din, ırk ve coğrafya ayrımı olmaksızın sesini daha da yükseltmekte; dünyanın neredeyse her ülkesinde, her başkentinde siyonist İsrail telin edilmektedir. Bu sebeptendir ki yakın bir zamana kadar sessiz kalarak veya mazeretler üreterek İsrail'e destek veren Batılı ülke hükümetleri ve parlamentoları dahi İsrail'e tepki göstermeye başlamışlardır. Bazı Batılı ülkeler gelecek ay Filistin'i tanıma kararını almaya hazırlanmaktadır, birçok Batılı ülke İsrail'e karşı yetersiz de olsa yaptırım kararlarını almak üzeredir. Esasen, başta ülkemiz olmak üzere Asya, Afrika ve Latin Amerika devletleri bu konuda öncü rol oynamaktadır. Dünya parlamentolarında İsrail'e daha etkin yaptırım uygulanması yönünde baskılar artmakta, sesler yükselmekte hatta aksi tutumlar siyasi sorunlara dahi neden olmaktadır; nitekim, bunun bir örneği olarak, Hollanda Dışişleri Bakanı ve partisinden 7 Bakanın Hollanda Parlamentosunun İsrail'e ek yaptırım kararı almaması üzerine koalisyondan ayrılması Hollanda'da siyasi bir krize yol açmıştır. ABD Kongresi'nde dahi İsrail'in Gazze'de ateşkesi kabul etmesini ve insani yardımları engelleme politikasına son vermesini isteyen üyelerin sayısı artmaktadır. İsrail'e Amerikan kamuoyunda verilen destek de her geçen gün azalmaktadır.

Kıymetli milletvekilleri, İsrail'in soykırım ve ilhak politikalarına karşı koymak ve insanlık cephesine destek olmak amacıyla parlamenter alan dâhil çok boyutlu ve çok yönlü çabalarımızı artırarak sürdürmek zorundayız. Soykırımcı Netanyahu ve çetesinin uluslararası alanda daha fazla tecrit edilmesi için elimizden gelen her türlü çabayı ortaya koymalıyız. Bu amaçla Gazi Meclisimizin attığı önemli adımlar olmuştur. Türkiye Büyük Millet Meclisi oy birliğiyle aldığı kararlarla İsrail'in Filistin'deki katliamlarını ve bölgedeki saldırılarını güçlü şekilde defaatle kınamıştır. Uluslararası Adalet Divanında İsrail'in Gazze'de soykırım işlediği suçlamasıyla Güney Afrika Cumhuriyeti tarafından açılan davaya Türkiye'nin müdahil olması sürecinde de Meclisimiz aktif katkı sunmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, hatırlayacağınız üzere, burada Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas'ı geçen sene konuk ederek Filistin devletinin sesinin uluslararası camiada duyulmasına büyük bir katkı sunmuştur. Meclisimiz Parlamenterler Arası Kudüs Platformu'na destek olmaktadır. Ayrıca, bu yıl nisan ayında Türkiye Büyük Millet Meclisinin öncülüğünde İstanbul'da tesis ettiğimiz Filistin'i Destekleyen Parlamentolar Grubu kurumsal seviyede Filistin davasının uluslararası mücadelesindeki öncü kuruluşlardan biri olmaya adaydır.

Değerli milletvekilleri, 7 Kasım 2024 tarihinde Brezilya'da katıldığımız P20 Parlamento Başkanları Zirvesi'nde "İsrail'in Birleşmiş Milletler üyeliğinin askıya alınmasının tartışılması vakti gelmiştir." diye ifade etmiştim. Maalesef, artık sözün bittiği yerdeyiz. Gözlerimizin önünde bir halk, kadınıyla çocuğuyla, yaşlısıyla genciyle katlediliyor hatta açlıktan ölüme mahkûm ediliyor. Bugün artık somut adımların acilen atılması ve İsrail soykırım politikalarından dönene kadar, vazgeçene kadar Birleşmiş Milletler dâhil tüm uluslararası kuruluşlardaki üyeliklerinin askıya alınmasını teklif ediyorum, uluslararası camiaya ilan ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Türkiye Büyük Millet Meclisi, tüm siyasi gruplarıyla, tüm milletvekilleriyle Filistin halkının meşru haklarının savunulması, Filistin devletinin daha fazla ülke tarafından tanınması, iki devletli çözüm perspektifinin sonuna kadar korunması, İsrail'in işgal ettiği Filistin topraklarında uyguladığı soykırım ve sömürge suçlarının durdurulması ve sorumlularının mahkemelerde hesap vermesine yönelik uluslararası çabalara öncülük etmeye ve katkı sunmaya devam edecektir.

Yüce Meclisimizin bugünkü olağanüstü toplantısı hiç şüphesiz bu tarihî sorumluluğumuzun bir gereğidir. Masum ve mazlum Filistin halkının haklı davasını savunmak bizim için insani, İslami ve tarihî bir sorumluluktur. Filistin davası, kim ne derse desin, bizim için, Türkiye için, milletimiz için millî bir davadır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Tam anlamıyla özgür ve egemen Filistin Devleti'nin kurulmasını sağlayana kadar bu mücadeleye Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak destek olacağımıza, öncülük yapacağımıza bir kere daha buradan söz veriyor, bu duygularla yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, yürütmenin İsrail'in Gazze saldırısı, Filistin halkına yaptığı soykırım ve zulüm ile kıtlık politikaları ve bölgede var olan güncel duruma ilişkin İç Tüzük'ün 59'uncu maddesinin ikinci fıkrası gereğince gündem dışı söz istemi vardır. Bu istem, Dışişleri Bakanı Sayın Hakan Fidan'ın gündem dışı konuşma yapması şeklinde karşılanacaktır. Bu talebi yerine getireceğiz.

Sayın Bakanı Genel Kurula davet ediyorum.

Buyurun Sayın Hakan Fidan. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakanın açıklamasından sonra, istemleri hâlinde siyasi parti gruplarına ve grubu bulunmayan milletvekillerinden birine söz vereceğim.

Ayrıca, talepleri hâlinde grubu bulunmayan siyasi partilerin genel başkanlarına da beşer dakika söz vereceğim.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 29 Ağustos 2025 Cuma günü (bugün) birleşiminde İç Tüzük'ün 59'uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca yürütme adına yapılacak konuşmanın süresinin otuz, yürütme adına yapılacak gündem dışı

konuşmayı müteakip siyasi parti grupları tarafından yapılacak konuşmaların süresinin ise yirmişer dakika olmasına (bu süre 2 konuşmacı tarafından kullanılabilir) ilişkin önerisi

No: 67

29/8/2025

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 29/8/2025 Cuma günü (bugün) yaptığı toplantıda aşağıdaki önerilerin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

Abdulhamit Gül
Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Başkan
Vekili

Murat Emir
Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Başkan
Vekili

Gülüstan Kılıç Koçyiğit
Halkların Eşitlik ve Demokratik Partisi
Grubu Başkan Vekili

Feti Yıldız
Milliyetçi Hareket Partisi Grubu Temsilcisi

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu
İYİ Parti Grubu Başkan Vekili

Bülent Kaya
Yeni Yol Partisi Grubu Başkanı

Öneriler:

Genel Kurulun 29 Ağustos 2025 Cuma günü (bugün) birleşiminde İç Tüzük'ün 59'uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca yürütme adına yapılacak konuşmanın süresinin otuz, yürütme adına yapılacak gündem dışı konuşmayı müteakip siyasi parti grupları tarafından yapılacak konuşmaların süresinin ise yirmişer dakika olması (bu süre 2 konuşmacı tarafından kullanılabilir) önerilmiştir.

BAŞKAN - Öneriyi Genel Kurula sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alınan karar gereğince, konuşma süreleri yürütme için otuz dakika, siyasi parti grupları için yirmişer dakika, grubu bulunmayan bir milletvekili için beş dakikadır. Siyasi parti gruplarının konuşma süreleri 2 kişi tarafından kullanılabilir.

Şimdi sözü yürütme adına Dışişleri Bakanı Sayın Hakan Fidan'a bırakıyorum.

Buyurun Sayın Bakan. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

VII.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Hükûmetin Gündem Dışı Açıklamaları

1.- Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın, İsrail'in Gazze saldırısına, Filistin halkına yaptığı soykırıma ve zulüm ile kitle politikalarına ve bölgede var olan güncel duruma ilişkin gündem dışı açıklaması ve YENİ YOL Grubu adına İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ile Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, İYİ Parti Grubu adına İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, MHP Grubu adına Erzurum Milletvekili Kamil Aydın, DEM PARTİ Grubu adına Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, CHP Grubu adına Manisa Milletvekili Özgür Özel, AK PARTİ Grubu adına İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel ile İstanbul Milletvekili Hasan Turan; şahsı adına Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir ve grubu bulunmayan siyasi partiler adına İstanbul Milletvekili Muhammed Ali Fatih Erbakan, İstanbul Milletvekili Zekeriya Yapıcıoğlu, İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, Kayseri Milletvekili Mahmut Arıkan, İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın aynı konuda konuşmaları

DIŞİŞLERİ BAKANI HAKAN FİDAN - Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Gazze gündemiyle gerçekleştirilen bu olağanüstü oturum vesilesiyle aziz milletimizin vicdanını ve millî iradeyi temsil eden sizleri, yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Yüce Meclisimizin partilerüstü bir anlayışla Filistin meselesini millî dava olarak görmesi bizler için son derece gurur vericidir. Başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere tüm devlet organları ve milletimiz bir bütün olarak Filistin meselesini sahiplenmektedir. Bu durum, milletimizin vicdan birliğini yansıtmakla kalmayıp tehdidin de nereden başladığını gösteren stratejik bir anlayış birliğine işaret etmektedir.

Değerli milletvekilleri, bugün burada, Gazze'de yaşanan insanlık dramını, İsrail'in saldırganlığında gelinek nokta ve ülkemizin yürüttüğü kararlı mücadeleyi sizlerle paylaşacağım. Tabiatıyla kamuya açık bir bilgilendirmenin sınırları içerisinde huzurlarınızda bulunmaktayım. Geçtiğimiz yıl yine bu çatı altında yaptığım takdimde, hatırlayacağınız üzere, İsrail'in izlediği stratejinin yalnızca Gazze'yle sınırlı kalmayacağını, bölgenin geneline yayılacak bir ateş dalgası yaratacağını ifade etmiştim huzurlarınızda; ne yazık ki bugün yüce Mecliste dile getirdiğimiz öngörülerin maalesef birer birer gerçekleştiğini üzümlerle görmekteyiz. Gazze'de soykırım daha da derinleşmiş, Batı Şeria'da fiilî ilhak adımları başlamış, İran-İsrail hattındaki gerginlik on iki günlük bir savaşa dönüşmüş, İsrail'in saldırganlığı Lübnan'a ve Suriye'ye sıçramış, Doğu Kudüs'teki kutsal mekânlara ve özellikle Mescid-i Akşa'ya yönelik provokasyonlar giderek artmıştır. Bu vahim tablo hem ülkemizin hem de bölgemizin geleceğini yakından ilgilendiren ağır bir kırılmaya işaret etmektedir.

Değerli milletvekilleri, gelinek süreci kısaca özetlersek İsrail, iki yıldır Gazze'de soykırım suçu işleyerek dünyanın gözü önünde temel insani değerleri hiçe saymaktadır. Yaşananlar tüm insanlığın vicdanını derinden yaralamaktadır. Türk milleti, zulme maruz kalan Filistin halkının acısını yoğun şekilde hissetmektedir. İsrail, bölge ülkelerinin içinde bulunduğu şartları fırsat bilerek sınırları ötesinde askerî müdahalelerde bulunmakta, bölgeyi insansızlaştırmakta ve yaşanmaz kılmaya stratejisiyle dizayn etmeye

çalışmakta; yasa dışı işgal altında tuttuğu toprakları genişletmek için her türlü hukuksuzluğu yapmaktadır. Devam eden soykırım sonucunda sizlerin de yakından takip ettiği gibi Gazze'de 62 binden fazla Filistinli kardeşimiz şehit edilmiştir. Gazze'nin yüzde 85'i hâlen İsrail'in askerî kontrolü altındadır, bununla da yetinmeyen Netanyahu hükûmeti Gazze'nin geri kalan kısmını da işgal altına almak için hazırlıklar içindedir, bugün itibarıyla da orduya harekât emri verdiği dair bilgiler intikal etmektedir. Bu bölgelerde hayatta kalma mücadelesi veren 1 milyondan fazla Filistinlinin bir kez daha yerlerinden edilmesi amaçlanmaktadır. Nüfus yoğunluklu bölgelerde planlanan askerî operasyonlar yeni toplu katliamlara kapı aralamaktadır.

İsrail, bu koşulları iki devletli çözüm vizyonunu tümüyle ortadan kaldırmak için fırsat olarak kullanmaktadır. Ülkemizin de yoğun çalışmaları sayesinde BM Genel Kurulu dünya kamuoyunun vicdanını yansıtan bazı kararlar alabildiyse de bunların bağlayıcı gücü olmaması sahadaki durumu İsrail'in ve onu destekleyenlerin insafına bırakmıştır. Neredeyse bütün dünya İsrail'i soykırım nedeniyle yalnız bırakmıştır, sadece Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi olan Amerika'nın kayıtsız şartsız desteğiyle İsrail mevcut savaş suçlarına devam etmektedir.

Şunu en baştan açıkça ifade etmek gerekiyor: Gazze'de yaşanan bu dramının arkasındaki asıl mesele, İkinci Dünya Savaşı sonrasında kurulan düzenin artık günümüz sınamalarına cevap vermemesidir yani iflas etmesidir. İşte, biz buna uluslararası sistemin meşruiyet krizi diyoruz.

Değerli milletvekilleri, Gazze'deki genel tablo son derece vahimdir. İsrail tarihin en ırkçı hükûmeti ancak haddini bildiği takdirde saldırganlığını frenleyecektir. Türkiye olarak, Filistin halkının hangi şekilde ve isim altında olursa olsun Gazze'den tehcirini öngören planlara karşıyız. Kim tarafından sunulursa sunulsun, böyle bir plan bizim nezdimizde hükümsüzdür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Tüm süreç boyunca, sizlerin de takip ettiği üzere, kalıcı bir ateşkese ulaşılmasını teminen Katar ve Mısır'la temaslarımız devam etmekte ve Katar ve Mısır ara buluculuğunda müzakereler yürütülmekte. Hamas'ın gösterdiği esnekliğe karşı İsrail'in herhangi bir mutabakat sağlanması konusunda isteksizliği ibret vericidir ve zihinlerinin gerisindeki stratejiyi gösterme açısından da son derece açık bir tablo ortaya koymaktadır.

Gelinen noktada önümüzdeki esas mesele ise Gazze'nin geleceği olmuştur. İsrail, Gazze'de meşru hiçbir Filistin yönetimi istememekte, bölgedeki işgal ve istilasını sürdürmektedir. Uluslararası kamuoyu, Birleşmiş Milletler ve yerel sivil toplum kuruluşlarının yardım dağıtımını üstlenmesi konusunda hemfikir durumda. İsrail ise yardımların dağıtımını engelleyerek binlerce Filistinli kardeşimizin hayatını kaybetmesine neden olmuştur, açlığı silah olarak kullanma stratejisini benimsemiştir. İsrail'in süregelen ablukası sonucunda Birleşmiş Milletler Gazze'de kıtlık felaketinin baş gösterdiğini ilan etmiştir.

Değerli milletvekilleri, bu bir doğal afet değildir; bu, açlığı silah hâline getiren, kasıtlı ve zalim bir politikanın sonucudur. Amaç belli; Filistinlilerin toplanacağı kampların dışındaki alanların moloz yığını hâline getirilmesi, Filistinlilerin Gazze'den göç etmeleri için zorlayıcı bir ortam tesis edilmesi. İsrail, mevcut savaş ve istikrarsızlık ortamından istifadeyle Batı Şeria ve Doğu Kudüs'te de saldırılarını artırmıştır. İsrail'in devlet terörü sürmektedir; İsrail ordusu korumasındaki yerleşimciler Filistin halkına, geçim kaynaklarına ve mülklerine saldırmaktadır, aynı zamanda Mescid-i Aksa'ya yönelik baskınlar da devam etmektedir. Mescid-i Aksa'nın mekânsal ve zamansal bölünmesine yönelik İsrail adımları kesintisiz sürmektedir. Özellikle İsraili aşırı bakanlar beraberlerinde yerleşimciler ve güvenlik güçleri eşliğinde Mescid-i Aksa'nın kutsiyetini ve buradaki tarihî statükoyu ihlal etmeye devam etmektedirler. Son dönemde bazı ülkelerin Filistin'i tanıma kararı almasına misilleme olarak Netanyahu hükûmetinin yeni yasa dışı yerleşim projeleri, sahadaki saldırıları ve Filistin yönetimini mali iflasa sürükleyecek girişimleri artırmıştır. Topyekûn saldırılar altında olan Filistin var olma mücadelesi vermektedir.

Değerli milletvekilleri, İsrail bölgeyi istikrarsızlığa sürükleyerek kendi güvenliğini sağlayabileceği bir yanılgı ve gaflet içindedir. Bunu kendisine şu an itibarıyla bir politika edinmiştir. İlk günden bu yana uyarmaktayız, İsrail'in Gazze başta olmak üzere, Filistin'de pervasız saldırılarına devam etmesine izin verilirse bu sadece Filistinlilerle kalmaz, bütün bölgeyi ateşe atar. Bu değerlendirmemizin gerçekleştiğini maalesef geçtiğimiz süre içerisinde gördük. İsrail Lübnan'a yönelik hava saldırılarını karasal işgale dönüştürdü ve Lübnan'ın güneyini işgal etti. Lübnan'da konuşlu Birleşmiş Milletler gücü UNIFIL'e saldırmaktan da çekinmeyen İsrail tüm uluslararası hukuk kurallarını hiçe saydı. Lübnan içindeki 5 noktada ise İsrail askerî mevcudiyeti devam etmekte. İsrail geçiş sürecindeki Suriye'ye yönelik saldırılarını ve Suriye içinde işgalci varlığını da sürdürmektedir. Bu doğrultuda, Golan Tepeleri'ndeki işgalini genişletmiş, Suriye topraklarının içine kadar girmiş, Şam'ı vuracak kadar cüretkâr bir hezeyan içerisine girmiştir. İsrail, Suriye'deki hassas noktaları kaşıyarak istikrarlı, güçlü, millî birlik ve beraberliğini sağlamış ve toprak bütünlüğüne sahip bir Suriye istemediğini açıkça göstermiştir. Suriye'nin kadim ve değerli topluluklarının bu çarpık hedefler doğrultusunda istismar edilmesine asla izin vermeyeceğiz.

Diğer yandan, İsrail ve İran arasında devam eden gerilim ise tüm bölgemiz için risk teşkil etmektedir. İsrail'in yıl boyunca Gazze, Lübnan, Yemen, Suriye ve İran'a gerçekleştirdiği saldırılar uluslararası hukuku ve insani değerleri hiçe sayan, bölgesel istikrarı tehdit eden ve tüm coğrafyamızı kaosa sürükleyebilecek nitelikteki eylemlerdir. Bu pervasız tavır devlet sorumluluğu taşımaktan uzak, uluslararası düzene meydan okuyan bir terör devleti zihniyetinin en açık göstergesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye olarak Filistinli kardeşlerimizin kendi topraklarında var olma mücadelesini her zaman destekledik. İsrail'in zulmünü her daim uluslararası gündemin ön sıralarında tuttuk. Başından beri bu konudaki gayretlerimizi -daha önce de defalarca ifade ettim- iki ana kulvarda sürdürdük. Birincisi, mevcut soykırımın ve savaşın bir an önce Gazze'de durması, insani yardımların hemen içeriye girmesi. İkinci kulvarımız ise buna paralel iki devletli çözümün gündemde tutulması ve dünya genelinde kabul görmesi. Bu doğrultuda fıkırdış ülkelerle birlikte uluslararası toplumu harekete geçirmek ve İsrail üzerinde baskı kurmak için -sizlerin de şahit olduğu gibi- yoğun bir çaba sarf ettik. Bu süreçte milletimizden aldığımız güç attığımız kararlı adımlara dayanak noktamız oldu. Filistin davası ülkemizde tüm kesimlerin savunduğu öncelikli bir meseledir. Yaptırımlar bağlamında dünyada Türkiye'den daha ileri adım atmış şu anda başka bir ülke yok. Çok sayıda diplomatik, hukuki ve ticari tedbiri hayata geçirdik. İsrail'le ticaretimizi tamamen kestik. İsrail gemilerine limanlarımızı kapattık, Türk gemilerinin İsrail limanlarına gitmesine izin vermiyoruz. İsrail'le ticaretini tamamen kesen başka ülke -altını çiziyorum- bulunmamaktadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İsrail'e silah ile mühimmat taşıyan konteyner gemilerinin ülkemiz limanlarına girmesine, uçakların ise hava sahamıza girmesine izin vermiyoruz. İlk

günden itibaren devletimizin imkân ve kabiliyetleri seferber edilerek Gazze'ye kapsamlı insani yardımlar ulaştırılmıştır. 7 Ekimden bu yana ülkemiz Gazze'ye ulaştırdığı aynı ve nakdî yardımlar bakımından en önde gelen ülkeler arasındadır. Toplam yardımlarımız 100 bin tonu geçmiştir. Yardımlarımızın Gazze'ye ulaştırılmasında muazzam bir çaba gösteren AFAD ve Kızılaya huzurlarınızda teşekkür ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Birleşmiş Milletler Yakın Doğu'daki Filistin Mültecilerine Yardım ve Bayındırlık Ajansı, yaygın bilinen ismiyle UNRWA'ya desteklerimiz çerçevesinde Gazze'nin bir yıllık ihtiyacını karşılayacak boyutta un yardımında bulunduk. Kızılay tarafından kurulan aşevleri her gün on binlerce kişiye sıcak yemek sağlamakta, AFAD'ın ve Kızılayın iş birliğiyle milyonlarca litre içme suyu halka ulaştırılmaktadır. Ayrıca, Sağlık Bakanlığımızın desteğiyle yüzlerce Filistinli hasta ve refakatçi ülkemize tahliye edilmektedir.

Diplomatik alanda da aynı şekilde ön saflardayız. Sayın Cumhurbaşkanımız bu konuda küresel ve bölgesel düzeyde yürüttüğü diplomasiyle meseleyi tüm muhataplarıyla ele almıştır ve almaya devam etmektedir. Geçtiğimiz yıl -hatırlayacaksınız- Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda Filistin üzerine yaptığı tarihî konuşma insanlık vicdanını harekete geçiren bir manifesto niteliği taşımıştır. Türkiye olarak çok taraflı platformlarda sürdürdüğümüz yoğun diplomasi trafiğiyle farklı uluslararası yapılarda etkin bir rol üstlendik; sayısız ziyaret, sayısız telefon görüşmeleri gerçekleştirdik. Birleşmiş Milletler, İslam İşbirliği Teşkilatı ve Arap Ligi gibi uluslararası kuruluşlarla ortak çalışmalar yürüttük. Filistin'e güçlü desteğimizi göstermek maksadıyla İslam İşbirliği Teşkilatı-Arap Ligi Temas Grubuna 7 ülkeyle birlikte öncülük ettik. İki Devletli Çözüm Çalışma Gurubuna İrlanda'yla Eş Başkanlık yaptık. Sayın TBMM Başkanımızın girişimleri ve Sayın Cumhurbaşkanımızın iştirakleriyle Filistin'i Destekleyen Parlamentolar Grubu Toplantısı'nı 18 Nisan 2025'te İstanbul'da düzenledik. Bugün İsrail'e silah transferinin durdurulmasının hayati önemi iyice belirgin hâle gelmiştir. Bu çerçevede, İsrail'in savaş makinesini besleyen silah ve mühimmat tedarikinin durdurulması çağrısıyla 52 ülkenin katılımıyla Birleşmiş Milletler nezdinde önemli bir uluslararası girişime imza attık. Tüm bu adımları atarken devam eden ateşkes müzakerelerinde gerek istihbarat diplomasisi gerek açık diplomasi olmak üzere önemli roller üstlendik. Taraflarla görüşmelerimizi sürdürerek kalıcı barış yolunda bir an evvel ateşkesin tesis edilmesini kolaylaştıracak adımları atma gayreti içerisinde olduk.

Saygıdeğer milletvekilleri, Gazze'deki acı tabloya rağmen zulme karşı duruşumuz ve çabalarımız sayesinde İsrail'e evvelce destek veren ülkeler dahi artık iki devletli çözüm fikrini benimsemeye başlamıştır. Öncülük ettiğimiz ve aktif olarak yer aldığımız bu girişimler birçok ülkenin Filistin'i tanıma kararı almasında da önemli bir rol oynamıştır. Nitekim, İngiltere, Fransa, Kanada, Malta, Yeni Zelanda, Portekiz ve Avustralya'nın da aralarında bulunduğu ülkeler Filistin devletini eylül ayında tanıma niyetlerini sizlerin de bildiği gibi duyurmuşlardır. Bu, Filistin meselesinde uluslararası diplomasi açısından tarihî bir kırılmadır. Bu ülkelerin Gazze'deki insani felaketin artık son bulması taleplerini yüksek sesle dillendirmeye başlaması geç kalınmış fakat oldukça değerli bir adımdır. Kararlı diplomatik çabalarımızla daha önce bu konuda net tavır alamayan ülkeleri dahi sürecin çok şükür paydaşları hâline getirdik. Gayretlerimiz sayesinde İsrail'in yıllardır zihinlerde inşa ettiği o sahte meşruiyet zemini artık çökmüş, kurduğu illüzyon perdesi nihayetinde inmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yaşanan vahşetin büyüklüğü karşısında maske düşmüş, Batı kamuoyları ilk kez gerçek bir vicdan muhasebesine mecbur kalmıştır. Bugün itibarıyla yaklaşık 150 ülke Filistin'i tanımış durumdadır. İslam dünyasının yanı sıra İspanya, İrlanda ve Slovenya gibi Avrupalı fikirdaş ülkelerle yakın temaslarımızı kararlılıkla sürdürüyoruz. Üç gün önce Dublin'de AB Dönem Başkanlığını devralacak olan İrlanda'yla bu meseleleri etraflıca istişare ettik. İslam İşbirliği Teşkilatı Dışişleri Bakanları Konseyi Dönem Başkanlığımız kapsamında Filistin konusunu öne çıkardık. Dışişleri Bakanları Konseyini 25 Ağustosta bildiğiniz gibi Cidde'de olağanüstü toplantıya çağırdık. Başkanlık ettiğimiz bu toplantıda İslam dünyası olarak tek bir yürek hâlinde nasıl ortak bir duruş sergileyeceğimizi ve uluslararası toplumu nasıl acilen harekete geçirebileceğimizi detaylarıyla ele aldık. Şimdi önümüzdeki en büyük görev Filistin'in tanınması yolunda oluşan bu tarihî ivmeyi sürdürmek ve daha da büyütmeektir.

Diğer yandan, İsrail'in işlediği suçların cezasız kalmamasına da önem atfediyoruz. 8 Ağustos 2024 tarihinde Güney Afrika'nın İsrail'e karşı açtığı soykırım davasına müdahil olmak için başvuruda bulunduk. Ülkemiz, Uluslararası Adalet Divanında Güney Afrika Cumhuriyeti tarafından açılan soykırım davasına müdahil olan sadece, tekrar ediyorum, sadece 13 ülkeden biridir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bir de İsrail'in işgal altındaki Filistin topraklarındaki uygulamalarına dair istişari görüş sürecine de aktif olarak katıldık. İsrail'in BM ve diğer uluslararası kuruluşlara karşı hukuki sorumluluklarıyla ilgili sürece önemli katkılar sağladık. Burada da bu konuda destek veren parlamenter arkadaşlarımız aramızda, onlara da huzurlarınızda ayrıca teşekkür etmek istiyorum.

Son olarak, Filistin mültecilerine kritik yardımlar sağlayan Birleşmiş Milletler Yakın Doğu'daki Filistin Mültecilerine Yardım ve Bayındırlık Ajansının Ankara'da ofis açması için 21 Haziran 2025'te bir anlaşma imzaladık.

Değerli milletvekilleri, İsrail'in nihai hedefi Gazze'yi yaşanamaz hâle getirmek, Filistinlileri vatanlarından zorla sökülüp atmaktır. Son operasyon kararıyla birlikte Kuzey Gazze'deki 1 milyon kişinin zorla güneye göç ettirilmesi, Gazzelilerin dar ve küçük bir bölgede sıkıştırılması ve nihayetinde bölgeden ayrılımlarının sağlanması hedeflenmektedir. Yasa dışı yerleşimcilerin daha şimdiden Gazze'deki topraklara yerleşmeye hazırlandığını görüyoruz.

Batılı ülkelerde İsrail'in soykırımına karşı büyüyen bir kamuoyu tepkisi bulunuyor. Artık hükûmetler daha önce olduğu gibi bunu görmezden gelememektedirler. İsrail uluslararası toplumda tecrit edilmeye başlanmıştır. Bu tepkilerin daha da kolektif bir nitelik kazanması önem taşımakta. Bu çerçevede, İsrail'e ticaretin kesilmesi, İsrail'in BM Kurulu çalışmalarına katılımının tamamıyla askıya alınması, İsrail'e silah ve mühimmat sevkiyatının sona erdirilmesi, İsrail'in uluslararası toplumdan tecrit edilmesi konularında benzer düşünen ülkelerle beraber adımlar atmaya devam edeceğiz. Bütün diplomatik gayretlerimizi planlı ve sistemli şekilde bu çabalar etrafında yoğunlaştırıyoruz. İsrail Filistin'de durdurulamaz uluslararası hukuka riayet etmeyen tavrına devam ederse bunun bölgesel ve küresel sonuçları olacağı açık. Bu nedenle bölgemizde gerilimi düşürerek barış çabalarını ilerletmek için önde gelen aktörlerle temaslarımızı sürdüreceğiz. Bizim asıl hedefimiz, bölgesel sorunlara bölgesel çözümler ilkesiyle hareket ederek Orta Doğu'da barış ve istikrar havzası oluşturmaktır. Bölgemizde kimsenin burnunun kanamasını istemiyoruz. Maalesef, İsrail sınır tanımayan yayımlağıyla bu vizyonun önünde en büyük engel hâline gelmiştir. Hâlbuki Gazze'de tesis edilecek bir ateşkes bölgedeki gerilimleri düşürecektir. Bu nedenle buradan açıkça uyarıyoruz: Bugün karşımızda bölgeyi ateşe atmaya yemin etmiş bir İsrail var, büyük İsrail hayali bölge için bir felaket reçetesidir. Netanyahu hükûmeti dizginlenmediği takdirde Orta Doğu huzur bulmayacaktır. Sürekli çatışma ve istikrarsızlık Netanyahu hükûmetinin çarpık emelleri dışında bölgedeki hiçbir ülkeye İsrail dahil fayda

sağlamamaktadır. İsrail'in bölgeyi istikrarsızlık ihraç eden politikaları bölge huzuru ve güvenliği için ciddi bir risk teşkil etmektedir. Nihayetinde, Orta Doğu bölgesinde barış ve güvenliğin tesis edilememesinin temelinde Filistin-İsrail meselesi yatmaktadır. Bu sorun halledilmeden kalıcı barış ve istikrar sağlanması mümkün değildir. 1967 sınırlarında başkenti Doğu Kudüs olan bir Filistin devletinin kurulması temelinde tesis edilecek iki devletli çözüm tek yoldur. Bunu sadece biz değil artık -çok şükür- uluslararası kamuoyunun neredeyse tamamı ifade etmektedir. Bölgemizde barış, istikrar, güvenlik ve refahı temin edecek başka bir seçenek de görünmemektedir. Bunun için Filistinli grupların, bölge ülkelerinin, İslam ülkelerinin ve Batı ülkelerinin arasında fikir birliği ve uyumun sağlanması gerekmektedir. Bu yönde yoğun çabalarımızı da sürdürmekteyiz, arkadaşlarımız gece gündüz gayretli bir şekilde çalışmaktalar.

Saygıdeğer milletvekilleri, İsrail'i destekleyen ülkelerin kamuoylarının da harekete geçirilmesi -malumunuz- önem arz etmektedir. Bu çerçevede, siyasi partilerimizin bu ülkelerdeki muhataplarıyla sıkı temas hâlinde olmalarının da faydalı olduğunu değerlendiriyoruz. Tüm siyasi partilerin bu konudaki desteği önemli. Parlamenter diplomasi çerçevesinde siz değerli vekillerimizin temaslarını gerçekten çok kıymetli buluyoruz. Yüce Meclisimizdeki farklı siyasi görüşlere rağmen Filistin davasının partilerüstü bir nitelik taşımasından büyük bir memnuniyet duyuyoruz. Meclisimizdeki tüm siyasi partilerimizin de desteğiyle şiddet sarmalına son vermek ve bölgemize barışı getirmek için el birliğiyle çalışıyoruz. Gerçekten Meclisimizdeki bu sarsılmaz birliktelik duruşu Filistin meselesinde bizlere büyük güç vermekte, bunun için de ayrıca bütün Meclise şükranlarımızı arz ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Saygıdeğer milletvekilleri, Gazze'de işlenen vahşet insanlık tarihinin en karanlık sayfalarından biri olarak şimdiden kayda geçmiştir. Filistinlilerin İsrail ordusuna karşı sürdürdüğü direniş asla unutulmayacaktır. Ancak en büyük direniş şimdi başlamaktadır. Belki bu kan hemen durmayacaktır ancak eminiz ki bu kutlu direniş tarihin akışını değiştirecek, ezilenlerin sembolü olacak, çürümüş bir düzenin taşlarını yerinden oynatacaktır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Unutulmamalıdır ki zulümle abat olunmaz ve her zalim nihayetinde kendi sonunu hazırlar. Gazze'deki çocukların çılgınlığı insanlığın vicdanında bir kıvılcım yakmıştır, o kıvılcım büyüyerek bir büyük dönüşümün öncüsü olacaktır. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde ülkemiz adaletin ve vicdanın gür sesi olmaya devam edecektir. Türkiye olarak daha adil bir düzenin inşası için yol gösteren kutup yıldızı olmayı sürdüreceğiz; bundan sonra da mazlumun umudu, zalimin hasmı olmaya devam edeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bakana çok teşekkür ediyorum.

Yürütme adına yapılan konuşma tamamlanmıştır.

Şimdi siyasi parti gruplarının söz taleplerini karşılayacağım.

Yeni Yol Partisi Grubu adına ilk söz Grup Başkanı ve İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya'ya aittir. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Buyurun.

Süreniz on dakika.

YENİ YOL GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; Gazze'de yetmiş beş yıldır devam eden işgalin son iki yılında tarihin en karanlık sayfalarından, en katı ambargo ve ablukalarından birine maalesef hep beraber şahitlik ediyoruz, her şey gözümüzün önünde ve vicdanlarımız kanayarak devam ediyor. Açıktan can veren çocuklar, annelerinin kucağında eriyen bedenler, yardıma koşarken hayatlarını kaybeden yüzlerce masum; yıkılan, harabeye dönen, artık kullanılamayan binlerce ev. İsrail'in Gazze Şeridi'ne 7 Ekim 2023'ten beri düzenlediği saldırılarda hayatını kaybeden kardeşlerimizin sayısı 62 bini geçti, yaralıların sayısı ise maalesef 160 binlere dayandı. Dediğimiz gibi, binlerce ev artık oturulamaz hâle geldi; bunlar bir haber bülteninin içinde geçen başlıklar değil insanlığın birer utanç vesikasıdır. Özellikle son haftalarda sürüp giden açlık yerini sessizce açıktan hayatını kaybeden bedenlere bıraktı. Entegre Gıda Güvenliği Aşama Sınıflandırması'nda Gazze artık açlık felaketinde eşiğin aşıldığı ilan edilen bir yere geldi. Yaklaşık 300 insan, çoğu çocuk son haftalarda gıdasızlık nedeniyle şehit düştü. Yardım merkezlerinde, izdihamda, bombardımanda ve kaos ortamında can verenlerin sayısı ise binleri geçti. Bir annenin şu sözleri aslında acı ve çıplak gerçeği haykırıyor: "Çocuğumun kolu baş parmağım kadar inceldi." diyerek durumu özetliyor. Katilin bizzat kendisi olan İsrail ve onun suç ortağı Amerika Birleşik Devletleri tarafından organize edilen yardım operasyonları sadece bir propagandadan öteye başka bir anlam taşımamaktadır. Dağıtım merkezleri çevresinde yüzlerce insan şehit oldu, insani koridor yalanıyla oyalanan Gazze ise bir açık hava hapishanesine dönüştü. 2 milyon insan kıtlık ve ölümle karşı karşıya bırakılmış durumda. Avrupa'ya dönen bir doktorun sözleri ise Batı'nın bu konudaki ikiyüzlülüğünü ortaya koymakta: "İngiltere'de hayvanların hakları Gazze'deki çocukların haklarından daha fazla önemseniyor." diye ifade ediyor. Elbette, Batı'daki vicdan sahipleri gerçeği tüm dünyanın yüzüne haykırırken İslam dünyası da maalesef acziyet yüklü bir sessizlik içerisinde ne fiil bir adım atılıyor ne de geleceğe dair bir hazırlık var. İslam dünyasını sistemin dışına iten çalışmalar her geçen gün devam ediyor ve maalesef son üç yüz yıldır devam eden düzen yerini bizim dışımızda yepyeni bir düzen inşa etme çabalarına bırakmış durumda.

Sayın Meclis Başkanımızın da açılış konuşmasında ifade ettiği gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bizler 6 kez ortak bildiri ve tezkereyle İsrail'in yaptığı bu saldırıları kınadık ve yine, muhalefet partileri olarak, iktidar partisi olarak burada defaatle Filistin'e dair kanaatlerimizi ifade ettik. Bugün bu toplantıyı bir kez daha bunları ifade etmek üzere yapmıyoruz, artık sözün bittiği yerdeyiz, vicdanların sızladığı yerdeyiz. Dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti adına yetki kullanan, mühür sahibi olan iktidarın atması gereken etkili adımları konuşmak için bugün buraya geldik yoksa bir durum tespiti yapmak, bir özet yapmak, âdeti kronolojik bir şekilde Filistin'le ilgili yaptıklarımızı ifade etmek için buraya gelmedik. Elbette hem sivil girişimlerin hem partilerimizin hem de Hükûmetimizin attığı adımlar vardır; az yapmışlardır, çok yapmışlardır, bize göre yetersizdir, kendilerine göre atılması gereken her adım atılmıştır ama günün sonunda İsrail'in uyguladığı zulüm azalmadı, artmaya devam ediyor; ölen insanlar azalmadı, artmaya devam ediyor ve bugün artık kıtlıkla karşı karşıyaysak demek ki atılan adımlar etkili bir sonuç doğurmadı. Başarının tek bir ölçütü vardır, İsrail'in işgaline son vermek, Gazzelilerin üzerindeki ambargoyu kaldırmaktır. Dolayısıyla burada hamaset yarıştırmak için toplanmadık, "Biz şunu yaptık, siz şunu yapmadınız." demek için de toplanmadık ama atılması gereken adımları etkin ve zamanında atmadığınız için bugün Gazze'nin yaşadığı hâli konuşmak ve buna dair tedbirleri ve planları konuşmak üzere Türkiye Büyük Millet

Meclisini muhalefet partileri olarak acilen toplantıya davet ettik, Sayın Meclis Başkanımız da İç Tüzük'ten kaynaklanan yetkisini kullanarak Türkiye Büyük Millet Meclisini olağanüstü toplantıya davet etti. Sayın Bakanımızı da geçmişin özeti için değil bundan sonra atılacak etkili adımlarda Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmek üzere dinlemeyi arzu ederdik. Evet, yaptıkları önemli işler oldu, burada da onları kısmen ifade etti. Mutlaka burada ifade edemediği ama attığı adımlar da vardır ama ifade ettiğim gibi, Sayın Bakanım, bugün zulüm artarak devam ediyorsa attığınız adımlar etkili ve zamanında atılmış adımlar değil. Burada, bu kürsüden Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez vefat etmeden önce "İsrail'e ticareti kesin." dediği zaman sıra kapaklarına vurarak "İsrail'e ticaret yok." dediniz ama 31 Mart seçimlerinden sonra Sayın Dışişleri Bakanı bir basın toplantısıyla İsrail'e gönderilmeyecek mallarla ilgili bir ambargo listesini açıkladı. 7 Ekimden hemen sonra açıklamanız gerekiyordu o ambargo listesini, 31 Mart seçimlerini kaybettikten sonra değil. Dolayısıyla bu etkili ve zamanında atılması gereken adımları zamanında atmamanızın şımarıklığını bugün İsrail yaşıyor.

Ve yine, "Limanlarımızı kapatın." dedik, on gün öncesine kadar hâlâ limanlarımızdan İsrail'e sevkiyatlar gidiyordu. On gün önce açıkladınız İsrail'e limanların kapatıldığını.

Ve yine, sivil girişimler oldu bu İsrail'in uyguladığı ambargonun hukuka aykırı olduğuna, insanlık vicdanına aykırı olduğuna dair. Mavi Marmara gemisi sivil inisiyatifle yola çıktı. Önce "Otoriteden izin alınmadı." diye okyanus ötesinden bir açıklama yapıldı. Sayın Cumhurbaşkanımız "Otorite ise otorite benim, izin verdim." dedi. Daha sonra olay biraz uluslararası hukuk açısından netameli hâle gelince "Benden mi izin istediniz giderken?" diye olayı sahiplenmeyen bir durumla karşı karşıya bıraktı. Ardından o gemide hunharca katledilen, şehit edilen 10 şehidimizin hem iç hukukta hem de uluslararası hukukta yargılanmalarının önüne geçen uluslararası bir anlaşmayı buradan siz geçirdiniz. Ardından Madleen gemisi, Hanzala gemisi İsraili teröristler tarafından uluslararası karasularında haksız, hukuksuz bir şekilde el konularak limanlarına çektiler; yine kınamaktan öte hiçbir şey yapmadınız, o gemilerde kendi vatandaşlarımız da vardı. Yine, şu an uluslararası gemi filosu insanlık vicdanı olarak yola çıkıyor. Sayın Bakanım, 100'ü aşkın gemi Gazze'ye insanlık vicdanını taşımak için yola çıkıyor. O gemide bizim de grubumuza mensup milletvekili arkadaşların bulunduğu ve başka partilere mensup milletvekili arkadaşlarımızın bulunduğu ve birçok aktivist ve vicdan sahibi insanın yer aldığı gemilerle bu vicdanı Gazze'ye taşımak için yola çıkıyorlar. İsrail'in, yine karasularında dejavu yapıp bu gemiyi hukuksuz bir şekilde kendi limanlarına çektikten sonra bir kınamayla lütfen bu olayı geçiştirmeyin. Derhâl bir ultimatomla o gemide bulunan vatandaşlarımıza uluslararası hukuka aykırı her müdahalenin kendi ülkemize yapılmış bir müdahale olduğunu lütfen buradan deklare edin ve bu gemideki vatandaşlarımızın bu vicdanı taşımasına hiç olmazsa siz de bir ultimatomla destek olun. Şayet o gemide yer alan vatandaşlarımıza ve milletvekillerimizin kılına zarar gelirse emin olun bunun müsebbibi sizin bu etkili olmayan girişimleriniz ve bu konuda vermediğiniz destek olacaktır. Buradan Hükümetimizi ve sizleri uyarıyoruz: Ne olur, insanlık vicdanını taşıyan bu sivil inisiyatife hiç olmazsa diplomatik bir destekle bir açıklamada bulunun ve bu geminin insanlık vicdanını taşıdığını, uluslararası hukuka aykırı her müdahalenin Türkiye'nin kendisine yapılmış bir müdahale olacağını ifade edin.

Yine, ifade ettiğim gibi, atılması gereken adımları zamanında ve vaktinde alın; binlerce insan öldükten sonra, binlerce ev yıkıldıktan sonra "etkili adım" adı altında limanlarınızı kapatsanız ne olur, hava sahasını kapatsanız ne olur, diplomatik ilişkilerinizi sona erdirseniz ne olur! Önemli olan sonuç almaktır. Samimiyetinizden, Filistin hassasiyetinizden en ufak bir şüphemiz yok ama bu adımları atarken etkili ve zamanında adımlar atma noktasındaki başarınızdan şüphemiz var çünkü sonuçlar sizin bu adımları etkili ve zamanında atmadığınızın bir göstergesidir. Dolayısıyla yapılması gereken ilk şey, bu uluslararası hukuka aykırı ambargonun mutlaka ama mutlaka sona erdirilmesidir. Türkiye üzerinden ya da üçüncü ülkeler üzerinden dolaylı veya direkt her türlü ticarete asla ve asla müsamaha etmeyeceğimizi en sert bir şekilde ortaya koymak durumundasınız. Yine, İsrail'e diplomatik ilişkileri, askerî anlaşmaları, bütün uluslararası sözleşmeleri askıya aldığınızı derhâl ilan etmek durumundasınız. İş işten geçtikten sonra atacağınız bu adımların ne Gazze'ye ne insanlığa ne de ülkemize herhangi faydası olmayacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

Dolayısıyla Gazze için ne yapıyorsak emin olun hem Hükümetiniz hem milletimiz hem de bizler için yapmış olacaksınız. Gazze, insanlık onurunun ayaklar altına alındığı bir beldeye dönüşmüştür. Bugünler geride kaldığında ah vah etmenin bir anlamı kalmayacaktır; hiçbir mazeret başarının yerini tutmaz.

Sayın Bakanım, Hükümetiniz de çok iyi bilmelidir ki bugün Gazze'de başarının tek bir kriteri vardır; o da Gazze'deki soykırımı durdurmak, İsrail'in işgaline son vermek ve ambargo ile ablukayı ortadan kaldırmaktır. Bu kürsüye gelip milletin gözüne baka baka "Evet, işgali sona erdirdik. Evet, ambargoyu sona erdirdik. Evet, insani yardımı İsrail'in vicdanına terk etmeden gönderebiliyoruz." dediğiniz gün biz de grup olarak burada sizi ayakta alkışlayacağımızı ifade ediyor, bu konuda atacağınız her adımdan dolayı sizi desteklemeye devam edeceğimize dair en ufak bir şüphe taşımanızı ifade ederek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Grubu adına ikinci söz Grup Başkan Vekili ve Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ'a ait.

Buyurun. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İsrail'in son haftalarda iyice şirazeden çıkarak Gazze'deki tüm Filistinlileri öldürme ve öldüremediklerini de sürgüne gönderme planını devreye soktuğunu görüyoruz. Ülke olarak tüm dünyaya bu masum insanların sesini duyurabilmek, soykırımcı İsrail yönetimine "Dur!" demek adına, tüm partilerin ortak kararıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu konuda inisiyatif alması gerektiğini defalarca ifade etmiştik. Şimdi, yine, muhalefet partilerinin çağrısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisini olağanüstü toplantıya çağırdık.

Bundan üç hafta önce, 6 Ağustos 2025 tarihinde iktidarın nedense pek bir sevdiği ve saygı duyduğu, tırnak içinde "dostum Trump" İsrail'in tüm Gazze'yi işgal etme planına "Bu büyük ölçüde İsrail'e bağlı." diyerek onay vermiş, ardından İsrail tüm Gazze'yi işgal planını uygulamaya sokmuştu. Bu soykırım kendilerini tatmin etmemiş olacak ki hayatta kalmaya çalışan Filistinlileri de aç bırakarak öldürmeye başladılar. Gazze'deki dramı dünyaya duyurmak isteyen onlarca gazeteciye bile bile, bile isteye katletmeye devam ettiler. Suriye'de ve Lübnan'da büyük ölçüde istediğini alan İsrail yönetimi Gazze'yi tamamen topraklarına katmak, burada

yaşayan Filistinlileri de katletmek, kalanları da sürgüne göndermek istediğini hiç utanmadan ve kimseyi umursamadan deklare etmektedir. Buradan iktidara ve Sayın Cumhurbaşkanına soruyorum: Tüm bu katliamların destekçisi ve yol vereni Trump gerçekten nasıl dostunuz oluyor? "Dostumun dostu dostum." darbimeselinden yola çıkarsak Trump'ın dostu olan Netanyahu neyiniz oluyor ve ne zamana kadar Trump'a "dostum" demeye devam edeceksiniz, Gazze'de tek bir Filistinli kalmayınca kadar mı? İktidar ortaklarının sıklıkla dile getirdiği "İsrail'in nihai hedefi Türkiye'dir." söylemleri eğer gerçekse ve İsrail'e başta ABD tarafından "Köpeksiz köyün değneksiz gezen kovboyu." misyonu verilmişse bu tehlikeye ve saldırganlığa karşı her şeyden önce iktidarın nasıl bir önlem aldığı bilmek istiyoruz. Önlem almak yerine halkın gazını alan eş, dost, akraba mitingleri tertip ederek İsrail yönetimine tek bir geri adım dahi attırılmadığı ortadayken bu soruyu bir kez de bu kürsüden sormak istiyorum: Evet, gerçek manada nasıl bir tedbir aldığınızı soruyorum. Oynanan bu tiyatronun son bulmasını ve gerçekten bir şeyler yapılmasını isteyen milyonlar bugün buradan çıkacak kararı dört gözle bekliyorlar.

Değerli milletvekilleri, aziz milletim; Filistinlilerin gasbedilmiş hakları için mücadele edenlerin birkaç hafta sonra ikinci senesi dolacak olan 7 Ekim 2023 tarihindeki saldırısını bahane ederek Netanyahu yönetimi o günden itibaren haklı davasından başka hiçbir gücü ve desteği bulunmayan mazlum Filistin halkını kadın, çocuk, yaşlı, hasta, bebek demeden katletmeye devam ediyor. 7 Ekim 2023 tarihinden bu yana kadar savaşta ölenlerin sayısı birilerine göre 64 bin, birilerine göre 75 bin, birilerine göre 100 bin, bunu da tam olarak bilmiyoruz, 100 bine yakın insanı öldürdüler ve acımasızca katlettiler; 2,3 milyonluk Gazze nüfusunun her 25 kişisinden birisini katlettiler.

Değerli milletvekilleri, devletler arası mücadelelerin tarihte hiç olmadığı kadar zayıfların aleyhine ve güç dengelerinin de hiçbir dönemde olmadığı kadar büyük devletlerin ve himaye ettiklerinin lehine olduğu böylesi bir dönem yaşanmamıştır. Tüm bu hengamede en baştan itibaren haklı davasından başka hiçbir gücü ve desteği bulunmayan mazlum Filistin halkının yanında olduk. İkiyüzlü ve samimi olmayan gizli, açık her beyanı ve uygulamayı deşifre ettik, her fırsatta milletimizle paylaştık, gerçekleri dile getirdik. Maalesef dünya hiç de adil bir yer değil, özellikle de güçsüz ve sınırsızlar için. Gücünün güçsüzü ezdiği, hak ve hukuk tanımadığı, güçlülerin yine güçlerle ittifak yaptığı, haklı olanların hakkını güya savunanların satın alınarak devşirildiği, sureti haktan görünenlerle iş tutup kendi halklarına ihanet ettirildiği ve esasen at izinin it izine karıştığı bir dönemdeyiz. Yahudi halkının İkinci Dünya Savaşı sırasında Hitler tarafından maruz kaldığı işkence ve soykırım, bugün İsrail yönetiminin Filistin halkına karşı uyguladığı soykırım ve zulüm özü itibarıyla aynı ama tek bir farkla: Almanya'da Yahudilere uygulanan soykırım ve işkenceler herkesten saklanıyor, hiçbir şekilde dışarıya sızdırılmıyordu yani komşuları dâhil, Yahudilerin katledildiğini kimse bilmiyordu. Herkes bunu savaştan sonra öğrendi, dünya da gereğini yaptı. Peki, bugün? Bugün yaşanan insanlık dramı ve soykırım tüm dünyanın gözü önünde, canlı bir şekilde icra ediliyor hatta bile isteye görünmesi isteniliyor, umursanmıyor, istihza ediliyor ve daha da kötüsü "Yapacağız." deniliyor. Vicdanlı milyonlar ve insafı bazı ülkeler dışında neredeyse tüm dünya bu olup biteni izliyor ve çoğu zalim yerine mazlumu suçluyor. Evet, herkesin sustuğu, mazlumin sınırsız kaldığı, zalimin sırtlan gibi saldırmaya devam ettiği bir yerde biz Türk milleti olarak buradayız. Biz buradayız ve yapılanları kaydediyoruz ama bugün ama yarın bu hesap bir gün görülecektir.

Değerli milletvekilleri, hatırlanacağı üzere İsrail 7 Ekim 2023'teki saldırıların 10'uncu gününde bir hastaneyi bombalayarak giriştiği katliamla aslında sürecin nereye evrileceğini de deklare etmişti. Biz de o zaman Saadet-Gelecek Grubu olarak 18/10/2023 tarihinde bir araştırma önergesi vermiştik ama Filistin davasına pek bir duyarlı olduğunu söyleyen sayın iktidarın oylarıyla reddedilmişti. Ardından, inisiyatif alarak, Mısır üzerinden Gazze'ye gitmek için Saadet-Gelecek Grubundan 4 milletvekili arkadaşımız yola çıkmış ve Gazze sınırına kadar giderek gördüklerini raporlaştırmışlardı. Şimdi, yine aynı şekilde, Tunus'tan çıkacak gemiye Sema Silkin Ün, Mehmet Atmaca ve Necmettin Çalışkan milletvekillerimiz binecekler ve oradan insanlığın vicdanını Gazze'ye kadar taşımanın sorumluluğu içerisinde bütün dünyaya haykıracaklardır. Aynı günlerde Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu da güya Gazze'ye bir heyet gönderme kararı almıştı ama bunun da göz boyama ve gaz alma amaçlı olduğu kısa zamanda anlaşılmıştı.

Filistin ve Gazze'deki katliamlar konusunda Saadet-Gelecek Grubu ve şimdi de YENİ YOL Grubu olarak defalarca verdiğimiz araştırma ve genel görüşme önergelerimiz reddedildi ve genel görüşme önergelerimiz reddedildiği gibi soru önergelerimize cevap bile verilmedi, umursanmadı. Neredeyse her grup toplantımızda bu trajediyi Genel Başkanlar dile getirdi. Hasan Bitmez, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu konuyu konuşurken kürsüde şehadete erdi. Saldırıların başladığı anda milletvekilleri olarak İsrail Büyükelçiliğinin önünde protestoya gittik. İsrail'in Filistin işgaline ve zulmüne karşı dünyanın sayılı devlet ve fikir insanlarıyla bildiriler imzalandı ve söz konusu deklarasyon Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekillerimizin imzasına da sunuldu. Gelecek Partisi Genel Başkanı Sayın Ahmet Davutoğlu İngiltere ve Güney Afrika'da Filistin konulu uluslararası toplantılarda Filistin halkının haklı tezlerini savundu ve dile getirdi.

Gazze'de yaşanan bu drama muhalefetle birlikte halkımız ses yükseltip protesto ederken iktidar bu sesleri kesmenin yolunu araştırdı. İsrail'i ve Hükümetin ikiyüzlülüğünü protesto eden gençler gözaltına alındı, tutuklandı, işkence gördü; inanmayacaksınız ama hain bile ilan edildiler. İktidar mahdumları, damatları, eş ve dostlarının kimi ve neyi protesto ettikleri belli olmayan güya İsrail protestolarına gösterilen geniş müsamaha vatandaşlara gösterilmedi. Onlara bütün yollar, köprüler açıldı ama başkalarına kapatıldı. Öyle bir iktidarla muhatapız ki İsrail'i protesto konusunda bile milletimizi ayırıştırıyorsunuz.

AK PARTİ iktidarı İsrail'e "terörist" yöneticilerine "kasap" diye seslenip meydanlarda milletin gazını alan mitingler tertip ederken Güney Afrika Cumhuriyeti İsrail'in soykırım ve insanlığa karşı işlediği suçlardan ötürü 29 Aralık 2023'te İsrail aleyhine Uluslararası Adalet Divanında dava açtı. Ardından, Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan Türkiye'nin de Adalet Divanındaki davaya müdahil olacağını açıklamıştı. Aradan dört ay geçti ve nihayet Mayıs 2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde Genel Kurulda Türkiye'nin Adalet Divanına başvurusunun akıbetini sorduğumuzda AK PARTİ Grup Başkan Vekili Leyla Şahin Usta henüz bir başvuru yapmadıklarını, bugünden itibaren başvuru yapmak için hazırlıkların devam ettiğini belirtmişti. Sonradan anlaşıldı ki Türkiye 7 Ağustos 2024 tarihinde yani "Adalet Divanına müdahil olduk, olacağız." açıklamalarından yaklaşık sekiz ay sonra bu başvuruyu yapmıştı. Hükümet "İhracat yasağı uyguluyoruz." dedikten sonra üçüncü ülkeler ve yan yollardan İsrail'le ticaretin devam ettiği anlaşıldı. Önce dediler ki: "Filistin'e gönderiyoruz çünkü İsrail limanlarından..." Yani 70 bin kişiyi öldüren bu İsrail ne kadar hümanist bir devlet ki kendi limanlarından Filistin'e gönderilecek olan malzemeleri gönderiyor öyle mi? Açıkla onları öldüren bir İsrail onlara

malzeme gönderecek öyle mi? Kime masal anlatıyorsunuz siz? 24 Temmuz 2024'te Netanyahu ABD Kongresinde ayakta alkışlarla konuşturuldu. İsrail ordusuna silah tedarikçi firma Türkiye'de fuar gerçekleştirdi. Netanyahu'nun Filistinlileri başka ülkelere süreceğini söylemesinin ardından ülkemizdeki iktidar yanlısı bazı kişilerin, özellikle basın mensuplarının Filistinlilerin "Hicret Etmesi Engellenemez!" propagandası başladı. Utanmadan bir de bunu söylediler ve Peygamber'imizin hicretiyle de bunu karşılaştırmak istediler.

Geçtiğimiz haziranda Gazze'de işlenen soykırıma dikkat çekmek isteyen "Madleen" gemisine saldıran İsrail gemideki insanları tutuklayıp ülkesine götürdü. Geçen ay içinde Türkiye'nin de olduğu Lahey Grubu ülkeleri Kolombiya'da toplanmış ve İsrail'i kınayan bir karara imza atmışlardı. Türkiye'nin İsrail'e silah göndermemeye, ticaret yapmamaya, limanları kullandırtmamaya yönelik karara ise imza atmadığı ortaya çıkmıştı. Kamuoyundan tepki gelince Birleşmiş Milletlerde Lahey Grubu'nun Eylem Planı'ndaki 6 maddeye imza attıklarını ifade ettiler. İktidarın, Hamas'ın silahsızlanması ve Gazze'deki yönetimin Abbas liderliğindeki Filistin yönetimine devredilmesi çağrısını içeren Birleşmiş Milletler deklarasyonunu imzaladığı ortaya çıktı ve Birleşmiş Milletler verilerinde ise Türkiye, İsrail'le en fazla ticaret yapan 5'inci ülke olarak deklare edildi.

Değerli milletvekilleri, iktidarın masa üstünden, güya İsrail karşıtı söylemlerinin aksine, masa altından ticari, siyasi, askerî ve şahsi ilişkilerini devam ettirmesi aslında İsrail'in bu pervasızlığının en büyük motivasyon kaynaklarındandır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - İsrail yönetimi de biliyor ki Türkiye gerçek gücünü, kararlılığını gösterse ve dediğini yapsa asla bu pervasızlığı gösteremezler. Bu soykırımcılara köpeksiz köyde değneksiz gezmek için destek veren başta ABD, Trump ise cesaret ve motivasyon veren de başta güya İslam ülkelerinin yöneticileri ve bizim samimiysiz dış politikamızdır.

Bu vesileyle "İsrail'in dinî fanatizmle Gazze ve Lübnan'dan sonra gözünü dikeceği yer bizim vatan topraklarımız olacak." diyen Sayın Cumhurbaşkanı... Demedi mi? Dedi. İktidara soruyorum o zaman: Ülkemize saldıracağı söylenen İsrail'e karşı mesela ne yaptınız? Kürecik Üssü'nü mü kapattınız? Doğrudan ve dolaylı yollardan İsrail'le yapılan ihracat ve ticareti mi sonlandırdınız? İsrail'in savaş uçakları için kullandığı yakıt başta olmak üzere, Azerbaycan'dan ithal edilip Türkiye üzerinden sevk edilen Azerbaycan petrolünün sevkiyatını mı durdurdunuz? İsrail'le yapılan askerî ve silah anlaşmalarını mı iptal ettiniz? Siyonist Yahudilerden alınan cesaret madalyasını çöpe mi attınız? Türkiye'den, dolaylı-dolaysız İsrail'le iş yapan, İsrail silah şirketleriyle dolaylı-dolaysız ortaklık yapan bu firmalarla sponsorluk anlaşmaları ile silah fuarlarına katılan gerçek ve tüzel kişiler hakkında bir işlem mi yaptınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Müsaade ederseniz bir dakika daha...

BAŞKAN - Tamamlayınız, son bir dakika, buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Evet, burası çok önemli: Çifte vatandaş olan İsrailliler var, ülkemizden İsrail'e gittiler, savaşa katıldılar. Peki, onlar Türkiye'ye döndükten sonra haklarında dava açmak isteyen savcılara karşı Adalet Bakanı bunlara soruşturma izni verebildi mi? Veremedi. Netice olarak, Türkiye Cumhuriyeti'ne saldıracağı Türkiye'nin Devlet Başkanı tarafından açıklanan "düşman" tanımlı bir devlete karşı bu kararlar alınmadıysa söz konusu açıklamaların ne anlama geldiğini buradan bir kez daha sormak istiyorum. Buradan Sayın Bakan dedi ki... Meclis Başkanımız söyledi yanılmıyorsam eğer, Hollandalı bakanlardan örnekler verdi, bizim bakanlarımız da aynı işlemi yapabilirler; Ticaret Bakanımız, Enerji Bakanımız ve aynı zamanda Ulaştırma Bakanımız da istifa edebilir. İtiraf etmedi mi kendisi, "Biz buraya 1,9 milyon ton malzeme gönderdik ve bunun içeriğinin ne olduğunu söyleyecek olan da Ticaret Bakanımızdır." demedi mi? O günden beri de Ticaret Bakanımız maalesef sessiz sessiz oturuyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Amacımız Gazze'de yaşanan insanlık dışı katliamın sona erdirilmesi; çocukların, kadınların, masum sivillerin hayatını kaybettiği bu vahşetin hemen şimdi durdurulması ve insani yardımların ulaştırılmasını sağlamak için Türkiye Büyük Millet Meclisinin alacağı ortak bir kararla iktidarın gerçek manada eyleme geçmesini sağlamaktır.

Gelin, huzurdaki bu talebimizi Sayın Erdoğan'ın bir talebi olarak görün ve artık somut bir adım atılması için üzerinize düşeni amasız, fakatsız yerine getirin. Hiç değilse bu sefer ipe un sermeyin, "mış" "mış" gibi davranmayın diyorum. Buradan diyorum ki Trump ve siyonist İsrail'den korkmayın. Kimden korkun biliyor musunuz, hep beraber korkalım; Allah'tan ve millettten korkalım. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Yaşasın 1967 sınırlarındaki Filistin devleti! Yaşasın Türkiye Cumhuriyeti devleti! Yaşasın 30 Ağustos Zafer Bayramı!

Saygılarımla, teşekkür ediyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şimdi söz sırası, İYİ Parti Grubu adına Genel Başkan ve İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Dervişoğlu. (İYİ Parti sıralarından ayakta alkışlar, YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Sayın Başkan, siyasi partilerimizin Saygıdeğer Genel Başkanları, muhterem milletvekilleri ve aziz Türk milleti; hepinizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakana yapmış olduğu değerlendirme ve bilgilendirme için teşekkür ediyorum. Görüşlerinin tamamına katılıyorum, onu ifade ediyorum ama bu kürsüden söylediklerinin icra mekanizması tarafından, Hükûmet tarafından neden uygulanmadığını da merak ettiğimi bilmesini istiyorum.

Bugün burada sadece Gazze'yi değil insanlığın vicdanını konuşuyoruz. Bugün burada sadece ölen çocukları değil susan dünyayı konuşuyoruz. Bugün burada sadece İsrail'in zulmünü değil o zulme ortak olan sessizliği konuşuyoruz. Gazze'de yaşananları "viddansızlık" "ahlaksızlık" "barbarlık" "canavarlık" "katliam" "soykırım" "trajedi" gibi kelimelerle tanımlamak ve bununla yetinmek hiç kimseyi sorumluluktan kurtaramaz. 21'inci yüzyıl dünyasında hangi dinden, hangi millettten, hangi görüşten, hangi kimlikten olursak olalım; yaşananları engelleyemeyen tüm insanlık suçludur ve tarihin utanç sayfaları hiçbir kuşkuyla yer yoktur ki onları yazacaktır.

Değerli milletvekilleri, 7 Ekim 2023 tarihinden itibaren, hatırladığım ve tespit edebildiğim kadarıyla, Gazze'de yaşananları tam 7 defa Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak kınadık. Bugün yine aynı vesileyle 8'inci defa bir araya geliyoruz. Bu duyarlılığı gösterdiğimiz için sevinsem mi yoksa üzülsem mi gerçekten bilemiyorum; zira, biz Meclis olarak yaşananları her kınadığımızda, daha doğrusu kınamakla kaldığımızda zulmün ve katliamların boyutu daha da arttı. Bugün artık aklıktan ölümlerin yaşandığı

Gazze'de tespit edilebilen 62 binin üzerinde can kaybı söz konusu, sadece açlıktan ölenler ise 300'lü rakamları aşmış durumda. Peşinen söylemek isterim ki bu sözlerden sonra Gazze'nin acıları üzerinden ucuz bir hamasete yaslanacak değilim, boş hamaseti alkışlayacak da değilim. Bu sebeple, kıymetli hazıruna ve bizleri dinleyen büyük Türk milletine İkinci Dünya Savaşı'nın bitiminden 1967'ye, 1990'lı yıllardaki Camp David buluşmalarına değinmek ve 21'inci yüzyılın ilk çeyreğini domine eden bu acı tarihi uzun uzun ve tekrar anlatmak niyetinde değilim. Hepimiz biliyoruz ki Gazze ve Filistin diplomatik, siyasi, tarihî ve insani açıdan birçok katmana sahip bir meseledir. O yüzden, ben doğrudan doğruya yakın tarihe, son bir yıllık zaman dilimine değinmek istiyorum çünkü burada görüyorum ki iktidarından muhalefetine herkesin aynaya bakmaya ihtiyacı vardır, bu aynaya en çok da bu meselenin hamasetine bağımlı olanların uzun uzun bakmaya ihtiyaçları bulunmaktadır.

Bugün, dünyada pek az lider ve ülke dışında -ki maalesef Türkiye bunlardan biri değildir- Gazze meselesi ve İsrail'e ilgili olarak neredeyse hiç kimsenin gerçekten kapısının önünü süpürmediği bir dünya gerçekliğinde İsrail'in ve Netanyahu'nun kınanmasının bir "boş gören" olduğunu haykırmak istiyorum çünkü tartışılmaz hakikat şudur: Netanyahu'yu sadece kınamakla yetinmek onun zulmüne ortak olmaktır. Bugün dünya siyasetinin demokrasiden ve ortak vicdani değerlerden günbegün uzaklaşan liderlik anlayışı cam duvarlı saraylarda ikamet etmektedir ve bu camdan saraylar içerisinde her bir lider diğerini koruyup kollamaktadır. Bu sebeptendir ki kimse Netanyahu'nun camına o vicdan taşını atmamakta, atamamaktadır. Bu sebeple, milletlerin vicdanı, en çok da Türk milletinin vicdanı o fanustan kurtulmadıkça bu yaşanan katliamlar bitmeyecek; Gazze'nin, Filistin'in, Doğu Türkistan'ın, Kırım'ın, Türkmeneli'nin ve zulüm altında yaşayan nice milletin makûs talihi değişmeyecektir. Kısaca, Gazze'de masum insanların hayatlarıyla bir oyuncak gibi oynayan Netanyahu'yu sadece kınamak bu oyuna eşlik etmekten başka bir anlam taşımamaktadır.

Bugün Gazze'nin üzerine yağın bombalar bir şehrin taşlarını değil tüm insanlığın değerlerini paramparça etmektedir. Bir çocuğun ağlaması Birleşmiş Milletlerin duvarlarında yankılanan bir utandır. Bu zulme yüreğiyle ve aklıyla itiraz edenlerin hamaset nutukları atmadan yapılmasına imkân olmayan şeyleri tekrarlayarak gaz almaktan öte bizzat İsrail lehine bazı şeyleri yapmayı reddederek o masumları da koruyabileceklerini belirtmek isterim. Kimse yapmıyorsa da biz Türk milleti olarak bunu yapabilecek güçteyiz. Bizi yönetenler değilse de biz 1918'in işgal ve izmihlal şartlarına tek başımıza itiraz ederken bunu ispat etmiş bir milletiz. Nice milletlerin bağımsızlıklarına ilham kaynağı olan Türk milleti her zaman böyle bir millettir. "Türk milleti" diyorum, rahatsız olmadınız inşallah. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) O yüzden, ben burada, millet olmak için çırpınan, millet kalmak için çırpınan, kendi vatanlarında yok olma tehlikesi içinde olan Filistinlilerin ve Gazzelilerin hâinden anlamak ve onlara uzaktan sarf edilen boş sözlerin değil gerçekten el uzatabilmenin imkânlarından bahsediyorum, Netanyahu'ya kimse bir zorluk çıkarmıyorsa o çarka neden Türkiye olarak biz çomak sokmuyoruz diyorum. O katliam makinesinin çarklarına yağdanlık uzatan bir iktidara -aslına bakarsanız- mahkûm olmadığımızı da bu vesileyle haykırmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, meselenin haricî boyutunu hep konuşuyor, itirazlarımızı ve isyanlarımızı dile getiriyoruz ancak meselenin bir de dâhilî boyutu var. Gazze'deki drama karşı sesi en çok çıkan Cumhur koalisyondur. Bu açıdan da bir tebriği elbette ki hak ediyorlar ama aynı koalisyondaki kişi Büyük Orta Doğu Projesi'nin eş başkanlığıyla övündüğü geçmişini unutmamızı bekliyor. Aynı eş başkanın yaklaşık çeyrek asırdır yönettiği Türkiye'nin dış politikası da ortadadır. 2011 yılından beri Suriye'de Nazi hayat sahası misali günbegün genişleyen İsrail'dir, bugün Suriye'nin başkenti Şam'ı basit bir topun menziline tehdit eden İsrail'dir, canı istediği gibi nokta operasyonları düzenleyen yine İsrail'dir. Bütün bunlar, bütün bu yaşananlar başka bir hükûmet zamanında olmadı değerli arkadaşlarım; yirmi beş yıldır devam eden Erdoğan hükûmetleri zamanında, sekiz yıldır devam eden Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi ve Cumhur koalisyonu zamanında oldu. Başta iktidar sıraları olmak üzere hiç kimse başını kuma gömmesin, kimse tarihte ve vicdanlarda yaptıkları ümmet propagandasının kendilerini aklayacağını düşünmesin. Bir şey yapabilecekken yapmamanın, engelleyebilecekken engellememenin, bir çocuğu dahi kurtarabilecekken kurtarmamanın, İsrail'in savaş makinesine çomak sokacakken sokmamanın ahirette yakalarına yapışmayacağı zannına da kapılmasın. Bilin ki ne Münker ne de Nekir melekleri sizin boyalı medyanızın yalanlarıyla günah ve sevapları yazmıyor. Filistin ve Gazze meselesi iç siyasetin malzemesi yapılarak ve ondan siyasi rant devşirmeye kalkışarak çözülemez. Bugün, Filistin'de ve Gazze'de yaşananlar yıllar önce dünyaya ilan edilen bir karanlık projenin ürünüdür. Bu projelerin amacı, İsrail'e bir güvenlik kuşağı oluşturmak için çevresinde bölünmüş, zayıflatılmış, istikrarsız hâle getirilmiş ülkeler yaratmaktır. Irak böyle parçalanmıştır, Suriye böyle felç edilmiştir, Libya böyle yıkılmıştır ve bugün Filistin de böyle yok edilmektedir. Aslına bakarsanız Sevr'den Büyük Orta Doğu Projesi'ne uzanan stratejilerin sonuçlarıdır bunlar. Sorarım sizlere: Bu insanlık suçuna sebep olan Büyük Orta Doğu Projesi'ni sahiplenilenlerin bu konuda söz etmeye yüzleri ya da hakları olabilir mi? Olsa olsa, alet oldukları bu emperyal plan ve onun doğurduğu sonuçlardan mahcubiyet duymaları gerekir. Sorarım sizlere: İsrail mezalimi devam ederken çocukların, sivillerin üzerine yağın bombalara rağmen Amerikan doları sevdaları yüzünden ticarete devam edenler kimlerdir? "Ticaret kestik." yalanlarının ardından daha birkaç hafta önce yeniden "Ticaret şimdi tamamen kestik." diyerek kirli tabloyu açık edenler kimlerdir? Hakkın ve hakikatin yanında olmak öncelikle dürüst olmayı gerektirir. Kapalı kapılar ardında işler çevirip sonra da mazlunun yanındayım rolleri kesmek en az bu suçları işleyenler kadar kişi ve kişilere sorumluluk yükler. Sözlerime başlarken belirttiğim gibi, yirmi dört ayda 8 kınama yani ortalama üç ayda 1 kınama yapmışız ama Lahey'de Netanyahu'ya dava açan, neredeyse çeyrek asırdır AK PARTİ'nin yönettiği Türkiye Cumhuriyeti değil Güney Afrika Cumhuriyeti olmuştur. Şimdi, biz, Sayın Bakanın ifadesiyle, davayı açan değil ama davaya müdahil olan bir devlet olma vasfıyla kendimizi hissettirmek istiyoruz. Soruyorum Sayın Bakan: Bu davayı açabilecek bir hukukçumuz mu yoktu yoksa Dışişleri Bakanlığı bu konuyla ilgilenemeyecek kadar meşgul müydü? Ya da ben, devlet geleneğinden gelmiş, mekanizmaların nasıl işlediğini bilen bir kişi olarak soruyorum: Bu davayı açmamaya direnen insanlar mı vardı iktidarın içinde? Öncelikle bunun açıklanmasını bekliyorum.

Bir de Gazze üzerinden havadan yardım malzemeleri gönderen ülkeler var, 9 ülke olduğundan bahsediliyor. Masumiyetleri her ne kadar şüpheli olursa olsun bu operasyonu da Birleşik Arap Emirlikleri, Ürdün, Fransa, Almanya, İtalya ve İspanya gibi ülkeler yapıyorlar. Yine soruyorum, uçaklara düşkün olduğunu bildiğim iktidara soruyorum: Türkiye yirmi beş yılda bu imkânı elde edememiş midir? Türkiye'nin Filistin'e, Gazze'ye havadan insani yardım yapabilecek gücü ve kudreti yok mudur? Yoksa onu yönetenlerin yani Türkiye'yi yönetenlerin bunu yapmaya niyeti mi yoktur? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Merak etmeyin, dedim ya hamasete

saplanmayacağım "Mehmetçik Gazze'ye!" sloganı atacak değilim çünkü ben Türk evlatlarının canını kelle hesabıyla değerlendirebilecek bir akla ve ruha sahip değilim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ve yine kimse kusura bakmasın, tarihe hiçbir vicdan borcu olmayan, elinden gelenin fazlasıyla mazlumların yanında olmayı en zor anlarında dahi bilmiş şerefli Türk milletinin sıradan bir ferdiyim, o sebeple "Önce Türk çocuklarının canı." diyebilecek kadar da şuur ve idrak sahibiyim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ben İsrail'e giden demir çelik konteynerlerinin faturası üzerindeki "İsrail'i silip yerine "Filistin" yazan utanmazlığın son bulmasını istiyorum. Ben "ümmetin lideri" diye meydan meydan gezenlerin varil başına alınan komisyondan artık usanmasını istiyorum, onun için konuşuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Sadece söz söyleyerek vicdan yükünden kurtulamazsınız. Görüyorum ki akıp giden hayatın camdan sarayından, Vahdettin Köşkü'nden donanma selamlayarak bakan liderin vizyonu ile Türk milletine bir Türk olarak bakmayı unutmış gibisiniz, kendinize çekidüzen vermenizi istirham ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bugün burada Gazze'yi konuşurken karşımda, sözde terörsüz Türkiye komisyonu üyeleri de var, sözde iç cephenin mensupları da var ve onlar arasında "Türkiye Gazze'ye döner." diyen Netanyahu'nun dilinden konuşan ve Türkiye'yi tehdit edenler de var. Bu coğrafyada bin yıllık varlığımızı sürdürmemizin yegâne dayanağının millî kimliğimiz olduğunu bile bile, onu aşındırmak için vatandaşlık tanımı üzerinden tartışılmazlarımızı tartışma masasına yatırmak isteyenler var. Bunları unutmadığımızı, unutmayacağımızı ve kaydedeceğimizi bilmenizi istiyorum. Bu meşum zihniyetle Türkiye'ye birlik, dayanışma ve demokrasi getireceğini zannetmek büyük bir aymazlıktır. Elli yıldır, bu vatanın 40 bin evladının canına mal olmuş terörün bugün Orta Doğu'nun Gazzeleşmesi projesinin bir aparatı olduğunu hepimiz biliyoruz. Bunu unutmamız çok büyük bir aymazlık anlamına gelir. Bugün bu oturuma önyak olanlara da bir kere daha hatırlatmak isterim: Terör örgütü ve onların uzantılarının ve muhiplerinin "barış" gibi güzel bir kelimeyle maskeleymeye çalıştıkları şey aslında ihanetleridir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Yaşama geçirmek istedikleri ikinci Sevr sürecidir. Sevr'in tam ismi nedir? Sevr Barış Anlaşması. Yüz yıl evvel parçaladığımız işte odur, yırtıp attığımız işte odur. Bugün "barış" adı altında bir kez daha dayatılan ihanet yüz yıl evvelki ihanetin yeniden sahneye koyulması hâlidir. Milletimizin yüz yıl evvel "kuva" ruhuyla söylediğini milletimizle birlikte bugün biz söylüyoruz: Barış soysuz bir güvercin değildir ki her dala konsun; parçalanma, yok edilme projelerinizi bize barış diye sunup yutturamazsınız diyoruz. Bilin istiyoruz ki ilkinde kandıramadığınız, bölemediğiniz bu aziz milleti yüz yıl sonra bugün de kandıramayacak ve bölemeyeceksiniz çünkü biz varız ve buradayız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ben gerçek ve tek efendinin Türk milleti olduğunu öğreneceğiniz günün çok ama çok yakın olduğunu hatırlatmak istiyorum. Ben Türk milletinin tarihî ve insani vasıflarıyla bu büyük insanlık rezaletini sona erdirecek süreci başlatacak güce ve iradeye sahip olduğunu biliyorum. Yüz yıl önce Büyük Taarruz emrini veren işte o iradeydi; o iradenin karargâhı da burası, Türkiye Büyük Millet Meclisiydi. Bunu unutmayan Türk milletinin Zafer Bayramı'nı kutluyor, yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından ayakta alkışlar, CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şimdi söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Kamil Aydın'a aittir.

Buyurun Sayın Aydın. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA KAMIL AYDIN (Erzurum) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; İsrail soykırımı ve bölgedeki gelişmeler hakkındaki olağanüstü toplantımızda Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Sözlerimin hemen başında yüce heyetinizi ve aziz milletimizi en kalbî duygularla, saygılarımla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, sevinç ve hüznü bir arada tattığımız bugünlerde bir yandan millet olarak bin yıllık varlık serencamımızın önemli sütunlarını oluşturan zaferlerimizi yüksek bir sorumlulukla idrak edip haklı kıvancını yaşamaya çalışırken öte yandan maalesef, tüm insanlığın gözü önünde yaşanan insanlık dışı şiddet, vahşet ve soykırımı tanıklık etmekteyiz. Yani düşünce ve edebî kıymetlerimiz Erdem Bayazıt'ın veciz ifadesiyle "Dünyanın en uzun hüznü yaşıyor/Yorgun ve yenilmiş insanlığımızın üstüne."

Kısaca ifade etmek gerekirse İsrail'in Ekim 2024 tarihinden bugüne kanun, kural, kaide, sözleşme ve anlaşma tanımaz bu nobran tavrıyla Gazze'de başlattığı işgal ve soykırım girişimleri artık ayırım gözetmeksizin sivil yerleşim yerlerini, hastaneleri ve yardım noktalarını da hedef almaktadır. Dahası saldırı ve toplu imha tehdidiyle sivil halkı göçe zorlaması ve çoğu çocuk, yaşlı ve kadınlardan oluşan binlerce masum sivil insanın ölümüne açıkça sebep olması da açıkça bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla İsrail-Filistin meselesi yalnızca siyasi bir çatışma değil aynı zamanda uluslararası insan hakları hukuku açısından da ciddi boyutlara ulaşmış bir sorundur. Diğer bir ifadeyle, Gazze Şeridi ve Batı Şeria'da yıllardır süregelen askerî operasyonlar, abluka politikaları ve yerleşim faaliyetleri, sivillerin temel haklarını doğrudan ihlal girişimleri yani kısaca İsrail'in Filistin'de uyguladığı insan hakları ihlalleri uluslararası hukukun da ana gündemini oluşturmaktadır. Başta Birleşmiş Milletler kararları, Cenevre ve 1948 Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmeleri olmak üzere yaşanan insanlık dışı işgal ve soykırımı yönelik alınan tüm kararları yok saymakla kalmayan İsrail, şiddet ve vahşeti daha da artırarak topyekûn bir soykırım girişimine açıkça devam etmektedir. Bu bağlamda, sivil, çocuk, hasta, kadın, yaşlı, yardım ve sağlık görevlisi, gazeteci demeksizin saldırılarını fütursuzca sürdürmektedir. İsrail'in Gazze'ye yönelik hava ve kara saldırıları çoğu kez sivilleri hedef almakta ve yoğun nüfuslu bölgelerde orantısız biçimde gerçekleşmektedir. Bu bağlamda, Birleşmiş Milletler raporları ve bağımsız araştırmalar ayırım ilkesinin ve orantılılık kurallarının ihlal edildiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Filistin halkı bir yandan barınsız, okulsuz, hastanesiz hatta aç susuz bırakılarak her türlü insanlık dışı uygulamaya mahkûm edilirken öte yandan sözüm ona oluşturdukları yardım merkezleriyle insanlar sinsice bir araya getirilerek toplu hedef yapılmaktadır. Yaşanan bu çok yönlü vahşet sonucu hayatını kaybedenlerin toplam sayısının 62 bini, yaralı sayısının 156 bini ve daha vahimi, aklıktan hayatını kaybedenlerin sayısının 102'si çocuk olmak kaydıyla 166'yı bulduğu resmî açıklamalarda açıkça belirtilmektedir. Öte yandan, Gazze'de öldürülen insani yardım çalışanı sayısı 181'i, yine, öldürülen gazeteci sayısı 239'u aşmıştır. Dahası, mayıs-ağustos ayları arasında ABD-İsrail güdümlü sözde yardım noktalarında öldürülen Filistinli sayısının da 2 binli rakamları bulduğu açıkça ifade edilmektedir.

Sayın milletvekilleri, topyekûn imhaya dönüşen saldırıların diğer bir hedefi de sivil altyapı ve yerleşim merkezlerinin yerle bir edilerek Filistinlilerin açık hedef hâline getirilmesidir. Batı Şeria'da gerçekleştirilen operasyonlarda sivillerin sudan sebeplerle öldürüldüğü, evlerin cezalandırıcı amaçlarla yakıldığı, yıkıldığı rapor edilmektedir. Bu uygulamalar uluslararası hukukta toplu cezalandırma yasağına aykırıdır. Gazze'de nüfusun büyük bölümü yerinden edilmiş, Batı Şeria'da ise yerleşim politikaları ve

yerleşimci şiddeti sonucu topluluklar zorla göç ettirililmektedir. İsrail'in Batı Şeria'da yeni yerleşim alanları inşa etmesi ve mevcut yerleşimlerin genişletilmesi uluslararası hukuka aykırıdır. Ayrıca, yerleşimcilerin Filistinlilere yönelik saldırıları çoğunlukla cezasız bırakılmaktadır. Nüfusu yaklaşık 2 milyon 300 bini bulan Filistinlilerin, Gazze'deki İsrail saldırıları ve sürgün emirleri sonucu yerinden edilerek 2 milyonun göçe zorlandığı açıkça görülmektedir. Gazze'de uzun süredir devam eden abluka sonucu gıda, temiz su, yakıt ve ilaç gibi yaşamsal ihtiyaçlara erişim çok ciddi biçimde engellenmiştir. Birleşmiş Milletler organları sivillerin aç bırakılmasını uluslararası hukukta savaş suçu kapsamında değerlendirmektedir. Uluslararası Adalet Divanı İsrail'e sivilere insani yardım ulaştırma ve soykırımın önlenmesi kapsamında yükümlülükler getirmiştir. Ancak uygulamada bu kararların yeterince yerine getirilmediği yönünde ciddi eleştirilere tanıklık etmekteyiz.

Sayın milletvekilleri, İsrail'in bugün artık yeni bir savaş konsepti hâline getirdiği açlığı ve susuzluğu silah olarak kullanacak kadar insanlıktan yoksun bir hâl alması Birleşmiş Milletlerin de resmî açıklamalarına açık ve net bir şekilde konu olmuştur. Yapılan resmî açıklamada ilk defa Orta Doğu'da kıtlık yaşandığı ifade edilmekte ve bu açıklama sonrası bazı BM temsilcisi Batılı devletlerin yetkili isimleri de bunun ahlaki bir skandal olduğunu ve insan eliyle meydana geldiğini açıkça ifade etmektedir. Ekim 2023'ten bu yana açlıktan hayatını kaybedenlerin sayısının 119'u çocuk olmak üzere 300'ün üzerinde olduğu kaydedilmiş, Birleşmiş Milletlerin desteklediği Entegre Gıda Güvenliği Aşama Sınıflandırması tarafından yayımlanan son raporda 15 Ağustos 2025 itibarıyla Gazze kentindeki kıtlığın felaket seviyesi olarak bilinen 5'inci seviyede olduğunun kanıtlarla doğrulandığı bildirilmiştir. Öte yandan, uluslararası bazı kaynaklar İsrail'in Batı Şeria'da yasa dışı yerleşim merkezleri oluşturduğu gibi benzer bir uygulamayı Gazze'de de açık ve net bir şekilde yapmakta olduğunu ifade etmektedir. Örneğin, Zeytin Mahallesi'nde en az 1.500 evin yıkılıp yerine yasa dışı yerleşimcilerin yerleşeceği birtakım yapılaşmaya gidildiği görülmektedir.

Sayın milletvekilleri, genelde Filistin'de ve özellikle Gazze'de yaşanan insanlık dışı uygulamaların bugün artık sadece dünya kamuoyunda ve mâserî vicdanlarda karşılık bulmakla kalmayıp aynı zamanda İsrail müttefiki Batılı ülke yönetimlerinde de yavaş yavaş istemeden de olsa dile getirilmektedir. Özellikle başta İspanya, İrlanda, Belçika, Norveç, Kanada, İngiltere ve Fransa olmak üzere birçok Batılı ülke, Filistin'i tanıma deklarasyonları yayımlamanın yanı sıra kalıcı ateşkesin bir an önce gerçekleşmesini seslendirmeye başlamışlardır. Her şeye rağmen, görülen o ki ne Arap ligi ne İslam İşbirliği Teşkilatı ne de diğer irili ufaklı uluslararası resmî kurum ve kuruluşlar bu nobran ve saldırgan tavrı durdurmaya yönelik yeterince etkin olamamaktadır. Üye sayısı yaklaşık 200'e yakın olan Birleşmiş Milletlerin ve bağlı kuruluşlarının dahi İsrail'e karşı aldığı kararların uygulanması bir yana, her türlü hizmet ve yardım sunmak üzere bölgede bulundurduğu personelinin korumaktan dahi yoksun bir duruma düşmesi durumun vahametini ifade etmektedir. İşte bu nedenle, kimsesizlerin kimsesi ve mazlumların sesi olma adına dünyanın 5'ten büyük olduğunu açıkça haykıran Türkiye Cumhuriyeti devleti milleti ve onun yegâne kurumsal temsilcisi Meclisiyle tek ses ve tek yürek hâlinde, bu soykırımın kabul edilemez olduğunu ve bir an önce son bulmasını bugün olduğu gibi yüksek sesle dünya kamuoyuna her platformda haykırmaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına açıkça ifade etmek isterim ki bunu yaparken herhangi bir bireysel veya siyasi menfaat düşünmeksizin, topyekûn çarpan yüreklere tercüman olmaktan başka inanç ve motivasyon söz konusu olmamalıdır. Dolayısıyla bu yüce çatı altında, gün, birlik, beraberlik içerisinde, şüpheden ve ön yargıdan ziyade birbirimize güveni esas kılarak "ben yaptım, sen yapmadın" "ben dedim, sen demedin" "şöyle yapmadın, böyle yapmadın" polemiklerine kapılarak ataletle düşmeksizin, topyekûn, bir insanlık dışı işgal ve soykırımın son bulmasına yönelik, milletimizle birlikte mücadeleye devam etmeliyiz. Tavrımız net ve ortaktır; o da kısaca, 1967 sınırları esasında iki devletli bir yapının inşasıdır.

Sayın milletvekilleri, bugün Filistin'de yaşananlara yani İsrail soykırımına karşı bir duruş sergilemek bizim hem insani hem İslami hem de siyasi yükümlülüğümüzdür çünkü bunların her üçü de birbirleriyle doğrudan bağlantılı sorumluluk alanlarıdır. Evet, insanız her şeyden önce; dolayısıyla dünyanın neresinde bir zulüm, kan, gözyaşı, hele hele körpe bebeklere ve masum insanlara kıyım söz konusu ise orada sesimizi yükseltmek zorundayız. Bu amaçla, uluslararası bir sürü kurum ve kuruluş meydana getirilmiş ve bu işlevle yükümlü kılınmıştır. Öte yandan, kutsal dinimiz İslam'ın Yüce Peygamber'inin veciz ifadelerle buyurduğu gibi, Müslümanların bir bünyenin uzuvları gibi oldukları ve "Herhangi bir uzvun acı ve sıkıntısını diğer unsurların da duyup hissetmesi gerekir." genelgeçer hükmünden dolayı Gazze'de, Batı Şeria'da aç susuz, evsiz barksız ve henüz "anne" "baba" diyemeden; yine, kim ve ne olduğunun farkında dahi olamadan şehit edilen sabilerin hunharca katledilmesine Hüseyini bir tavırla karşı koymalıyız.

Üçüncüsü ise her türlü mahallî, bölgesel, ülkesel veya küresel boyutta yaşanan sorun ve sıkıntılara çözüm ve çare üretme görev ve sorumluluğu vasıtası gördüğümüz siyasi yükümlülüğümüzdür. Yani hem bölgemizdeki huzur ve güvenliği hâkim kılma adına hem de muhtemel olumsuz yansımalarından ülkemiz ve coğrafyamızı koruma sorumluluğuyla hareket etme zorunluluğumuz açık ve nettir. Bu uzun soluklu mücadele sürecinde ülkemizin tüm resmî ve gayiresmî kurum, kuruluş ve yapılarıyla eş güdüm ve yakın iş birliği içerisinde ortak tavrımızı sürekli kılma sorumluluğumuz bulunmaktadır. Bu sürekliliği ataletle uğratmayı hedefleyen her türlü algı, iddia ve fitneden uzak durmak ayrıca çok önem arz etmektedir. Bunun en tipik örneği, İsrail'e yönelik kararlı tavır ve tutumu gevşetme adına ifade edilen "Türkiye'de antisemitizm yükselmektedir." ön yargısıdır. Hâlbuki Türk milleti, dünden bugüne inancı ve sahip olduğu insani ve kültürel değerleri mucibince hiçbir inanca mütecaviz olmadığı gibi, mazlum ve mağdur olanlara da kucak açmıştır. Bunun en belirgin ve bilinen örneği de Endülüs'te Holokost'a tabi tutulan Yahudilere 15'inci yüzyılın sonlarında yurdunu ve yuvasını açarak soykırımlarını önleyen tarihî olaydır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak yüce milletimizin bu konuda duygu ve düşüncelerine tercüman olup içtenlikle inanıyoruz ki "Galiptir bu yolda mağlup/ Zulme başkaldıran/ Haykıran/ Savaşan insanlık için." çünkü ebedi galip olanın ilahî emridir aynı zamanda zulme başkaldırmak, haykırmak ve savaşmak insanlık için.

Bu vesileyle, hep birlikte İsrail zulmüne başkaldırmak, haykırmak ve savaşmak insanlık için samimi dua ve dileklerimizle sözlerime son veriyor ve yüce heyetinizi, aziz milletimizi bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Aydın.

Değerli milletvekilleri, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.45

Açılma Saati: 16.17

BAŞKAN: Numan KURTULMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 114'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum. Şimdi söz sırası, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'e aittir.

Buyurun Sayın Koçyiğit...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Başkanım, özür dilerim sizden...

Sembolik olarak, bir dayanışma anlamıyla hepimiz bugün bu bayrağımızı asıyoruz, kaşkolü. Sayın Dışişleri Bakanı Hakan Fidan takmıyor, neden? Getirirken, götürürken, otururken; anlamadım ben bunu, anlamadım ben bu işi!

BAŞKAN - Vallahi, Hakan Fidan uluslararası toplantılarda alışkanlık hâline getirdiği için...

DIŞİŞLERİ BAKANI HAKAN FIDAN - Veren yok, veren; verilerse hemen takacağım.

BAŞKAN - Evet, hemen arkanızda.

Sayın Tanal, teşekkür ederiz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ama neden yani? Bu bir dayanışma ruhu Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz, sağ olarsınız.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Taktınız, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, sayın vekiller; teşekkür ediyorum.

Bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda sıradan bir dış politika veya Orta Doğu hadisesini konuşmak için değil tarihin ve insanlığın omuzlarımıza yüklediği ağır bir ahlaki sorumluluğu yerine getirmek için bulunuyoruz. Sonda söyleyeceğimizi en başta açık bir şekilde ifade edelim: Gazze'de yaşananlar insanlığın çöküşünü, uluslararası hukukun iflasını ve çağımızın etik-politik krizini yansıtan kan ve barut kokulu bir aynadır. Bu acı gerçek altında bugün söyleyeceğimiz her söz ve alacağımız her karar yüz yıl sonra bile peşimizden gelecek. Bu kapsamda, bu kürsüden kurulacak her sözün parti siyasetlerinin dar kalıplarına sığdırılmayacak kadar büyük, siyasi rekabete alet edilmeyecek kadar hayati olduğu bilinciyle sözlerime başlıyorum ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Filistin sorunu, dünyanın ve bölgemizin kanayan yaralarından biri, son iki yılda bambaşka bir boyut kazandı; Gazze'deki çocukların, kadınların, gençlerin, gıdaya ulaşamayan anne ve babaların, bir bütün olarak Gazze halkının acısını her birimiz yüreğimizde yaşıyoruz. Biraz geriye giderek bu sorunun kaynağına mercek tutmak istiyoruz. Filistin sorunu aslında bir sömürgecilik ve hegemonya sorunudur. Hegemonik dayatma, halkların özgür yaşam iradesini tanımama yönündeki politikaların günümüze değin Filistin sorunundan tatalım Kürt sorununa varıncaya kadar birçok sorunu ve Orta Doğu'daki tabloyu daha fazla çıkmaza sürüklediği ortadadır.

Evet, hatırlayalım; Filistin sorunu sömürgeciliğin, emperyalizmin ve paylaşım savaşlarının dünyayı kasıp kavurduğu tarihsel bir dönemde ortaya çıktı. 20'nci yüzyılın ikinci çeyreğinden itibaren Filistinlilerin sistematik sürgünü başladı, bu sürgün İsrail Devleti'nin kurulduğu 1948'de zirveye ulaştı; Filistinlilerin "Nakba" yani felaket olarak adlandırdıkları büyük sürgün o zaman yaşandı. "Nakba" sadece fiziksel bir yer değiştirme değildir; Filistinlilerin kimlikleri, sosyal ve siyasal hakları, tarihleri ve gelecekleri ellerinden alındı. Yüz binlerce Filistinli bir gecede çöllere ve komşu ülkelere sürüldü. Sürgünü bizzat yaşayanlar bir yana, Filistinli çocuklar Nakba'dan sonra kurulan kamplarda doğdu. Zorunlu göçü dinleyerek büyüyen, sonuçlarını bizzat yaşayan ve vatan diyebileceği bir yer olmayan kuşakların nasıl bir psikolojiye sahip olacağını tahmin edebilirsiniz. O yüzden savaşın köklerini orada aramak lazım diyoruz. Kendi ailesi de Lübnan'a kaçan Filistinli büyük şair Mahmud Derviş, dizeleriyle sürgünü şöyle anlatır: "Annem, babam, kardeşlerim, dostlarım/Belki sağsınız, belki ölü/Belki nerede olduğunuz belli değil benim gibi/İnsanın ne değeri olabilir/Evsiz barksız, yurtsuz bayraksız, ne değeri?" Evet, Mahmud Derviş gibi nice Filistinli sürgünde doğup sürgünde yaşamını yitirdi.

Filistin sorununun en önemli tarihsel "moment"lerinden biri de 1967'de gerçekleşen Altı Gün Savaşı'dır. Savaşın kendisi altı gün sürdü fakat etkileri altmış yıldır hâlâ devam ediyor. İsrail devleti bu savaşta Filistin topraklarının büyük bir kısmını işgal etti. Önce fiilen, sonra da resmen ilhak edilen Golan Tepeleri'nin işgali de bu dönemdedir. 1990'larda Filistin için bir barış umudu belirdi, taraflar masaya oturdu ancak bu umut kısa sürede boşa çıkarıldı. İsrail Başbakanı İzak Rabin barış karşıtlarının düzenlediği bir suikastla hayatını kaybetti. Rabin'in katledilmesinin ardından barış süreci çöktü ve her iki tarafta da aşırılık yanlıları güç kazandı. Bu deneyim, barış girişimlerinin ne kadar kırılgan ve kıymetli olduğunu, onları yani barış sürecini gözümüz gibi korumamız gerektiğini bize bir kez daha hatırlatıyor ancak günümüze kadar İsrail kimi zaman askerî operasyonlarla, kimi zaman hukuki oldubittillerle, kimi zaman da yasa dışı yerleşimcilerin saldırılarıyla Filistin topraklarını işgal etmeyi sürdürdü. Bugün 1948'in ve 2025'in haritalarını yan yana koysak aslında İsrail'in sınır tanımaz, işgalci yayılmacılığını bütün çıplaklığıyla göz önüne sermiş oluruz. Gazze'de son iki yıldır yaşananları bu uzun tarihsel bağlamın dışında ele almak mümkün değildir. Bizler ne 7 Ekimde yaşamını yitiren İsrailli sivilleri görmezden gelecek kadar vicdanımızı yitirdik ne de Filistin meselesinin 7 Ekimde başlamadığını bilmeyecek kadar hafızamızı ve politik bilincimizi yitirdik ancak şunu açıkça ifade edelim: İsrail devletinin saldırganlığı 7 Ekim 2023'ten sonra bambaşka bir boyuta taşındı. Artık ne uluslararası hukuk ne savaş hukuku ne evrensel hukuk ilkeleri ne de en temel insani değerler işlememektedir, işleyen tek şey dizginsiz ve sınırsız bir şiddet sarmalıdır.

Bugüne kadar Gazze'de 60 binden fazla insan yaşamını yitirdi, bu sayıya hâlâ kayıp olan 15 bin kişi dâhil değildir fakat Gazze'de ölümler sadece bombalarla olmuyor ne yazık ki; sağlık hizmetleri çökertilmiş, ilaç yokluğu ölüm saçmaktadır. İsrail defalarca hastaneleri bombaladı, Şifa Hastanesinde çaresizce bırakılan doktorların feryadı hâlâ kulaklarımızdadır. Son olarak beş gün önce Nasır Hastanesi bombalandı ve 22 kişi yaşamını yitirdi. Gazze'de insanlar açlık ve susuzluğa mahkûm edilmiş durumdadır.

İsrail, Gazzelilerin sağlıklı gıdaya erişimini engellemekte, dış yardımları ise bilinçli bir şekilde bloke etmektedir. Dünyanın gözü önünde bir halk açlıkla, hastalıkla, bombardımanlarla topluca yok edilmeye çalışılmaktadır. Üstelik İsrail kendi kurduğu sözde

yardım sistemini de bir tuzağa çevirmiş durumda. O yardımlara ulaşabilmek için saatlerce kuyrukta bekleyen insanlara her gün bombalar yağdırılıyor, yüzlerce sivil bu saldırılarda hayatını kaybediyor. Gazzelilere gıda yardımı yaptığını öne süren ABD ve Fransa, diğer devletler bu yardımlarını havadan atıyorlar, havadan yardım indiriyorlar yani en etkisiz ve göstermelik bir yöntemi tercih ediyorlar. Peki, soruyoruz: Bu hükümetler gerçekten İsrail'in karadan ve denizden ördüğü ablukayı aşma kudretine sahip değil midir, güçsüzler midir yoksa sadece bir oyun mu sahnelenmektedir? Bu sorunun yanıtını elbette tarih yazacaktır.

Bugün Birleşmiş Milletler bile Gazze'de resmen kıtlık ilanı yaptı, oysa insanlık tarihinde tarımın ilk yapıldığı topraklardan biridir Filistin toprakları. Düşünün ki bugün uygarlığın köklerinden olan bir coğrafyada insanlık açlığa, susuzluğa ve insanlık dışı yöntemlere mahkûm edilmiştir ve en acısı Filistin'de çocuklar, bebekler açlıktan ölüyor. Tüm bunların yanında şimdi de Gazze'nin tamamen boşaltılması gündeme getiriliyor yani tam bir ilhak politikası; böyle bir adım insanlık tarihinin en büyük etnik temizlik girişimi olacaktır. Filistin halkı için bu, yeni ve çok daha büyük bir "Nakba" yani felaket anlamına geliyor. Bu felaket planına karşı durmak yalnızca Filistinlilerin değil insanlık onurunun savunulması anlamına gelecektir ki bizlere de böyle bir tarihî sorumluluk düşmektedir.

Filistin'e, Gazze'ye yönelik 21'inci yüzyılın en büyük katliam ve soykırımlarına karşı dünyanın dört bir yanında güçlü itirazlar yükseldi; kentlerde meydanlar doldu taşı, protestolar, eylemler gerçekleştirildi, birçok devlet yetersiz de olsa somut adımlar atmak zorunda kaldı bu toplumun isyanı sonucunda. Güney Afrika, Uluslararası Adalet Divanı nezdinde Gazze'deki Birleşmiş Milletler Soykırım Sözleşmesi'ni ihlal ettiği gerekçesiyle İsrail'i dava etti, İsrail hakkında dava açtı. Uluslararası Ceza Mahkemesi, savaş suçu işlediği gerekçesiyle İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu hakkında tutuklama kararı çıkardı. Hollanda'da Dışişleri Bakanı ve 8 bakan İsrail'e karşı ek önlemler alınmasını talep etti, hükümet bunu onaylamadı ve bu talebin onaylanmaması üzerine Dışişleri Bakanı başta olmak üzere 9 bakan istifa etti tüm engellemelere ve ambargolara rağmen. İspanya da harekete geçmek zorunda kaldı. Bir savaş silahı olarak kullanılan kıtlığa karşı çıkmak ve açlığı bir nebze olsun gidermek için Gazze'ye 11 bin kişiye yetecek acil gıda yardımı ulaştırma kararı aldı. Bu yardımlar sadece havadan ve paraşütlerle bölgeye indirildi. Bu örnekleri çoğaltmak mümkün.

Dünyanın dört bir yanında halklar da hükümetler de tüm engellemelere ve İsrail devletiyle yaptıkları anlaşmalara rağmen sessiz kalmadılar, Filistin ve Gazze halkı için somut adım attılar ama ne yazık ki Türkiye'nin bu süreçte dişe dokunur, somut, gerçek anlamda bir adımı olduğunu ifade edemeyiz. Ortada sadece bolca hamaset ve kınama var ve bunların çoğu da -gerçek adımlar-çok çok eksik kaldı. Türkiye'nin bu konuda yaptıklarını yeterli görmüyoruz. Üçüncü ülkeler aracılığıyla askerî ve ticari ilişkilerin sürdürülmesi asla ama asla kabul edilemez. Petrolde ve askerî sanayide kullanılan ham madde ticaretinin devam etmesini asla doğru bulmuyoruz ve kabul etmiyoruz. Gerçeklikten kopuk, dinamikleri doğru okumayan bu hamasi dış politika anlayışı çözümden uzaklaşmakta ve bölgesel krizlerin tarafı hâline getirmektedir ülkeyi. Üstelik bu ülkede Filistin için sokağa çıkanlar tehdit edildi, gençler gözaltına alındı. DEM PARTİ ve muhalefet partilerinin Filistin için verdiği araştırma önergeleri reddedildi. İsrail'in başkentinde dahi savaş karşıtları özgürce sokaklara çıkabilirken Türkiye'de savaş karşıtlarının, İsrail'in gerçek anlamda boykot edilmesini isteyenlerin karşısına iktidarın TOMA'sı ve kelepçesi çıktı. Daha da vahimi İsrail'in katliamlarının zirveye ulaştığı bu dönemde dahi İsrail'le stratejik ürünleri kapsayan ticari ilişkiler kesilmedi, bilakis sürdürüldü. Şunu hatırlatmamız gerekiyor: Günlük hamasi nutuklarla ne iç kamuoyunu kandırmak mümkündür ne de dış politikada tutarlı bir çizgi geliştirmek. Dolayısıyla şu soruyu hep beraber sormak zorundayız: Niçin Filistin'de öldürülen her bir çocuk ve her bir insan için... İsrail devletinin iki yıldır tarihte eşine az rastlanır bir yıkımla, katliamla, soykırımla Filistin'i, Gazze'yi yerle bir ettiği bu süreçte Türkiye gerçekten ne yapmıştır? Bugün genel olarak Filistin'de, özel olarak da Gazze'de yaşananlar İran, Irak ve Suriye'deki krizlerden asla bağımsız değildir; bunlar bölgesel rekabetin ve küresel güç oyunlarının kesiştiği birbirine bağlı sahnelerdir. Binlerce yıllık tarihi olan Orta Doğu, hiçbir dönem yüzyıl önce dayatılan ulus devlet anlayışından, zihniyetinden çektiği kadar çekmemiştir. Kapitalist ve emperyalist zorbalık... İnsanlık bir kez daha doğduğu topraklarda açlık ve ölümlerle sınanmaktadır. Kapitalist modernitenin ulus devletçi egemenlik formu bölgenin kültürel, ekonomik, toplumsal ve siyasal kaynakları üzerinden yüzyıldır bu topraklara acı, kan ve gözyaşından başka bir şey getirmemiştir. Çok açık ifade edelim: Orta Doğu'nun kaderi yüzyıl sonra şekillenirken katı ulus devletçi zihniyetlerde ısrar edenler yüzyıllık haritaların tekrarı ve emperyal projelerin yenilenmesinde ısrar edenler olarak tarihe geçecektir. Bugün, yüz yıllık normların yıkıldığı, elli yıllık rejimlerin devrildiği, ideolojilerin değişim ya da sona erme iklimine girdiği bir Orta Doğu'da Gazze'den Tahran'a, Rojava'dan Şam'a kadar halkların ortak yaşam ve demokratik gelecek gibi alternatif projeleriyle hegemonik dayatmalar kıyasıya bir mücadele içerisinde. Bu hegemonik projelerden ilki şunu ifade eder: İsrail'in güvenliğini bölgesel kaosta gören radikal sağcı bir anlayıştır. İkinci proje ise İsrail'in güvenliğini bölgeye dışarıdan müdahalelerle dizayn etmede gören aklın bizzat kendisidir. Bu iki akıl da iktidarcıdır, bu iki akıl da tekçidir, demokrasi düşmanı ve halklar karşıtıdır. İşte Gazze'deki insanlık utancı bu hegemonik akılların ortak bir kesişim kümesidir. Dolayısıyla bugün Gazze'de çözümü konuşmak sadece uluslararası hukukun değil aynı zamanda Orta Doğu'nun geleceğinin temel konusudur. Artık Gazze yalnızca bir coğrafyanın adı değildir; insanlığın vicdan, barış ve özgürlük meselesi olarak Orta Doğu'nun bir düğümüdür. Gazze'yi önce ölümün, sonra sermayenin laboratuvarı olarak kullananların dayattığı bu gerçekliği görmezsek ya cellattan yaşam dileriz ya da suya yazılan yazı gibi Gazze'ye ağılamakla yetiniriz. Küresel veya bölgesel olsun demokratik rejim kurmayı, halkların inanç ve kültürel haklarını tanıyarak bir arada yaşamı esas almayan her emperyal plan daha fazla ölüm, daha fazla acı, daha fazla sefalet doğuracaktır.

Bizler DEM PARTİ olarak taşıdığımız yurtsever, sol, sosyalist ve devrimci gelenek ışığında 1970'lerden beri Filistin halkıyla dayanışma içindeyiz. Yolumuz, Filistin mücadelesine omuz veren Deniz Gezmişlerin yoludur. Yolumuz, Filistin halkıyla İsrail devletinin işgaline karşı omuz omuza mücadele edip hayatını feda eden Türk ve Kürt devrimcilerinin, sosyalistlerinin yoludur. Filistin halkı için can verdik, bedel ödedik. Bizler Orta Doğu'daki tüm sorunlarda olduğu gibi, Filistin sorununun da çatışmalarla değil barışçıl yöntemlerle, diyalogla ve müzakereyle, halkların özgür yaşam iradesine saygıyla çözülebileceğine inanıyoruz. Demokratik bir Orta Doğu'yu mümkün kılabiliriz. Halkların birbirinden ayrılmadığı, düşmanlaştırılmadığı, herkesin dili, inancı, kültürüyle bir arada, özgürce yaşayabildiği bir istikrar, güven ve huzur ortamı yaratmak mümkündür. Bu kapsamda, diğer tüm halklar gibi, Yahudi ve Arap halklarının bir arada yaşama hakkını savunuyoruz ve bunun mümkün olduğuna inanıyoruz. Bunun için şu somut önerileri Genel Kurulun takdirine sunmak istiyoruz: Gazze'de ve Batı Şeria'da derhâl bir ateşkes anlaşması imzalanmalıdır. İsrail devletinin sivillere yönelik saldırıları derhâl durdurulmalı, taraflar ateşkese sadık kalmalıdır. Uluslararası toplum ateşkesin kalıcılığı için garantörlük

üstlenmelidir. Kalıcı bir barış anlaşması için BM himayesinde yapılacak uluslararası bir konferansın hazırlıkları derhâl başlatılmalıdır. Uluslararası kamuoyu Gazze konusunda kutuplaştırıcı üslup kullanmak yerine diyalog ve uzlaşının yolunu açmalıdır. Hamas'ın elindeki rehinelere ailelerine kavuşmalı, İsrail zindanlarındaki Filistinli tutsaklar serbest bırakılmalıdır. İsrail devletinin Filistin halkını yok sayan dayatmacı politikaları karşısında kalıcı bir çözüm için Filistin halkının meşru, demokratik talepleri, kapsamlı bir barışın adımları kararlılıkla atılmalı ve desteklenmelidir. Filistinlilerin öz yönetim ve topraklarına dönüş hakkı derhâl sağlanmalıdır. Türkiye, Filistin meselesinin çözümü için daha fazla inisiyatif almalı; hamasetten uzak, gerçekçi ve kalıcı çözümde yana bir yaklaşım sergilemelidir. Ankara, enerjisini bu sorunun çözümüne yönlendirmeli, İsrail devletinin her türlü askerî saldırganlığını besleyecek askerî ve ticari faaliyetleri derhâl sonlandırmalıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Filistin sorununda barışçıl çözüme dönülmesi için üzerine düşen tarihsel rolünü oynamalı, Filistin halkıyla dayanışmasını güçlendirmelidir.

Bizler tüm bölgede eşitlik, adalet, özgürlük ve demokrasi temelinde gelişecek her barışçıl çözümü sonuna kadar desteklemeye hazırız. Barış, bu toprakların, tüm Orta Doğu'nun ve Filistin'in yıllardır özlemini duyduğu ortak rüyasıdır. Bizlere düşen görev bu rüyanın gerçekleşmesi, barışın her yerde egemen olması için mücadele etmek, halkların kendi eşit ve ortak geleceğini demokrasi içinde birlikte inşa edebilmesi için güçlü iradeyi ve dayanışmayı her gün daha da büyütme çabasıdır. Kürt sorununun çatışma alanından çıkarılarak barışçıl yollarla çözümü için bugün büyük emeklerle yürütülen sürecin kalıcı bir çözüme ve barışa evrilmesinin aynı zamanda Orta Doğu'da barışın gelişmesine de önemli katkılar sunacağını asla unutmamalıyız. Bir tarihsel düşümenin çözümlüyor olması Orta Doğu'daki diğer düşümleri de çözecektir. Bu nedenle, herkesin barış sürecini sahiplenmesi, kalıcı çözüme ve barışa hizmet eden politikaları esas alması ve halkların geleceğini siyasetüstü bir bakışla görmesi gerektiğinin altını çizmek isteriz.

Bu vesileyle, Amerika'dan Avrupa'ya, Afrika'dan Kafkasya'ya, Tel Aviv'den Bağdat'a kadar dünyanın her yerinde inanç, dil, kültür fark etmeksizin Filistin ve Gazze halkıyla dayanışma içinde olan herkesi DEM PARTİ olarak en içten duygularımızla selamlıyoruz ve bugün biz bu konuşmaları yaparken Gazze'nin kuzeyindeki Şeyh Rıdvan ve Cibaliye'deki yoğun hava saldırılarıyla halkın hedef alındığı haberini almış olduk. Orada insanlık için direnen bütün Filistinlileri, bütün Gazzelileri, yediden yetmişe mücadelelerini, direnişlerini buradan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden en içten duygularımızla selamlıyoruz. Asla Filistin halkını yalnız bırakmayacağız, Filistin halkının yanındayız, yanlarında olmaya devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şimdi söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Genel Başkan ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'e aittir. Buyurun. (CHP sıralarından ayakta alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, Kıymetli Genel Başkanlar, Eş Genel Başkanlar, Grup Başkanları, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, Anayasa'sında yazdığı şekliyle demokratik bir hukuk devletidir, egemenlik hakkı millete aittir. Türkiye Büyük Millet Meclisi 86 milyon vatandaşımızın seçme iradesinin vücut bulduğu adrestir. Bu Meclis millî kurtuluş mücadelemizi yöneten, devletimizi kuran ve kalkındıran çatıdır. Sekiz yıl önce rejime kasteden bir anayasa değişikliğiyle bu çatının kolonları kesilmiş olsa da bize düşen, bu çatı yıkılırsa altında kalanın millet olacağı bilinciyle milletin iradesinin tecelli ettiği mekân olarak Meclisimize sahip çıkmaktır. Meclisten uzaklaşmak siyasetin milletle bağı koparır; Meclise yaklaşmak, millete yakınlaşmaktır. İşte, bu anlayışla, Cumhuriyet Halk Partisi, 9 siyasi partinin uygun görüşleriyle, ortak imzalarıyla ve tüm muhalefet partilerinin olumlu bakmasıyla İsrail'in Filistin'deki soykırıma varan katliamlarını görüşmek üzere Meclisin toplanması için çağrıda bulunmuştur. Bugün burada milletimizin ortak iradesini ve vicdanını temsil eden tartışmaların yapılmasını, kararların alınmasını temenni ediyorum ve bunu temin etmek niyetiyle Meclisi toplantıya çağıran Sayın Başkana, katılan tüm siyasi partilere ve milletvekillerine teşekkür ederek sözlerime başlamak istiyorum.

8 Ekim 2023'ten bu yana tam altı yüz doksan bir gün geçti. İsrail altı yüz doksan bir gündür Filistin'de katliam yapıyor, soykırım yapıyor. Bugüne kadar yarından fazlası kadın ve çocuk olmak üzere 70 bin masum insan öldürüldü. Filistin'deki sorunun tarihi 20'nci asrın başlarına uzanmaktadır. Yıllar içinde on binlerce Filistinli yurdundan edilmiştir. İsrail Devleti 1948'de kurulduktan sonra da Filistin topraklarında kan ve gözyaşı durmamıştır. İsrail, Birleşmiş Milletlerin 1967 Kararı'na uymamış, iki devletli çözüm umudunu soykırıma varan bir gaddarlıkla çıkmaza sürüklemiştir. Cumhuriyet Halk Partisi, tarihsel bir tutarlılık içinde Filistin davasını savunmuştur, savunmaya devam edecektir. 1979'da 3'üncü Genel Başkanımız Başbakan Bülent Ecevit'in "Filistin Kurtuluş Örgütü Ankara'da ilk temsilciliğini açsın." diye ortaya koyduğu irade kararlılık hâlen daha Türkiye-Filistin ilişkilerinde en önemli kilometre taşlarından bir tanesidir. Partimiz, Filistin mücadelesini Bülent Ecevit ve Yaser Arafat'ın kurduğu dostluğun, Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının Filistin'de verdiği mücadelenin çizgisinde devam ettirmektedir. Bugüne kadar tüm yurt dışı temaslarımızda -biraz önce Sayın Bakanın da kıymetlendirdiği gibi- Filistin davasını savunduk. Aralarında 24'ü Hükümet Başkanı olan, dünya genelindeki 119 siyasi partiyi İsrail soykırımına tepki göstermeye ve Filistin'i tanımaya davet eden mektuplar yazdık. Başkan Yardımcılığını üstlendiğim Sosyalist Enternasyonalde, Avrupa'daki Avrupa Birliğine üye ülkelerin sol sosyal demokrat partilerinin çatı örgütü olan Avrupa Sosyalist Partisinde meseleyi sürekli gündemde tuttuk ve tüm karar tasarılarına Filistin'le ilgili bir desteği, İsrail'le ilgili bir kınamayı sokmayı mutlaka başardık. Ayrıca, partimizden görev yapan, Avrupa Konseyindeki, Avrupa Parlamentosundaki bütün arkadaşlarımız da bu davayı en yakından sahiplendiler ve sürekli yurt dışındaki bu çalışmalarında gündemde tuttular. Sosyalist Enternasyonelin 22 Eylülde Madrid'de yapılacak olan toplantısının gündemine de tüm yakıcılığıyla Filistin konusunun eklenmesini sağladık, bu konuda da orada etkin bir tutum ve sonuca yönelik bir kararlılık sergileyeceğiz; tüm bu uluslararası çabalarımıza sonuna kadar devam edeceğiz.

Gelinen aşamada İsrail'in bugün iki kötü planı var. Bunlardan birincisi, Gazze'yi tamamen boşaltmak. İkincisi, Doğu Kudüs ile Batı Şeria'nın bağı koparmak; bu, apaçık vahşi bir etnik temizlik politikasıdır. Bu planla amaçlanan hem altı yüz doksan bir gündür Gazze'de sürdürülen soykırımı bir tehirciyle sonlandırmak hem de 1967 Birleşmiş Milletler Kararı'nı uygulanamaz hâle getirerek başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız Filistin Devleti umudunu fiilen ortadan kaldırmaktır.

Değerli milletvekilleri, çözümü bulmak için önce sorunu doğru tespit etmek ve İsrail'in bu cüreti nereden aldığıyla yüzleşmek gerekir. Bunun iki sebebi var. Birincisi, Amerika Birleşik Devletleri yönetiminin koşulsuz desteğidir. İsrail, arkasında ABD olduğu için hiçbir gücün kendisini durduramayacağını düşünerek Filistin'i adım adım yok etmektedir. İkincisi, bölgenin ve dünyanın

caydırıcı olmaması, olamaması İsrail'i bu pervasızlığına teşvik etmektedir. 2,5 milyar nüfuslu İslam coğrafyasını yönetenlerin tutumları ya yetersizdir ya da ne yazık ki İsrail'den yanadır. Bu durumda bölgenin en güçlü devleti olan Türkiye'nin buna karşı bir sözünün, bir ağırlığının, bir yaptırımının olması gerekir; bizden bu beklenir. Filistin Âlimler Birliği Başkanı Mervan Ebu Ras, hepiniz tanırıyorsunuz, şöyle hatırlayalım: Erdoğan'ın Arakan'daki tutumu üzerine bu duruşu mertçe bir dik duruş olarak nitelendirmişti, Erdoğan'a teşekkür etmişti; Anadolu Ajansı bunu haberleştirdi, iktidara yakın medya günlerce bunu ön plana çıkardı. Şimdi, aynı Filistinli alim Mervan Ebu Ras Müslüman Âlimler Buluşması'nda "Trump ve zalimler açık açık İsrail'e her türlü desteği verirken başta Türkiye, Mısır, Suudi Arabistan, Malezya gibi diğer ülkelerin liderleri neyi bekliyor?" diye sorup "Bu durumdan utanmıyorlar mı?" diyor. Şimdi, Arakan'daki tutumu övdüğünde manşetlere taşınan bu âlimin bu değerlendirmesinden herhâlde bir çıkarımda bulunma, bu meselenin üzerinde birazcık düşünme vaktidir. Türkiye'yi yirmi üç yıldır yöneten, Filistin davasının son yirmi üç yılında olan bir iktidarın burada samimi bir duruş göstermesi gerekiyor. Bu toplantı, Filistin için yapılmayanları ve yapılması gerekenleri konuşacağımız bir toplantı. Bu nedenle, burada her şey açık açık dile getirilmeli çünkü artık serin salonlarda Netanyahu'yla kayıkcı kavgası yapıp samimi bir duruş ortaya koyamayanların, Netanyahu'ya laf söyleyip onun başdestekçisi Trump'a tek kelimemeyenlerin gizlendikleri maskeler düşmüştür. Milletimiz artık bu riyakârlığı içine sindirememektedir; bu cümlelerin tam da burasında, bu noktasında, bu kürsüde 12 Aralık 2023 tarihinde bu riyakârlığa isyan ederken hayatını kaybeden Saadet Partisi Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'i bir kez daha rahmetle ve minnetle anmak isterim. (CHP, İYİ Parti, YENİ YOL sıralarından alkışlar)

8 Ekim 2023'ten bu yana İsrail'le ticaretin kesilmesini istedik. O dönemde yapılan tüm araştırmalarda Türkiye'nin yüzde 80'i İsrail'le ticaretin devam ettiğini biliyor ve buna itiraz ediyordu. Ancak iktidar tarafından bu eleştirilerimiz, bu çağrılarımız en sert dille yalanlanıyor, İsrail'le ticaretin olmadığı iddia ediliyordu. Ancak Ticaret Bakanlığı bizim bu itirazlarımızdan tam on beş ay sonra, 15 Aralık 2024 tarihinde bir genelge yayınladı ve yayınladığı bu genelgeyle ticari ilişkilerin kesildiğini ifade ettiler. Bu genelge o tarihten önce, aylarca "İsrail'le ticaret yapmıyoruz." diyenlerin sürdürdüğü cayır cayır ticaretin itirafı olmuştu. Bu tarihten sonra da İsrail'le ticaret üçüncü ülkeler üzerinden devam etti, bunu da resmî verilerle ortaya koyduk çünkü Türkiye 2024'te İsrail'e en çok ihracat yapan 5'inci ülke olmuştur. Şimdi, Türkiye limanlarına gelen ve İsrail'e yük getiren gemilerden askerî ve tehlikeli madde taşımadıklarını bildiren belge talep edileceğini, ben aynı WhatsApp grubu içinde olduğum bir yatılı okul arkadaşımın uluslararası taşımacılık yapan bir şirkette çalışır- dünya da Türkiye kamuoyu da yabancı bir haber ajansının haberinden öğrendi ama bunun gayriresmî bir uygulama olduğunu, bir genelgesinin olmadığını ve olmayacağını, bu meselenin sadece sözlü talimatlarla yerine getirileceğini söylüyorlardı; bu, aleniyet kazandı ve dönüp de kimse tarafından yalanlanmadı. Öyleyse bu durum, geçen haftaya kadar İsrail'e askerî yük ve tehlikeli madde taşıyan gemilere bir şekilde izin verildiğinin, göz yumulduğunun itirafından başka bir şey değil. Bugüne kadar ticaretin devam etmesini protesto eden gençlerin gözaltına alınmasının aslında bir suçluluk psikolojisinin sonucu olduğu da ayan beyan ortada.

Diğer yandan, Türkiye'nin İsrail'e yönelik uluslararası yaptırımlara öncülük etmesi gerektiğini ısrarla söyledik. Yakın zamanda bir Bogota Bildirisi tartışması yaşandı. Kolombiya'da Lahey grubu ülkeleri Gazze için bir araya geldi, İsrail'e ağır yaptırımlar içeren bir eylem planı hazırlandı. Planda İsrail'le ticaretin tamamen kesilmesi, Filistin topraklarında suç işleyenlerin bu ülkelerde yargılanması isteniyordu. 12 ülkenin imzaladığı bu plana Türkiye imza atmadan ayrıldı. Sayın Bakan burada, kendisine bu bildiriye neden imzalamadıklarını sorduk, birkaç gün sessiz kaldıktan sonra bizim konuyu bilmediğimizi, en iyi ihtimalle yanıltıldığımızı, etrafımızdaki arkadaşların bu konudaki yetkinliklerini de tartışan üstten bir dille bir cevap vermeyi tercih etti ve dedi ki: "Eğer biz bu bildirgeyi imzalasaydık UNCLOS'u delmiş olurduk. Bizim eğer bunu yapmamızı isteyen varsa bizim Ege'deki tezlerimizin zarar göreceğini bilmeliler. Biz bu belgeyi imzalamayarak Türkiye'nin Ege'deki tezlerinin arkasında durduk. Ülkenin ana muhalefet partisi Yunan tezlerini mi destekliyor?" Şu hamasete, şu polemiğe bakın; cevap basitti. O 12 ülkeden 2'si metne şerh koyarak imzalamıştı, "UNCLOS'la ilgili şerh koyabilirsiniz ve imza atabilirsiniz." dedik. Yine, aynı üstten dille yaptığı birkaç itirazdan birkaç gün sonra, Bakan Yardımcınız çıkıp CHP'nin söylediği şerhleri koyarak imzayı attıklarını söyledi. Daha sonra bana soruyorlar "Yahu, Sayın Bakan ne dedi de bu kadar kızdınız?" Yunan'ı denize döken -yarın 30 Ağustos- Büyük Taarruz'u gerçekleştiren, büyük zaferi kazanan, 9 Eylülde ülkeyi Yunan işgalinden kurtaran orduların komutanının kurduğu partinin Genel Başkanına "Yunan tezini destekliyorsun." dersiniz hak ettiğiniz cevabı alırsınız Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar) Yoksa bizim üzerine titrediğimiz bakanlıklardan bir tanesidir Dışişleri Bakanlığı ama Dışişleri Bakanı algı çalışmasıyla, algı ile olguyu yer değiştirmeye çalışmayacak, Kurtlar Vadisi müzikleriyle kendini derin devlet adamı gibi gösteren birtakım TikTok videolarıyla meşgul olmayacak; aksine, Bakan, Amerika'ya, İsrail'e tık yok, Türkiye'de varsa yoksa TikTok anlayışıyla siyaset yapıyorsa hak ettiği dilden cevap alır. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, asıl mesele ABD yönetimi ve Trump meselesi. Trump bir gün çıktı, Gazze'nin muhteşem bir yer olduğunu, orayı boşaltacağını, tatil köyü yapacağını, kumarhaneler açacağını söyledi. İktidara müzahir bir gazete; bu iktidar için söz söyleyen, hedef gösteren, zaman zaman hakaret eden, bu iktidarın düşüncelerine önceden bir zemin hazırlayan gazete döndü ve bunu bir hicret olarak nitelendirdi. Hazreti Muhammed'in hicreti ile Trump'ın sürgününün aynı zeminde, aynı makuliyet ölçüsü içinde ve bir kutsiyet içinde servis etmeye çalıştılar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yazıklar olsun!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamlı) - İşte, Türkiye'deki insanların size gösterdikleri isyan, anketlerde görünen yüksek tepkinin tek sebebi budur; oturup bunu değerlendirmek, bunu konuşmak durumundasınız. İktidara müzahir gazete bunu yaptı. Peki, Sayın Erdoğan, Trump'ın bu açıklaması hakkında bir şey söyledi mi? Her birimizin elinde cep telefonları var, bir arama motoruna girelim. Trump'ın bu yazısını yazalım ve "buna itiraz" diyelim. Özgür Özel'in 500 tane, bütün muhalefet partisi liderlerinin 500 tane açıklamasını görürsünüz; Erdoğan'ın bir itirazını, Trump'a buna karşı bir sözünü görebilecek misiniz? Elinizdeki cep telefonlarından bulun ve beni mahcup edin, bunu yapamazsınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Bunun yanında, Trump yönetimi, Filistin davasını savunan bir yazı yazan Rümeysa Öztürk kızımızı kırk beş gün gözaltında tuttu. Erdoğan'ın Rümeysa'yı savunup Trump yönetimini eleştirdiğini duyduunuz mu? Aynı zamanda ABD vatandaşı olan Ayşenur Ezgi Eygi kızımız Filistin'de İsrail askerleri tarafından öldürüldü, biz Sayın Başkan'la birlikte Didim'de cenazesindeydik. Bu konuda Erdoğan'dan Trump'a, Amerika'ya, İsrail'e bir kinama duyduunuz mu? Yetmedi, Gazze'ye insani yardım götüren Madleen gemisine

müdahale edildi. Mavi Marmara zamanında "Giderken bana mı sordunuz?" diyen Erdoğan, Madleen gemisi için de tek bir cümle kurdu mu? Sayın Erdoğan tüm bunlardan sonra çıkıyor "Özgür Özel benim Filistin hassasiyetimi sorgulayamaz." diyor. Ben de kendisine diyorum ki zaten olmayan şey sorgulanamaz. (CHP sıralarından alkışlar)

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) - Ayıp!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Maalesef, sizin Filistin hassasiyetiniz konjonktürelmiş.

ABDULLAH GÜLER (Sivas) - Hadi be!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Konjonktür icap ettirdiğinde hassasiyet varmış. Şimdi, bir Filistin hassasiyeti değil bir Trump hassasiyetinden, bir Trump korkusundan söz etmek mümkün.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Ayıp, çok ayıp. El vicdan ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Gelelim Trump korkusu ve muhtaçlığının nereden kaynaklandığına.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) - Sayın Özel, yakışmıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Sayın Erdoğan 19 Mart 2025'te bir karar verdi; artık, milletin desteğiyle ayakta kalmak yerine baskıyla koltuğunu koruyabileceği bir düzen kurmayı tercih etti. Bu düzeni kurmak ve onu seçimde yenecek rakibinden kurtulmak için Trump'ın desteği lazımdı. Biz bu konuda Trump'a bilgi verildiğinden, icazet alındığından bahsettik, bir yalanlama duymadık ne Amerika'dan ne buradan ama -Amerika'nın- Trump'ın en yakın ekibinden "Türkiye bir üçüncü dünya ülkesidir. Orada muhalifleri alırsınız, içeri tıkarırsınız, onları halledersiniz, yolunuza devam edersiniz, Erdoğan da böyle yapıyor." dediğini duyduk. Sizden bu konuda tek bir kınama, tek bir açıklama duymadık. (CHP sıralarından alkışlar) Soruyorum şimdi: Veleve ki başardınız, veleve ki Trump'ın desteğiyle rakiplerinizin hepsinden kurtuldunuz, bir dönem daha iktidardasınız; bunun karşılığında Filistin'in yok edilmesine değer mi? Bu menfaat Filistin'deki bir çocuğun gözyaşına, yüzlerce çocuğun açlıktan ölmesine, kırılmasına değer mi? Soruyorum: Orta Doğu'nun İsrail egemenliğine girmesine değer mi? Filistin'in BM temsilcisi şöyle diyor: "Bu kadar yaygın bir acıya karşı eylemsizlik suç ortaklığıdır." Bu eylemsizlikle Trump'la suç ortağı olmaya değer mi? Ne yapacaksınız? Gazze boşaltıldığında Trump'ın yanına gidip onun orada zevkle golf oynamasına mı eşlik edeceksiniz? Eğer böyle değilse, eğer itiraz ediyorsanız tam da oradayız; gelin, hep birlikte davranalım. Örneğin buradan teklif ediyorum ve hiçbir Genel Başkanımızın buna itiraz edeceğini düşünmüyorum: Sayın Erdoğan'ın Başkanlığında Türkiye'deki bütün muhalefet partilerini Filistin'e destek ziyareti yapmaya davet ediyorum. Biz varız; var mısınız, var mısınız? (CHP sıralarından alkışlar)

Bugün bu Meclisin çalışmalarına devam etmesi, tatile dönmemesi için bir önerge vereceğiz ve ilk iş olarak Filistin izleme ve destek komisyonu kurulmasını teklif ediyoruz; var mısınız? (CHP sıralarından alkışlar) İsrail'le, üçüncü ülkeler üzerinden olan ticaret dâhil, tüm ticari ilişkilerin resmî bir genelgeyle tamamen kesilmesini öneriyoruz; var mısınız? Trump yönetimini, Netanyahu'ya verdiği bu destekten dolayı, Netanyahu'ya "savaş kahramanı" dediği için Trump'ı kınamayı teklif ediyoruz; var mısınız? (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Uluslararası Adalet Divanında İsrail karşıtı bütün davalarda müdahil olmayı teklif ediyoruz. İsrail'e karşı açılacak tüm davalarda Türkiye'yi taraf olmaya davet ediyoruz. Filistin'de işlenen savaş suçları ve insan hakkı ihlallerini belgeleyen her kuruluşa diplomatik ve lojistik destek verilmesini teklif ediyoruz. Birleşmiş Milletlerin İsrail'e ambargo uygulaması ve Birleşmiş Milletler Barış Gücünün soykırımı müdahale etmesi çağrısını resmî olarak yapmanızı bekliyoruz; var mısınız? (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Değerli milletvekilleri, şimdi bambaşka bir hususa değinmek isterim: Bu ülkelerin bir ortak özelliği var; Kanada, Singapur, Belçika, Mısır, Ürdün, Birleşik Arap Emirlikleri, Fransa, Almanya, İspanya, İtalya ve Endonezya; bunların her biri karadan yolladıkları insani yardım ulaşmayınca Filistin'e havadan insani yardım ulaştırdılar. Türkiye yaptı mı? Yapmadı. Silahlı Kuvvetlerde bu konudaki en yetkin isimlere sorduk, dediler ki: "Amerika Birleşik Devletleri'nden sonra hava indirmede en yetkin, bir talimatla bunu en iyi yapabilecek ordulardan bir tanesi biziz, Türk Hava Kuvvetleridir. Bir talimatla biz Filistin'e gider; oradaki açlığı, susuzluğu, yokluğu gökyüzünden yağdıra yağdıra bitiririz ama bu bir siyasi karar gerektirir." Bu siyasi kararı almaya cesaretiniz var mı? (CHP sıralarından alkışlar)

Ya da Sayın Bakanlarım, Sayın Başkanlarım; size soruyorum, gözünüzün içine bakarak soruyorum: Filistin'de 300 çocuk açlıktan ölüyorsa, bunda vebal bütün dünyanınsa, en büyük vebal bizim değilse kimindir? Bunu yapmayacaksak; dünyanın öbür ucundan gelen Kanada'nın yaptığını, Birleşik Arap Emirlikleri'nin yaptığını, Mısır'ın cesaret ettiğini, Singapur'un yaptığını bizim yapmamamızın sebebi nedir?

74'te bütün dünya "Yapma." derken o kadar imkânsızlıklarla, o günün teknolojisiyle adaya askerin dışında tanksavarları, her türlü mühimmatı, hastaneleri indiren Hava Kuvvetlerini bırakın Filistin'deki açlığı bitirsin; bu kararı vermek için bu Meclis çalışmaya devam etmelidir arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Son olarak şu hususu hatırlatmak isterim: Trump yönetimi giderek otoriterleşiyor, dünyanın otoriter yönetimleriyle de iyi ilişkiler kurmaktadır, Türkiye dâhil pek çok ülkeyi biçimlendirmek istemektedir. Eğer iktidar, Trump'ın bu politikasını bir tuzak olarak değil bir fırsat olarak görüyorsa büyük bir yanılgı içindedir. Orta Doğu'daki otoriter rejimler ABD'nin politikalarıyla inşa edilmiştir, onların yerini almaya çalışan örgütler de ABD eliyle güçlendirilmiştir ama şimdi hepsi ABD eliyle tarihin çöp sepetine atılmıştır. Biraz geçmişe hatırlayalım, beğenmediğiniz o eski Türkiye'de Cumhuriyet Halk Partisi ile Millî Selamet Partisi koalisyonu kurulabiliyordu, o koalisyon Filistin için her türlü desteği verebiliyordu, ABD'ye meydan okuyabiliyordu; bu iktidarın Trump'la sürdürdüğü ilişkinin hilafında Türkiye'ye her türlü tehdide rağmen diplomasi sonuna kadar zorlanıyor, sonra "Ayşe tatile çıksın." denebiliyor, Kıbrıs'ta "Acaba bu gece bizi mi katledecekler?" diye bekleyen masum kızlar gökyüzüne bakıp "Bizimkiler." diyebiliyordu. (CHP sıralarından ayakta alkışlar) Filistin'deki çocuklara "Bizimkiler." dediterebilecek misiniz? Oraya asker indir demiyorum, silah indir demiyorum; mama yolla, su yolla, un yolla, ekmek yolla. Bunu yapmadan sizi bu millet burada oturtmaz arkadaşlar, oturtmaz! (CHP sıralarından ayakta alkışlar)

Siyaseti siyaset olsun diye yapmıyoruz, siyaseti söz olsun diye de yapmıyoruz; siyaseti gerçekten hissettiğimiz için yapıyoruz, gerçekten utandığımız için bugün buradayız. Bu Meclis tatildeyken Filistin'de bu mezalim sürüyorsa bu Meclis tatilde olamaz. Bu ülkede çocuklar hâl böyleyken, bu ülkede millet açken, işsizken milletin vekili tatilde değil Mecliste olmalıdır ve bundan sonra, bundan sonraki süreçte, büyük bir samimiyetle sadece şunu söylüyorum Sayın Bakan; bunu yaptığınız takdirde bundan sonra

eleştiri değil övgü alacaksınız, emin olun sadece bizden değil bütün partilerden. Ben sizin konuşmanızı dinledim, Netanyahu'nun danışmanı kulağıyla dinledim. Gitti, dedi ki: "Bir şey yok, çok çok bir ortak bildiri yayınlarlar, bizi kınarlar; bir iki satır bir şey yazarlar, sonra giderler, risk yok." Netanyahu rahatladı. Konuşmanızda durum tespiti dışında bir şey yoktu, kaygı verecek bir şey yoktu. Bu Meclisin gözünün içine bakıp da "Siz Kurtuluş Savaşı'nı yöneten Meclissiniz. Merak etmeyin, burada bize güvenin." diye söyleyebileceğiniz bir şey yoktu.

Şunu teklif ediyorum: Eğer Netanyahu'ya birazdan danışmanı gider ve şunu söylerse: "Erdoğan başta, bütün muhalefet liderleri Filistin'e gelmeye karar verdiler. Meclisleri tatildaydı, olağanüstü toplandılar, daha otuz iki gün tatil vardı, her gün çalışmaya karar verdiler. Adalet Komisyonu çalışmaya karar verdi. Millî Savunma Komisyonu çalışmaya karar verdi. İnsan Hakları Komisyonu çalışmaya karar verdi. İstihbarat Komisyonu çalışmaya karar verdi. Dışişleri Komisyonu aralıksız çalışmaya karar verdi. Etkin bilgilendirme, bütün Meclisin mutabakatıyla komisyonlarda çalışma, Filistin'e destek için yasaların teklifi, Meclisin haftanın yedi günü çalışmasına karar verdiler. Hep beraber bir ortak karara daha imza attılar. Türkiye, Filistin'in ihtiyaç duyduğu tüm insani yardım için Türk Hava Kuvvetlerine talimat verdi Meclisin kararıyla." Eğer bunu söylerse, bu karar iletilirse Netanyahu bu akşam rahat uyumaz ama sizin konuşmanız ona ninni gibi geldi, ona ninni gibi geldi. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Ben konuşmanızın üslubuna bir şey demem, tonuna bir şey demem ama metni Netanyahu'ya ninni niteliğindedir. Netanyahu'nun uykusunu kaçırmak için birazdan vereceğimiz çalışmalara devam önergemize ve Meclisin tüm komisyonlarına ve uluslararası alanda görev yapan milletvekillerine görevler, ödevler tarif eden; birlik, dayanışma tarif eden ama doğrusunu bilen, savunan, bu meselede Sayın Bakanın temenni, teşekkür cümlelerindeki filiyata geçirip bir bütün olarak Filistin davasına meydan okuyan, Filistin davası için İsrail'e meydan okuyan, Trump'a da "O kadar da değil." diyen bir karar için tüm milletvekillerini çalışmalara devam önergemize oy vermeye davet ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Hepinizi selamlarken hem Büyük Taarruz'da, Kurtuluş Savaşı'nda hayatını kaybedenleri hem de Filistin'de hayatını kaybedenleri rahmetle anıyorum.

Bu Meclisin tarihî oturumlarından bir tanesini yaptık. Bugün verilecek karar tarihî bir karardır. Tarihin doğru tarafında yer almanızı, 1 Mart tezkeresiyle övünen 98 AKP'li milletvekili gibi tarihin doğru tarafında yer almanızı bekliyorum. Bu konuda her birinizin vicdanına inanıyorum, güveniyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından ayakta alkışlar; İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bakan, buyurun.

Oturduğunuz yerden cevaplayabilirsiniz.

VIII.- AÇIKLAMALAR

1.- Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın, bazı milletvekillerinin "Filistin'e havadan yardım gönderilmesi" yönündeki ifadelerine ilişkin açıklaması

DIŞİŞLERİ BAKANI HAKAN FİDAN - Sayın Başkanım, ben Sayın Genel Başkanın ve daha önceki konuşmacıların Filistin hassasiyetine teşekkür ediyorum. Konuşmamda da ifade etmişim, gerçekten Mecliste muazzam bir Filistin desteği var.

Şimdi, bazı konuşmacılar da söylediler, bu havadan yardım göndermeyle ilgili hususu gündeme getiriyorlar ve burada Hükûmetin aslında bir isteksizlik ve gaffet içerisinde olduğunu ima eden hususlar var. O konuda bir açıklık getirmek istiyorum ben müsaadenizle.

Şimdi, iki tane husus var bu konuyla ilgili. Biliyorsunuz, bizim en fazla hassas olduğumuz konu, en fazla hassas olduğumuz konu ve en iyi olduğumuz konu Filistinlilere yardım götürme meselesi. Dünyanın en iyi yardım kuruluşları bizde; AFAD ve Kızılay gece gündüz çalışıyor, Mısır'la iş birliği içerisinde bunu götürüyoruz. Fakat Gazze'deki savaş koşullarının ortaya çıkardığı durumlar içeriye yardım malzemesinin girmesini sağlamada bir numaralı konu.

İkincisi: Biz yardım götürmede karadan, denizden bu kadar götürüyoruz; havadan niye şey olalım?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Niye ölüyorlar?

DIŞİŞLERİ BAKANI HAKAN FİDAN - Bu konuda ortada iki tane husus var, onu söylemek istiyorum. Bu konu bizim gündemimiz geldi, biz Ürdün'le bu konuda koordinasyonda bulunduk. Biz her ne kadar havadan yardım atma meselesinin İsrail'in uluslararası baskı altında kendisine yönelik bir kozmetik faaliyet olduğunu bilmemize rağmen fakat yine de yardım yardımdır, bir gram yardım olsa da yardımdır; teknik yardım örgütlerinin, uluslararası teknik yardım örgütlerinin hepsinin de itirazına rağmen havadan yardım etme... Bakın, bugün "The Guardian"ı açın okuyun, 14 yaşındaki Muhanned İyd havadan atılan kargonun altında ezildi. Bütün yardım örgütleri, uluslararası profesyonel yardım örgütleri havadan yardım atılmasının ölüme sebep olduğunu ve kesinlikle yerini bulmadığını söylüyor. Buna rağmen, bakın, buna rağmen Cumhurbaşkanımıza durumu arz ettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin Sayın Bakan, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANI HAKAN FİDAN - Cumhurbaşkanımız bu konuda bize yapılması konusunda onay verdi. Şimdi, Silahlı Kuvvetlerimiz, uçaklar; Ürdün hava sahası, Ürdünlüler rıza göstermediği sürece gitme şansımız yok. Ürdünlülere birkaç defa "Biz buraya gelelim. Ne uçak istiyorsanız vermeye hazırız." dedik, muhtemelen onlar İsrail'le bu meseleyi çözemediler. İsrail'le koordinasyonunu iyi yapmış ülkeleri Ürdünlüler izin veriyorlar, alıyorlar, götürüyorlar. "Başka neye ihtiyacınız var?" dedik, "Bizim havadan kargo atan paraşüte ihtiyacımız var." dediler, Silahlı Kuvvetler bunları hemen gönderdi. Uçaklarımız hazır, hava sahasının açılmasıyla ilgili Ürdün bir koordinasyonda bize onay verdiği zaman hemen biz gidecek durumdayız, problem değil. Her ne kadar - bunun tekrar altını çiziyorum sayın vekillerim- bu konu, havadan yardım atma meselesi şu anda kozmetik bir operasyondur; buna rağmen, bir insana bir gram gıda gitse bile biz bunun için mutmain olacağımızdan "Buna da varız." dedik, uluslararası yardım

kuruluşları buna da karşılar ama biz buna rağmen "Tamam." diyoruz ama bu konuda kozmetik olarak faaliyet gösteren diğer ülkelerin koordinasyonu bizi içermiyor, ben onu söylemek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

VII.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Hükûmetin Gündem Dışı Açıklamaları (Devam)

1.- Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın, İsrail'in Gazze saldırısına, Filistin halkına yaptığı soykırıma ve zulüm ile kitle politikalarına ve bölgede var olan güncel duruma ilişkin gündem dışı açıklaması ve YENİ YOL Grubu adına İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ile Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, İYİ Parti Grubu adına İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, MHP Grubu adına Erzurum Milletvekili Kamil Aydın, DEM PARTİ Grubu adına Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, CHP Grubu adına Manisa Milletvekili Özgür Özel, AK PARTİ Grubu adına İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel ile İstanbul Milletvekili Hasan Turan; şahsı adına Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir ve grubu bulunmayan siyasi partiler adına İstanbul Milletvekili Muhammed Ali Fatih Erbakan, İstanbul Milletvekili Zekeriya Yapıcıoğlu, İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, Kayseri Milletvekili Mahmut Arıkan, İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın aynı konuda konuşmaları (Devam)

BAŞKAN - Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına ilk söz İstanbul Milletvekili Sayın Cüneyt Yüksel'e ait.

Buyurun Sayın Yüksel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada sadece bir siyasi meseleyi konuşmak için toplanmadık, hamaset yapmak için toplanmadık. Bugün burada insanlık tarihinin en büyük adaletsizliklerinden birini, en büyük vicdan yaralarından birini Gazze'deki vahşeti ve İsrail tarafından Filistin halkına uygulanan soykırımı, zulmü milletimizin iradesinin ve vicdanının tecelligâhı olan bu Gazi Meclis çatısı altında konuşmak için bir araya geldik.

Trump'ın Gazze'yi boşaltma planını Sayın Cumhurbaşkanımız konuşmaya değmez bulmuştu ama maalesef burada bu konunun tekrar gündeme geldiğini de görüyoruz. Gazze 7 Ekim 2023'ten itibaren dünya tarihinin en karanlık dönemlerinden birine tanıklık etmektedir. 21'inci yüzyılda tüm dünya Gazze'de kan donduran soykırıma şahitlik etmektedir. Siz Hamas'a "Terör örgütü." demiştiniz. Bunu ne zaman demezseniz Netanyahu'nun uykusu o zaman kaçacaktır. Bakın, Gazze'de yaşananlar yalnızca 7 Ekim 2023 sonrasındaki gelişmelerin bir sonucu değildir. Aynı zamanda İsrail'in Filistin'e karşı yetmiş beş yıllık Apartheid politikalarının, elli altı yıllık işgalinin ve on altı yıllık ablukasının bir ürünüdür. 7 Ekim sonrasındaki İsrail şiddetini 1948'den bu yana sergilediği tutum çerçevesinde değerlendirmek gerekmektedir. Yıllar süren saldırganlığından hesap sorulmaması İsrail'i bu konuda daha cesaretlendirerek şiddete, katliama, soykırıma sevk etmiştir. Aslında İsrail kurulduğundan beri taammüden soykırım suçu işlemektedir. İsrail, savunmasız Filistin halkını katletmektedir. Gazze'de yaşanan trajedi sadece silahlarla yürütülmemektedir, açlık ve kitle da silah olarak kullanılmaktadır. Yardım kuyruğunda bekleyen küçücük çocuklar dahi İsrail askerlerinin kurşunlarının hedefi olmaktadır.

Bakın, burada şu resimleri aslında ekranlarda sürekli görüyoruz. Burada Hüseyin Hajjaj'ın fotoğrafını -altı aylık- Muhammed'in fotoğrafını -on sekiz aylık- ve Zeyna'nın fotoğrafını -on yaşında- Samah Matar'ın anne olarak ve Yusuf'un -benim çocuğumun da ismi Yusuf- onların resimlerini görüyoruz. Dolayısıyla burada aslında birlik olma zamanı, beraberlik olma zamanı, siyaset yapmama zamanı diyorum. Gazze'de çocuklar açlıktan ölümler hangi vicdan rahat uyuyabilir? Gazze'de anneler evlatlarını toprağa verirken hangi kalp sızlamaz? Gazze'deki açlık ve yıkım sadece bir halkı değil bütün insanlığın onurunu hedef almaktadır. İsrail hükûmetinin 2 Mart 2025'te Gazze'ye insani yardımı tamamen durdurma kararı sivilere yönelik toplu cezalandırma niteliği taşımakta ve işgalci güç olarak İsrail'in tüm uluslararası insancıl hukuk sözleşmeleri uyarınca insani yardıma erişimi sağlama yükümlülüğüne aykırılık teşkil etmektedir. İsrail ve ABD'nin destek verdiği sözde Gazze İnsani Yardım Vakfının faaliyetlerine başladığı tarihten bu yana yardım almak üzere İsrail tarafından belirlenen merkezlerde toplanan sivilere yönelik İsrail tarafından gerçekleştirilen saldırılar sonucunda 2.158 kişi hayatını kaybetmiştir. Sözde Gazze İnsani Yardım Vakfının faaliyetleri de dâhil olmak üzere işgalin araçları olarak kullanılan kuruluşların insani yardımı kısıtlamak veya manipüle etmek için kullanılmasını şiddetle kınıyoruz. Bu sistem tam bir fiyaskodur. İsrail, yardımı bir savaş silahına, bir ölüm alanına dönüştürmüştür. Geçtiğimiz hafta yayımlanan Birleşmiş Milletler destekli Entegre Gıda Güvencesi Aşama Sınıflandırması yani IPS raporuna göre Gazze'de ciddi bir kitle durumu yaşandığı artık resmîye dökülmüş durumdadır. Orta Doğu'da kitle ilk kez resmî olarak teyit edilmiştir. IPC raporu Gazze'deki kitleğin tamamen insan yapımı olduğunu somut verilerle belirtmektedir.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Netanyahu hükûmeti bunca işlediği insanlık suçuna ilaveten Gazze'nin tamamını işgal etme planını devreye sokmuştur. Gözünü kan bürümüş İsrail, hâlihazırda yüzde 85'inde askerî varlığını bulundurduğu Gazze'nin tamamında askerî kontrolünü sağlamak istemektedir. İsrail ilhak söylemine yönelmiştir. Katil Netanyahu hükûmetinin hedefi açıktır; Filistin halkını ortadan kaldırmak, bir şekilde hayatta kalanları da yerlerinden edip topraklarını gasbetmek istemektedir. Filistinlilere yönelik yerleşimci ve devlet terörü, Filistinlilerin topraklarına el koyma adımları bu amaca yöneliktir. Yerleşimcilik hırsızlıktır, yerleşimcilik bir suçtur, yerleşimcilik 21'inci yüzyılda çağ dışı bir sömürgecilik biçimidir; yerleşimci terörü cezasız kalmamalıdır. Önümüzdeki dönemde yeni bir Nakba'yı önlemek artık ilk hedef hâline gelmiştir. Filistin toprakları insansız kalırsa bu topraklara sahip çıkılması artık tamamen hayal olacaktır. İsrail'in bir yandan Gazze'de soykırım suçu işlerken Batı Şeria'da ilhaka yönelik işgal uygulamalarını artırdığını, diğer taraftan da komşu ülkelerin toprak bütünlüğünü de hedef alacak şekilde yayılmacılık ve saldırganlık sergilediğini görüyoruz. İsrail'in istikrarsızlaştırmaya ve zayıflatmaya çalıştığı Suriye, Lübnan ve İran'da yaşanabilecek gerilimler tüm bölgeyi daha sancılı hâle getirecektir. Terörün, şiddetin, istikrarsızlığın hâkim olduğu bir coğrafya bizim için asla kabul edilemezdir. Bu nedenle, terörsüz Türkiye ve terörsüz bölge bizim için hayati önemdedir. İç cephenin güçlendirilmesi sürecine katkı verilmesi ve birliğimizin, beraberliğimizin korunması çabasının had safhaya çıkarılması için çalışmak bu yüce Meclisin en büyük sorumluluklarından biridir.

Burada Sayın Bakanımız insani yardımlardan bahsetti ve Filistin'e destek için uluslararası girişimlerden ve özellikle, tabii ki -ticaret yoluyla- ticareti nasıl sıfırladığımızdan da bahsetti. Burada kısaca uluslararası hukuk yoluyla adalet arayışımızdan da bahsetmek istiyorum. Filistinli kardeşlerimiz için uluslararası hukuk yoluyla adalet arayışı kapsamında yoğun çalışmalar yürütmekteyiz. Dışişleri Bakanlığımızın eş güdümünde yürütülen süreçlerde Meclis hukuk heyetimiz de parlamentelerimiz de bu sürece katıldı. Uluslararası Ceza Mahkemesinde özellikle katil Netanyahu ve eski Savunma Bakanı Galant hakkında tutuklama müzakeresi çıkarılması için büyük çaba sarf edildi ve burada da biliyorsunuz, Uluslararası Ceza Mahkemesi bunlar için tutuklama müzakeresi çıkardı; bu süreçte Türkiye'nin katkısı büyüktür. İsrail'in soykırımına ilişkin önemli deliller, bilgi ve belgeler dosyaya sunulmuştur. Yine, aynı şekilde, bugün İsrail, Uluslararası Adalet Divanında soykırım suçu işlemekle yargılanmaktadır. İsrail'den hesap sormak üzere anılan davaya müdahil olma başvurusunda bulunan ülkelere bir tanesiydik ve Türkiye'nin müdahilliği İsrail'in uluslararası topluma ve hukuka meydan okuyan, kerameti kendinden menkul bir istisnacılığa dayanan tutumuna karşı atılan ciddi bir adımdır. Bu adımla beraber, direnen Filistin halkıyla birlikte olduğumuzu ifade etmekteyiz. İsrail'in hak ettiği cezayla karşılaşması için yapılması gerekenleri her platformda dile getirmeyi sürdüreceğiz. İsrail'in işgal altındaki Filistin topraklarındaki uygulamaları ve Birleşmiş Milletler ile diğer uluslararası kuruluşlara karşı hukuki sorumluluklarıyla ilgili Uluslararası Adalet Divanı sürecine Türkiye yazılı ve sözlü görüş bildirerek destek sağlamıştır. Uluslararası Adalet Divanının kararını önümüzdeki aylarda vermesini öngörüyoruz. Gazze'de yirmi iki aydır süregelen soykırım insanlık tarihine bir kara leke olarak geçmiştir çünkü adaletin terazisi önce vicdanda çalışır. İnsanlık vicdanında mahkûm olan İsrail'in hukuk önünde de mahkûmiyetinin sağlanacağına inanıyoruz.

Değerli milletvekilleri, burada bugün atılması gereken adımlar ateşkesi derhâl sağlayacak diplomatik çabaları yoğunlaştırmak, açlık ve kıtlığı sona erdirecek insani yardımları kesintisiz ulaştırmak, çocukların eğitim ve sağlık ihtiyaçlarını kaynak ayırmak ve en önemlisi iki devletli çözüm temelinde adil bir barışı benimsemektir. Tüm bunlar Gazze'de yaraların sarılmasının yanında umutlu bir geleceğin inşasına vesile olacaktır. Bu kapsamda, İsrail'in Gazze dâhil işgal altındaki topraklardaki saldırılarının son bulması, ateşkesin tesis edilmesi ve Roma Statüsü'yle soykırım davasındaki tedbirlere uyması için İsrail'e silah ambargosu dahil kapsamlı yaptırımların uygulanmasıdır. Sayın Cumhurbaşkanımızın Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda vurguladığı üzere, Genel Kurul barış için birlik kararını daha etkili ve işlevsel biçimde gündemine almalıdır. Burada özellikle vurgulamam gereken, 1950 tarihli kararda olduğu gibi -altını çiziyorum- Birleşmiş Milletlerin kuvvet kullanma tavsiyesinde bulunma yetkisini devreye sokması gerekmektedir. Ayrıca, tabii, veto krizi nedeniyle felç olmuş BM Güvenlik Konseyinin reformu ivedilikle gündeme alınmalıdır. Zira, biliyorsunuz, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin son toplantısında 14 ülkenin ateşkes ve insani yardım sağlanması, yardım dağıtımına dair tüm kısıtlamaların derhâl ve koşulsuz kaldırılması, Gazze'deki askerî operasyonu genişletme kararının geri çekilmesi için yaptığı çağrı ne yazık ki ABD'nin vetosu yüzünden hayata geçirilememiştir. Sayın Cumhurbaşkanımızın her platformda ifade ettikleri gibi, dünya 5'ten büyüktür ve daha adil bir dünya mümkündür ancak tabii ki böyle bir BM yapısının ne barışı getirmesi ne çatışmaları durdurması ne de insanlığa umut olması mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, tarih boyunca her zaman mazlumun yanında, zalimin karşısında yer almıştır; kötüyü karşı iyinin, zalime karşı mazlumun, yanlışla karşı doğrunun safında yer almıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen, buyurun.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) - Türkiye, Gazze'de acilen kalıcı ateşkesin sağlanmasına, insani yardıma engelsiz erişime, masum sivillerin korunmasına, Filistin devletinin kurulmasına ve Filistin devletinin kapasitesinin artırılmasına yönelik çalışmaları sürdürmeye her platformda devam edecektir. 1967 sınırlarında başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız, egemen ve coğrafi bütünlüğü haiz bir Filistin devletinin kurulmasının bu Mecliste partilerüstü bir desteğe sahip olduğuna inanıyorum. Bu birliktelik aziz milletimizin de vicdanının sesidir. Ülkemiz için de Filistinli gruplar için de uluslararası toplum için de zaman birlik zamanıdır. Filistin yalnız değildir, Gazze yalnız değildir, Kudüs sahipsiz değildir. Filistin bir gün özgür olacaktır, Türkiye de bu özgürlüğün sonsuza kadar sesi olacaktır.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına ikinci söz İstanbul Milletvekili Sayın Hasan Turan'a aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HASAN TURAN (İstanbul) - Sayın Başkanım, Kıymetli Bakanım, Saygıdeğer Genel Başkanlar ve Grup Başkanlarımız, değerli milletvekillerimiz ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimiz; öncelikle hepinizi en kalbî muhabbetlerimle, selamların en güzeli olan Yüce Rabb'imizin selamıyla selamlıyorum.

Bugün burada, insanlık tarihinin yaşamış olduğu, görmüş olduğu en büyük vahşet ve soykırıma karşı Türkiye Büyük Millet Meclisi kendine ve tarihine yakışır bir sorumlulukla Gazze gündemiyle toplanmış bulunuyor. Bundan dolayı Meclis Başkanımıza, Hükûmetimize, Sayın Cumhurbaşkanımıza, Bakanlarımıza ve milletvekillerimize şükranlarımı arz ediyorum. Filistin konusu bizim millî meselemizdir, hepimizin ortak noktasıdır; Türkiye Filistin'dir, Filistin de Türkiye'dir. İktidarıyla muhalefetiyle, konuya hassasiyet gösteren, bu konuyu ucuz siyasi polemiklerin uzağında değerlendiren insanî, ahlakî, vicdanî olarak Filistin davasına destek veren bütün partilerimize ve milletvekillerimize şükranlarımı arz ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, bugün üzerinde konuşmak üzere toplandığımız Filistin konusu yeni bir konu değildir. 1897'de Basel'de tohumları atılan siyonist terör devletinin kurulduğu 1948'den bu yana bir halk, bir millet dünyanın gözünün önünde doğranıyor, sürgüne yollanıyor; evlerine, yurtlarına, mülklerine el konuluyor, her gün onlarca masum katlediliyor ve sistematik bir soykırıma tabi tutuluyor. Bu halk ne yazık ki her defasında yalnız kalıyor. Ne Birleşmiş Milletler ne uluslararası toplum ne de -üzülerek ifade ediyorum ki- İslam ülkeleri bu hayasız ve alçak saldırıları durduramıyor. Durduramadığı gibi başta ABD ve kuyruğuna takılan ülkelerin çoğu maalesef destek veriyor. 365 kilometrekareye hapsedilen bir millet yıllardır dünyadan izole bir şekilde, ağır ambargolar altında istiklal ve istikbal mücadelesi, aynı zamanda onur mücadelesi veriyor. Dünyanın en son teknolojik silahlarına; havadan, karadan ve denizden kuşatılmasına rağmen direnen, bu onurlu mücadeleyi veren yiğitleri aziz milletimizin huzurunda selamlıyorum. Selam olsun kurşunlara hedef olan ama asla teslim olmayan kadınlara, çocuklara ve gençlere. Selam olsun Mescid-i Aksa'nın kutlu bekçilerine, kahramanlarına. Selam olsun insanlığın vicdanını ve onurunu savunan şehitlere. Ve biz bugün buradan yani Kudüs'e ve etrafı mübarek kılınmış topraklara yüzlerce yıl hizmet etmiş milletimizin meclisi Türkiye Büyük Millet Meclisinden ilan ediyoruz ki

Filistin halkının haklı mücadelesi, direniş ve davası bizim mücadelemiz ve devamımızdır. Onlar sadece topraklarını savunmuyor, onlar insanlığın son kalesinde insanlığın vicdanını da savunuyorlar; insanlıktan çıkmış, merhametten, ahlaktan yoksun siyonist çetelere karşı direniyorlar.

Değerli arkadaşlarım, ne yazık ki yirmi iki aydır süren siyonist saldırılarla ilgili olarak bölgeden irtibatla olduğumuz arkadaşlarımızdan çok kötü haberler alıyoruz. Her gün medyada, TV ekranlarında gördüğümüz orada yaşananların sadece küçük bir kesiti. İnsanlık tarihinin en acımasız ve en adi katliamlarının, açık bir soykırımın yaşandığı Gazze'de durum maalesef her gün daha da kötüleşmektedir. Yaklaşık iki yıl içinde çoğu çocuk ve kadın olmak üzere 70 bine yakın kardeşimiz şehit olmuştur ve enkaz altından çıkarılamayanları düşündüğümüzde bu rakam 100 binlere yaklaşmaktadır. Sadece son üç ay içinde açlıktan ve kıtlıktan dolayı 120'si çocuk 300 insan hayatını kaybetmiştir. Bu alçaklığın, bu katliamların, bu soykırımın durması için daha ne kadar çocuğun ölmesi gerekiyor? Filistinli yetkililer ve Birleşmiş Milletler temsilcileri eğer insani yardımlar gerektiği gibi ulaştırılmazsa açlık ve kıtlıktan dolayı yakın tarihte toplu ölümlerin olacağını söylüyor. Gazze'de açlık ve bir soykırım yaşanıyor. Kadınlar, çocuklar, yaşlılar, hastaneler, ibadethaneler, okullar hedef alınarak İsrail bütün insanlık değerlerini ayaklar altına alıyor ama burada altını kalın çizgilerle çizelim, İsrail'in gücü ne nüfusundan ne de toprağının yüz ölçümündendir; İsrail gücünü maalesef küresel, siyonist sermayeden ve onun esir aldığı Batılı devletlerden ve emperyalist güçlerden alıyor. ABD'nin ve Avrupa'nın verdiği bu sınırsız destek İsrail'e kan dökme cüreti veriyor. Maalesef, İslam dünyasının sessizliği, dağınıklığı ve etkisizliği de bu cüreti artırıyor. Ne gariptir ve acıdır ki Türkiye dışında Filistin halkının haklı davasına destek vermesi gereken coğrafyamızdaki birçok ülke sessizken İspanya, İrlanda gibi AB ülkeleri Gazze'de BM askerî müdahalesini talep ediyor. İrlanda Cumhurbaşkanı'nın son olarak uluslararası topluma yapmış olduğu "Gazze'ye askerî müdahale yapılmalıdır." çağrısını uluslararası toplum dikkate almalıdır ve bu konuyu sonuna kadar Türkiye olarak destekliyoruz.

Değerli arkadaşlarım, zaman sınırlı, maalesef karşı karşıya olduğumuz durumu hepimiz biliyoruz. Ortada insanlık tarihinin görmüş olduğu büyük bir soykırım yaşanıyor ve buna karşı 57 İslam ülkesinin içerisinde sözünü en çok yükselten ülke Türkiye. Burada Türkiye'yi Gazze üzerinden sürekli hedef alarak yıpratmak siyonist akla hizmet etmektir.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Size akıl veriyoruz akıl, yol gösteriyoruz.

HASAN TURAN (Devamla) - Siyonist akla manipülatif bir şekilde tersinden yaklaşarak Türkiye'yi hedef alıp Gazze üzerinden yıpratma çalışması siyonizme ve siyonist katillere hizmet etmek demektir. Bugün buraya çıkıp Recep Tayyip Erdoğan'ın Kudüs'e, Mescid-i Aksa'ya ve Filistin davasına olan bağlılığını sorgulamaya sizin ne boyunuz ne de sıkletiniz yeter. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Senin sıkletin yeter. Senin sıkletin yeter.

HASAN TURAN (Devamla) - Recep Tayyip Erdoğan, 2009 yılında siyonist katillerin şefinin önünde, dünyanın da gözünün önünde "One minute!" diyerek katil olduklarını söyleyen liderin adıdır. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Aynı Recep Tayyip Erdoğan, " Hamas bir terör örgütü değil bir mücahitler ordusudur. Vatanlarını ve milletlerini kurtarmaya çalışan Kuvayımilliye'dir." derken bugün burada gelip bize Filistin hassasiyeti üzerinden nasihat vermeye çalışanlar " Hamas terör örgütüdür. Tayyip Erdoğan'ın da Hamas'ı terör örgütü olarak kabul etmemesini reddediyoruz." diyenlerdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Kim demiş onu? Kim demiş onu?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Hayal... Hayal... Hayal...

MURAT EMİR (Ankara) - Sağır duymaz, uydurur.

HASAN TURAN (Devamla) - Siz çelik çomak oynarken Recep Tayyip Erdoğan duvarlara "Kanımız aksa da zafer İslam'ın. 'Müslümanım.' diyenler İslam gözüyle kendine baksa esir mi olurdu Mescid-i Aksa?" diye sloganlar yazan ve hayatını bu dava şuuruyla geçiren biridir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) - Sloganda sorun yok zaten, sloganlar iyi.

HASAN TURAN (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, her zaman söylediğimiz bir şey var: Her şeyi politik olarak... Her konu, insanın hayatına dokunan her konu siyasetin konusudur; bunu inkâr etmiyoruz, bunu reddetmiyoruz ama mazlumların kanı üzerinde tepinerek ucuz siyaset yapmak siyasetin konusu değildir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Asıl ucuz siyaset bu.

HASAN TURAN (Devamla) - Bu, en çok, Gazze'ye ve oradaki mazlumlara yapılan bir haksızlıktır.

MURAT EMİR (Ankara) - Onu kendine söyle, kendine.

HASAN TURAN (Devamla) - Bugün Filistin'de yaşananları, olup bitenleri bilmeyenlere biz burada tarih dersi verecek değiliz ama şunu söyleyebiliriz...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Tarih size ders verecek.

HASAN TURAN (Devamla) - Bakın, bu harita, Cumhurbaşkanımızın Birleşmiş Milletlerde sürekli dünyanın gözünün içine sokarak gösterdiği bu harita var ya, bu harita... 1948'de devlet ilan edildiğinde işbaşında hangi Hükümet vardı biliyor musunuz? Türkiye Cumhuriyeti'ni tek parti hükûmeti olarak kim yönetiyordu? O İsrail'i ilk tanıyan hükûmet kimdi biliyor musunuz? İşte, tek parti CHP Hükûmeti vardı. Bize Filistin duyarlılığı kasanların hikâyelerini buradan dinleyelim.

MURAT EMİR (Ankara) - Baban da CHP'liydi, baban da!

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Biraz tarih oku, tarih!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Tam bir cehalet!

HASAN TURAN (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, hayatını Filistin davasına destek vermekle geçirmiş bir lideri hiç kimse Filistin üzerinden itibarsızlaştırmaya çalışamaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bugün İslam coğrafyasının içinde Filistin davasına en güçlü desteği veren ve bu davanın öncülüğünü ve sözcülüğünü yapan Cumhurbaşkanımızın liderliğindeki Türkiye Cumhuriyeti devletimiz, Meclis Başkanımızın liderliğindeki bütün bir Parlamentomuz ve sivil toplum kuruluşlarımızın öncülüğünde sivil toplum kuruluşlarımız ve aziz milletimizdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ben burada, yardımları zikretmeyi ve onları buradan tekrar etmeyi hicap duyarım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Bakü-Ceyhan Boru Hattı'ndan her gün binlerce varil petrol akıyor.

HASAN TURAN (Devamla) - Filistin davası için ne yapsak, ne yapsak...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Türkiye, Bakü-Ceyhan Petrol Boru Hattı'ndan akan petrolden komisyon alıyor. Buna bir cevabın var mı Sayın Turan, buna bir cevabın var mı?

HASAN TURAN (Devamla) - ...yakışmaz ama değerli arkadaşlar, şu gerçeğin altını çizmek zorundayız...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Bakü-Ceyhan Petrol Boru Hattı'ndan komisyon alıyorsunuz iktidar olarak, var mı cevabınız?

HASAN TURAN (Devamla) - Bakın, bu kardeşimiz -buradan ilk defa söylüyorum- Suudi Arabistan'da hac vazifesini yaptığı bir zamanda, bir Filistin davasını paylaştığı ve acısını yüreğinde duyduğu için, oranın derdiyle dertlendiği için, sembolik olarak omzunda bir Filistin kefiyesi taşıdığı için o topraklarda gözlü muamelesi görmüştür.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Cevap verebiliyor musun? Hamaset yapma burada, hamaset yapma!

HASAN TURAN (Devamla) - Bugün 57 tane İslam ülkesinin içerisinde bu davanın öncülüğünü yapan, İslam İşbirliği Teşkilatını harekete geçirmeye çalışan, dünyayı uyandırmaya çalışan bir ülkeye sürekli Gazze üzerinden bühtanda bulunmak - dediğim gibi- en büyük Filistin davasına yapılan bir haksızlıktır. Filistin davasına bu kötülüğü yapmayalım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Cevap veremeyerek geçiştiriyorsun Sayın Turan. Petrol akışından komisyon alıyorsunuz!

HASAN TURAN (Devamla) - Meclisimiz buraya toplandığında Filistin halkının yanında bir karar alsın. Hep birlikte omuz omuza, el ele, kol kola birlikte hareket etsin.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Petrol akışından soykırıma destek oluyorsunuz siz! Soykırıma destek oluyorsunuz o giden petrolle. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN TURAN (Devamla) - Tutup da bu Filistin konusunu sürekli gündelik konularımızın parçası, aparatı, malzemesi hâline getirmeyelim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - O giden petrol Filistinlilerin tepesine bomba indiren uçaklara petrol taşıyor be! Utanın! Utanın be!

HASAN TURAN (Devamla) - Bu ülkede 28 Şubat'ta Kudüs gecesi düzenlediği için darbelere konu olunurken...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Cevap ver, cevap ver Sayın Turan! Cevap veremiyorsunuz! Komisyon alıyorsunuz İsrail'e akan petrolden.

HASAN TURAN (Devamla) - ...o gün tencere tava çalıp darbeleri destekleyenler bugün bize burada gelip Filistin davası hassasiyeti anlatamaz! (AK PARTİ sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Yazıklar olsun ya! Yazıklar Olsun! Cevap ver, cevap! Kaç aydır soruyorsunuz sana!

HASAN TURAN (Devamla) - İşte, o Kudüs gecesi düzenlendiğinde darbelere konu olunmasını bilen kardeşlerimiz on ay bile iktidarda duramayıp Siyonist katillerin ele başının...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - On ay şanlı bir iktidar vardı, dimdik duran bir iktidar vardı Hasan Bey.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Başkanım, ek süre mi verdiniz? Kaçınıcı defa uzatıyorsunuz?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Hamasete karnımız tok! Soykırıma petrol taşıyorsunuz. Komisyon alıyorsunuz o petrolden. Vallahi de billahi de böyle yahu! Burada kendiniz söylediniz, varil başına 1 dolar 27 sent komisyon alıyorsunuz.

HASAN TURAN (Devamla) - Cumhurbaşkanı'nın çıkıp da o gün "Türk ordusu çağdaştır, moderndir..."

BAŞKAN - Sayın Turan, bir saniye.

Sayın arkadaşlar... Sayın Gergerlioğlu, böyle bir hitap şekli yok. Eğer partiniz sizi görevlendirir ise...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Soruma cevap versin.

BAŞKAN - Bir dakika... Bir dakika...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - 1 dolar 27 sent komisyon alıyor bu iktidar. Böyle bir şey mi olur mu ya!

BAŞKAN - Benim sesimi kesme ya! Bir dakika...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Hikâye dinlemeye gelmedik biz buraya! İnsanlar açlıktan ölüyor ya!

BAŞKAN - Benim sesimi kesme! Oturur musun yerine? Oturur musun yerine? Bir dakika...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Açlıktan ölüyor insanlar! Soykırım var orada! Soykırım varken hikâye dinleyemem ben!

BAŞKAN - Arkadaş, miting yapmak istiyorsan çık dışarıda miting yap! Meclisin ahengini bozamazsın! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Hayır, ben bu palavraları dinleyemem! Böyle bir şey yok. Cevap versin o zaman.

BAŞKAN - Böyle bir günde burada bu kadar ucuz miting yapma! Grubun adına konuşacaksan kalk konuş!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Hayır, cevap vermedi.

BAŞKAN - Yerinden söz atıyorsan sözünü at ama ayrı bir miting yapamazsın!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Miting yapmıyorum, sataşma hakkım var vekil olarak.

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisi burası! Otur oturduğun yere! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Turan, devam edin ve tamamlayın.

HASAN TURAN (Devamla) - 28 Şubatın darbe gerekçelerinden bir tanesi Ankara Sincan'da düzenlenen Kudüs gecesi idi. Kudüs gecesi düzenlemek dahi bu ülkede millî güvenlik sorunu olarak görülüyordu ama bugün bu ülkeyi Kudüs yürekli bir Cumhurbaşkanı ve yol arkadaşları yönetiyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

O gün, 28 Şubat'ta ışıkları açıp kapatanlar, tencere tavayla darbecilere ve...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ne alakası var, ışıklar o yüzden mi açıp kapatılıyordu? Ama şunun su üslubuna bakın ya!

HASAN TURAN (Devamla) - ...5'li çeteye destek verenler bugün bize Kudüs üzerinden, Filistin üzerinden nasihat ediyor. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Şu anda en büyük haksızlığı Kudüs'e yapıyorsun.

BAŞKAN - Sayın Turan, tamamlayın lütfen.

HASAN TURAN (Devamla) - Ve maalesef...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Neyi konuşuyorsun sen, neyi! Neyi konuşuyorsun, neyi konuşuyorsun sen!

HASAN TURAN (Devamla) - Ve maalesef...

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Kudüs'e haksızlık yapıyorsun! Bu kadar bayağı bir siyaset yapmaya hakkın yok, açıklıktan ölüyor insanlar!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Filistin'den başka her şeyi konuştun!

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Gündeme davet edin Sayın Başkanım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bu yüzden mi toplandı Meclis, bu yüzden mi?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Soruya cevap ver, soruya!

HASAN TURAN (Devamla) - Ve maalesef...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bu yüzden mi toplandı Meclis?

HASAN TURAN (Devamla) - Ve maalesef burada...

BAŞKAN - Sayın Turan, tamamlayın lütfen.

Değerli arkadaşlar...

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Yazık ya, yazık, yazık! Çocuklar ölüyor, böyle bir konuşma yapamazsın!

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Yazık, yazık!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bir dakika Sayın Başkan.

Bu yüzden mi toplandı Meclis? Bu yüzden mi, bu mu?

HASAN TURAN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, Kudüs ve Filistin üzerinden gelip buraya, Türkiye'nin bütün yaptıklarını değersizleştirip, itibarsızlaştırıp sürekli, Türkiye'yi hiçbir şey yapmıyormuş gibi gösteren, komşunun tavuğu komşuya kaz görünür misali, başkalarının yaptığı habbeyi kubbe yaparken...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Başkanım, sen esas konuya dön.

HASAN TURAN (Devamla) - ...kendi ülkesinin yaptıklarını sürekli değersizleştirenler bir kere iyi niyetli değildir, iyi niyetli değildir.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Sana mı kaldı?

HASAN TURAN (Devamla) - Bugün bu ülke bu konuda hiç kimseden çekinmemektedir, ister İsrail olsun isterse arkasındaki ABD olsun...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Belli, belli!

HASAN TURAN (Devamla) - Bugün Suriye'de, bakın, Netanyahu'nun burada Dürzi köylerini gezerken söylemiş olduğu cümle şu... Bakın, daha çok şey söylerim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın, son kez açıyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Başkanım, sonsuz uzunlukta mı konuşacak? Başkanım, sonsuz uzunlukta mı konuşacak? 5 defa iki dakika uzattınız ya, olmaz ki! Ya, böyle bir sonsuz konuşma olur mu; neye göre veriyorsunuz?

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Çok ayıp ettin, o çocukların hatırasına ayıp ettin! Böyle bir konuşmayı hak etmiyor bu Meclis; Filistin de bunu hak etmiyor, Kudüs de bunu hak etmiyor!

BAŞKAN - Sayın Turan, tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - İsrail'e laf yetiştireceğine bize yetiştirmeye çalışıyorsun! Yazıklar olsun!

HASAN TURAN (Devamla) - Netanyahu geçtiğimiz günlerde Suriye'de Dürzi köylerini gezerken "Bugün burada Suriye'de kiminle uğraştığımızı biliyoruz." diyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Soykırıma neden petrol taşıyorsunuz? Neden komisyon alıyorsunuz petrol taşımacılığından?

HASAN TURAN (Devamla) - Gün geçmiyor ki Netanyahu'nun bakanlarından birileri Cumhurbaşkanımızı tehdit eden paylaşımlar yapmasın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Cevap niye veremiyorsun? Hamasete boğma işi!

HASAN TURAN (Devamla) - Ama aynı bakanların yerel seçimlerden sonra hangi belediye başkanlarını tebrik ettiğini biz burada hep birlikte gördük. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kim etti?

HASAN TURAN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bakın, Gazze meselesi, Filistin meselesi Meclisimizin de ülkemizin de milletimizin de ortak meselesidir; her gün bu meseleyi kendi ucuz siyasi hesaplarınıza konu yaparak, malzeme yaparak değersizleştirmeyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Turan, selamlayın ve tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Başkanım, yirmi dakika konuşacak, olur mu ama, böyle mi konuştuk? Biz de konuştuk o zaman, adil yönetin lütfen.

HASAN TURAN (Devamla) - Bu konuda...

BAŞKAN - Sayın Turan, selamlayın lütfen.

HASAN TURAN (Devamla) - Ben buradan ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. Aziz milletimiz, Filistin davasına ve yeryüzünün bütün mazlumlara kimin destek verdiğini bildiği için yirmi beş yıla yakındır kesintisiz olarak Recep Tayyip Erdoğan ve yol arkadaşlarını tek başına iktidara getiriyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Son seçimde gördün, gördün! Son seçimde gördün boyunun ölçüsünü!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Komisyonla petrol taşıma!

HASAN TURAN (Devamla) - Bu duygularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Cevap ver! Cevap veremedi gidiyorsun; Sayın Turan, gidiyorsun!

BAŞKAN - Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Oturuma beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:17.43

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.51

BAŞKAN: Numan KURTULMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 114'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Bülent Bey, buyurun.

Yerinizden mi?

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Kürsüden, uygun görürseniz Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

İki dakika, lütfen sataşmaya vesile olmayacak şekilde.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, İstanbul Milletvekili Hasan Turan'ın Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın İsrail'in Gazze saldırısına, Filistin halkına yaptığı soykırıma ve zulüm ile kıtlık politikalarına ve bölgede var olan güncel duruma ilişkin gündem dışı açıklaması üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında YENİ YOL Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün gerçekten İsrail'in Gazze'de uyguladığı zulmü, soykırımı konuşmak ve İsrail'e karşı etkili tedbirler almayla ilgili hususları gündeme getirmek için bu toplantıyı icra ettik; konuşmamızda da sözlerimize dikkat ederek bugünkü oturumun mehabetine uygun bir şekilde hamaset yarıştırmamak, birbirimizin karşılıklı hassasiyetleri üzerinden siyaset yapmadan ülkemizin yapması gereken, atması gereken adımları gündeme getirmek üzere bir oturum düzenledik ancak üzülererek Adalet ve Kalkınma Partili arkadaşımızın son konuşmasında özellikle grup sıralarımıza bakarak kullandığı üslup ve dilin bugünün oturum ve mehabetine uygun bir dil olmadığını, muhalefet partilerine karşı kullandığı sert dili keşke Trump için, keşke Netanyahu için kullansaydı diye yerimizden eyvah ettiğimizi de arkadaşlarımız çok iyi biliyor. Şunu net bir şekilde söyleyeyim: "On ay iktidarda duramayan..." derken suçlamak için söylemediğini biliyorum, nasıl odaklarla mücadele ettiğini ortaya koymak için söyledi ama on ay ayakta duramayan değil on bir ay dimdik ayakta duran bir Erbakan Hükûmeti vardı, Filistin'e barış gücü gönderen bir Erbakan Hükûmeti vardı. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar) Ve yine o on bir aylık süreç içerisinde sadece "Dünya 5'ten büyüktür." demekle kalmayıp D-8 gibi küresel bir örgütü bir araya getiren bir Erbakan vardı ve yine Mısır ve İran ve başta olmak üzere 8 İslam ülkesini o küresel güçlere karşı bir araya getirip imza attırmayı başaran bir Erbakan vardı, ilk ziyaretini Amerika'nın bütün itirazlarına rağmen İran'a yapan bir Erbakan vardı. Evet, biz 28 Şubat'ta Erbakan Hükûmetine karşı hangi küresel odakların harekete geçtiğini çok iyi biliyoruz ama o küresel odakların daha sonra kimlerle iş tuttuğunu da çok iyi biliyoruz, milletimiz de biliyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Emir, lütfen siz de sataşmaya mahal bırakmadan, kürsüden iki dakika.

Buyurun.

2.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, İstanbul Milletvekili Hasan Turan'ın Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın İsrail'in Gazze saldırısına, Filistin halkına yaptığı soykırıma ve zulüm ile kıtlık politikalarına ve bölgede var olan güncel duruma ilişkin gündem dışı açıklaması üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MURAT EMİR (Ankara) - Biraz önce Sayın Turan'ın hem saldırgan hem de çaresiz konuşmasına tanık olduk. Onca şeyi söyledik ama bir cevap veremeyince tarihin tozlu sayfalarını karıştırmaya başlamış. Neymiş efendim, CHP İsrail'i tanımış. 1948'de bir defa sizin de babalarınızın içinde olduğu Cumhuriyet Halk Partisi daha saldırganlığı söz konusu olmayan bir İsrail varken tanıdı. O kadar cesaretiniz varsa bugün çıkın, İsrail'i tanımlıyoruz deyin. Neyi bekliyorsunuz? Tanımayın İsrail'i. (CHP sıralarından alkışlar) İsrail'e sesinizi bile çıkartamıyorsunuz, İsrail'in arkasındaki Trump'a sesinizi çıkartamıyorsunuz ama burada geliyorsunuz, hamaset yapıyorsunuz. Neymiş efendim, Tayyip Erdoğan'ın Filistin mücadelesine verdiği katkı tartışılmazmış. Niye tartışamayacağız? Bakın, tartışıyoruz. Ekim 2023'ten beri konuşmaktan başka, boş laftan başka, hamasetten başka hiçbir şey yapmadınız. Bunlara cevap veremediğiniz için geçmişe gidiyorsunuz çünkü çaresizsiniz; akan her damla petrolden para kazanıyorsunuz, hâlâ ticari

gemileri İsrail'e gönderiyorsunuz, Filistin üzerinden Filistin'e gönderiyormuş gibi yapıyorsunuz ama çelik tel gönderiyorsunuz, çimento gönderiyorsunuz, savaş ham maddesi gönderiyorsunuz. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Ve bütün bunlara cevap veremeyince de geriye dönüp çaresiz bir şekilde saldırıyorsunuz. Ya, Susurluk'taki, o skandaldaki, o irinler akan skandaldaki tencere tavanın Filistin meselesiyle ne alakası var? Bu kadar mı şaşırdınız? Ama size söyleyeyim: Hani diyorsunuz ya "Tayyip Erdoğan tartışılmaz." Tartışılır kardeşim. Onu niye tartışırız biliyor musunuz? Çünkü onun göğsünde Yahudi liyakat nişanı var; cesaretiniz varsa onu gelin konuşun, açıkça konuşun. (CHP sıralarından alkışlar)

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Yalan söyleme! Yalan söyleme!

MURAT EMİR (Devamla) - Sayın Turan, gel buraya iktidarınızın sadece son iki yılda Filistin için ne yaptığını anlat.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - İftiracı!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Haddini bil, hadsizlik yapma!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - İftiracı!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Tabii, tabii; iftira, iftira (!)

MURAT EMİR (Devamla) - Konuşmak dışında ne yaptığınızı anlat. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Güler, iki dakika, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sakın madalyayı hiç takmadı deme.

3.- Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in, Ankara Milletvekili Murat Emir'in satışına nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine satışması nedeniyle konuşması

ABDULLAH GÜLER (Sivas) - Değerli arkadaşlar, Filistin Kudüs'tür. Bakın, "Kudüs'le ne alakası var?" diyor Sayın Grup Başkan Vekili, "Filistin'in Kudüs'le ne alakası vardır?" diyor.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Bilmezler, bilmiyor ki.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Öyle demedi hiç.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - Evet, 1996 yılı değil mi 28 Şubat? Malum, yine sizin ağabeylerinizin, büyüklerinizin...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sen yine yanlış anladın Abdullah Bey.

MURAT EMİR (Ankara) - Tencere tava dedim ya, onu da mı dinlemedin?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - Tencere tava neden çıkmıştı Sayın Emir?

(CHP sıralarından gürültüler)

MURAT EMİR (Ankara) - Tencere tava dedim, Susurluk skandalı dedim ya.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - Tencere tava neden çıkmıştı?

MURAT EMİR (Ankara) - Susurluk skandalından çıktı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Abdullah Bey, anladın ama yine yanlış anladın davayı.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - Sayın Emir, tencere tava; bakın, tencere tava neden çıkmıştı biliyor musunuz?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Susurluk, Susurluk.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Susurluk'tan çıkmıştı.

MURAT EMİR (Ankara) - Ya, 28 Şubatla ne alakası var?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - 28 Şubatın karanlık günlerinde malum bazı askerler Sincan'da tank yürütmüştü değil mi? Neden yürütmüşlerdi acaba?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Tencere tava Susurluk davasının simgesidir.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - Hayal görmüşlerdi değil mi? Bir gece hayal görmüşlerdi, o günün komutanları dedi ki: Ya, Sincan'ın havası çok güzel, şu tankları yürütelim. Arkadaşlar, insanların aklıyla dalga geçmeyin. Bakın, Filistin Kudüs'tür. Kudüs bize emanettir, Kudüs bize emanettir.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Emaneti iyi koruyun diyoruz biz de. Emanete sahip çık diyoruz.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - Hasan Turan Bey de, değerli milletvekilimiz de o hassasiyetten bahsetti.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) - Sen Murat Emir'e cevap ver.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - Bakın, biz şunu söylüyoruz: Filistin ve Kudüs, kimsenin kendisine siyasi malzeme yapmayacağı siyasetüstü bir konudur dedik, böyle konu olmasını da arzu ediyoruz ama maalesef işi şahsileştirdiniz, bu işi şahsileştirdiniz. Biz kimseyle yarışta değiliz. Biz samimi bir insan olarak, samimi bir Müslüman olarak, samimi vicdan sahibi insanlar olarak, sadece Filistin değil, sadece Kudüs değil dünyanın hangi coğrafyasında bir mazlum ve mağdur varsa -Hristiyan, Budist, Yahudi fark etmeksizin- bu topraklarda, bu coğrafyada nasıl 1500'lü yıllarda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - ...İspanya'da zulme uğrayan Yahudilere buralarda ev sahipliği yaptıysa aynı anlayışta olalım dedik ama lütfen arkadaşlar, bazı hesaplarınızı burada Filistin üzerinden, Kudüs üzerinden yapmayın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bize niye bir dakika vermiyorsunuz?

BAŞKAN - Şimdi, değerli arkadaşlar...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bir dakikayı Sayın Başkana niye vermediniz diyorum.

BAŞKAN - Ya, sizin Genel Başkanınıza on dakika ilave süre verdim, onun için...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Benim Genel Başkanıma yirmi dakika feda olsun, o başka da.

BAŞKAN - Eyvallah, tamam.

MURAT EMİR (Ankara) - Ben razıyım, Sayın Güler'e söz verebilirsiniz çünkü nasıl olsa anlatamıyor.

VII.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Hükümetin Gündem Dışı Açıklamaları (Devam)

1.- Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın, İsrail'in Gazze saldırısına, Filistin halkına yaptığı soykırıma ve zulüm ile kısıtlı politikalarına ve bölgede var olan güncel duruma ilişkin gündem dışı açıklaması ve YENİ YOL Grubu adına İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ile Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, İYİ Parti Grubu adına İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, MHP Grubu adına Erzurum Milletvekili Kamil Aydın, DEM PARTİ Grubu adına Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, CHP Grubu adına Manisa Milletvekili Özgür Özel, AK PARTİ Grubu adına İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel ile İstanbul Milletvekili Hasan Turan; şahsı adına Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir ve grubu bulunmayan siyasi partiler adına İstanbul Milletvekili Muhammed Ali Fatih Erbakan, İstanbul Milletvekili Zekeriya Yapıcıoğlu, İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, Kayseri Milletvekili Mahmut Arıkan, İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın aynı konuda konuşmaları (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, arkadaşlar, konuşmaları hep beraber dinledik; gruplar adına konuşmalar bitti, şimdi şahıslar adına konuşmalara geçiyoruz.

Grubu olmayan bir sayın milletvekiline söz vereceğim.

Gaziantep Milletvekili Sayın Sevdâ Karaca Demir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; artık Filistin'de yaşanan soykırımın acı görünümünü, Filistin halkının yaşadığı vahşeti, barbarlığı birbirimize anlatmaya gerek yok, her şey dünyanın gözleri önünde yaşandı. Filistin herkesin gözleri önünde bu sistematik barbarlığa direniyor. Aylar önce Trump Gazze'ye göz diktiğini ilan ederek açık açık bir halkı topraklarından sürme planını ilan etmişti. Şaşıracak bir şey yok; bu bir delinin hevesi değil, Amerikan emperyalizminin bölgeyi yeniden dizayn etme stratejisinin ta kendisi. Bugün hedefin yalnızca Gazze olmadığını da biliyoruz. Suriye'den Lübnan'a, Yemen'den İran'a kadar bütün bir Orta Doğu emperyalizmin iştahını kabartıyor ve Trump'a "Dostum." diyen Erdoğan iktidarı ise bu tabloyu fırsata çevirme peşinde. Erdoğan kimi zaman İsrail'le sözlü dalaşa giriyor ama Netanyahu'yla, Suudi saraylarıyla, Sisi'yle birlikte Amerikan emperyalizminin önderliğinde yeni bir Orta Doğu kurulması için çoktandır el ele çalışıyor. Halkı kandırmaya çalışmayın burada hamasetle; bakın, biz çok iyi biliyoruz ki bütün bu hamasetinize rağmen diplomatik ilişkiler sürüyor, milyarlarca dolarlık ticaret sürüyor. Kürecik'ten Mersin Limanı'na kadar emperyalizme lojistik destek sürüyor. Üstüne üstlük bir de NATO zirvesine ev sahipliği yapmaya hazırlanıyorsunuz. NATO, Körfez Savaşı'nda olduğu gibi bölgede müdahale peşinde, Türkiye ise bu kirli pazarlığın ileri karakolu rolünü üstlenmiş durumda. İsrail siyonizmi bu soykırımda yakın zamana kadar tüm Avrupa ülkelerinin desteğini alıyordu ancak İsrail bir adım daha atıp Gazze'nin tam işgali amacıyla mahşerin atıklarını dörtnala kaldırıncı, başta çocuklar olmak üzere aklıtan kitlesel ölümler başlayınca insanlık ayağa kalktı. Dün İsrail'e tam destek veren Avrupa ülkeleri bile halklarının yüz binleri aşan tepkisi karşısında geri adım atmak zorunda kaldı. İngiltere'den Fransa'ya, İspanya'dan Almanya'ya kadar halklar sokaklarda; limanlar İsrail gemilerine kapatıldı; Kanada, Avusturalya peş peşe Filistin'i tanıyacaklarını açıkladı; dünya halklarının yaptırımları Avrupalı emperyalistleri dize getirmekte bu iktidarın önüne geçmiş durumda; bize sakın yalan söylemeyin burada. Bu, bu iktidar için bir utançtır. Bu atalet, bu hamaset, bu felaket bir utançtır. Erdoğan'ın dostu Trump, Netanyahu'nun önünü açarken Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve Mısır sesini çıkarmıyor, Türkiye iktidarı da sözde Filistin dostu ama gerçekte bunların hiçbirinden farkı yok.

TÜİK verileri açık -daha yeni- Filistin'in kan gölüne çevrildiği bu yılın ilk yedi ayında Filistin'den 20,8 milyon dolarlık ithalat yapıldığı TÜİK tarafından ortaya konuldu. Nedir bu ithalat, hangi kalemlerdir açıklamıyorsunuz. Biz açıklayalım, biz adını koyalım: Bu, kuzu postunda ticarettir. Halka yalan söylemeyin. İsrail'le ticareti sürdüren, Mersin'den silah gemilerinin yüklenmesine göz yuman, savunma fuarında İsrail'le iş birliği yapan şirketleri ağırlayan, damat eliyle, işgal ordusuyla teçhizat ortaklığı yapan iktidarın "Biz Filistin dostuyuz." demeye hakkı yoktur, bu koskoca bir yalandır. Bugün İsrail'de siyonizme karşı sokağa çıkan yüz binlerce muhalif sizin iktidarınızdan çok daha cesur, çok daha tutarlıdır. Bu iktidar, İsrail katliamlarını protesto eden gençleri Cumhurbaşkanına hakaretten tutukluyor. Eğer İsrail'e "soykırımcı" demek, "Ticareti kes." demek Cumhurbaşkanına hakaretse soruyorum size: Siz, Cumhurbaşkanını İsrail'le, İsrail'le ticareti de Cumhurbaşkanının manevi kişiliğiyle aynı mı sayıyorsunuz da bu cezaları yağıdırıyorsunuz? Şimdi açıkça söyleyelim: Amerikan emperyalizminin dostu olunarak Filistin halkıyla dayanışma olmaz. NATO güzellemeleriyle, NATO zirvesine ev sahipliği yapılarak Filistin halkıyla dayanışma olmaz. Filistin için ayağa kalkan halka baskı uygulayarak yasak ve tutuklamalarla Filistin'le dayanışma olmaz. Gerçek dayanışma İsrail siyonizminin tam tecridiyle mümkündür, bunun için İsrail'le bütün diplomatik ve ticari ilişkileri keseceksiniz, İsrail'in en büyük destekçisi Amerikan emperyalizmiyle iş birliğine son vereceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SEVDA KARACA DEMİR (Devamla) - NATO'dan çıkacak, emperyalizmin üslerini bu topraklardan temizleyeceksiniz. Ancak o zaman bu iktidar gerçekten Filistin halkının yanında olmuş olur, aksi hâlde söylenen her söz hamasetten öteye gitmez; Filistin halkının değil siyonist İsrail'in işine yarar.

Sosyalistler olarak bizim Deniz'den Ayşenur'a sözümüz belli: Yaşasın bağımsız, özgür Filistin; kahrolsun emperyalizm! Yaşasın bağımsız, özgür Filistin; kahrolsun emperyalizm ve onun yerli iş birlikçileri! (CHP, DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi grubu bulunmayan siyasi partilerin genel başkanlarından talepte bulunanlara söz vereceğim.

İlk söz Yeniden Refah Partisi Genel Başkanı ve İstanbul Milletvekili Muhammed Ali Fatih Erbakan'a aittir.

Sayın Erbakan, süreniz beş dakika.

Buyurun. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MUHAMMED ALİ FATİH ERBAKAN (İstanbul) - Sayın Başkanı, Sayın Dışişleri Bakanını, değerli milletvekillerini ve aziz milletimizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum. Bu oturumumuzun hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Gazze'de iki seneye yakın zamandır devam eden soykırım ve vahşet, bizim çok sık tekrar ettiğimiz "İnsanlığın çektiği sıkıntıların sebebi siyonizm mikrobudur." sözümüzün doğruluğunu bir kez daha ispat etmektedir. Gazze'de yaşanan vahşi soykırım karşısında kınamanın, lanetlemenin, telefon diplomasisinin ve bildiri yayınlamanın zamanı çoktan geçmiştir. Zaman, uzun uzun konuşmalar yapma zamanı da değildir. Zaman konuşma zamanı değil yapma zamanıdır. Bu vahşet karşısında mutlaka somut adım atılmalı, yaptırım uygulanmalıdır. İçinde bulunduğumuz durumda edebiyat değil cesaret ve aksiyon lazımdır.

Somut adımlar neler olabilir? Örneğin Gazze'deki katliama açıkça destek olan Amerika'nın topraklarımızdaki İncirlik Üssü'nün kapatılması olabilir. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) İncirlik Üssü'nün bir an önce kapatılması gereklidir. Kürecik -Türkiye'deki NATO radar üssü- doğrudan doğruya Amerika'ya, dolaylı olarak İsrail'e hizmet etmektedir. İran'ın son olarak İsrail'e düzenlediği füze saldırılarında Kürecik Radar Üssü'nün İsrail'i koruyan bir rol oynadığı İsrail medyasında da açık bir şekilde yer almıştır. Böyle bir noktada Kürecik Radar Üssü'nün acilen kapatılması gereklidir. Her zaman söylediğimiz gibi, siyonist İsrail'i korumak bize mi kaldı Allah aşkına? Azerbaycan petrolü Bakü-Ceyhan Petrol Boru Hattı vasıtasıyla Türkiye üzerinden İsrail'e gitmeye devam etmektedir. Bu petrol boru hattının acilen kapatılması, petrol sevkiyatının durdurulması gereklidir. Türk Silahlı Kuvvetleri refakatinde bir güvenlik koridoru oluşturulmalı, Gazze'ye deniz yoluyla insani yardım malzemesi ve gıda ulaştırılmalıdır. Bugün İspanya bile Gazze'ye havadan paraşütle insani yardım ulaştırıyor. Biz asırlar boyu Filistin'in hamisi olan ecdadın torunları olarak, Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak Filistin'e bir ekmek ve su bile ulaştırmaktan aciz olamayız. Bununla birlikte tam da böyle günler için kurulmuş olan D8'in üye ülkelerinin devlet başkanları Türkiye öncülüğünde acilen bir zirvede toplanmalı ve atılacak adımlar acilen masaya yatırılmalıdır. D8 üyesi ülkeler Türkiye tarafından harekete geçirilmelidir, D8 ülkelerinin ortak barış gücü görevlendirmesi gündeme alınmalıdır. Merhum Erbakan Hocamız -Allah gani gani rahmet eylesin- her zaman ifade etmiştir, "İsrail laftan anlamaz, güçten anlar." demiştir. Burada kendisini rahmetle anıyoruz ve sözünü tekrar ediyoruz. Bu noktada da asıl görev yapması gereken elbette ki yetki sahibi olan ve Meclis çoğunluğunu elinde bulunduran iktidar kanadıdır. Buradan iktidara çağrıda bulunuyoruz: Bir besmele çekin, "Kuvvet ve kudret sahibi Amerika ve İsrail değil, Cenab-ı Allah'tır." deyin ve somut adımlar atın. (YENİ YOL sıralarından alkışlar) Yeniden Refah Partisi olarak bu konuda alacağınız en sert kararlarda dahi arkanızda olacağımızı ifade ediyorum. Eğer gerekli somut adımları atmazsanız ve sadece kınamakla, telefon diplomasisiyle yetinmeye devam ederseniz maalesef, üzülerek söylüyorum, Gazze konusunda gerekli adımları atmayan bir hükümet olarak tarihe geçeceksiniz.

Bu vesileyle, Sayın Başkanı, Sayın Bakanı ve aziz milletvekillerini, aziz milletimizi bir kez daha hürmetle selamlıyorum. Oturumun hayırlara vesile olmasını diliyorum. (CHP, İYİ Parti, YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Erbakan.

Hür Dava Partisi Genel Başkanı ve İstanbul Milletvekili Sayın Zekeriya Yapıcıoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ZEKERİYA YAPICIOĞLU (İstanbul) - Bismillahirrahmanirrahim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri selamların en güzeli olan selamla selamlıyorum: Es-selamü aleyküm ve rahmetüllah.

Sayın milletvekilleri, 1917'den beri işgal altında olan Filistin son iki yıldır tarihin gördüğü en barbar saldırılardan birini yaşıyor. Siyonist terör örgütünün saldırıları sadece masum Filistinlilere yönelik değildir, insanlık tarihi boyunca insanoğlunun ortaklaştığı tüm insani değerlere yöneliktir. Bütün bu insani değerler hukuk, hakkaniyet, adalet, merhamet çok vahşi bir saldırı altındadır. Gerçekten yaşanan vahşeti anlatmaya kelimeler yetmez. Her gün aklıktan ve susuzluktan dolayı beşer, onar çocuk ölüyor. Aklıktan derisi kemiğine yapışmış masum çocukların görüntüsü yürekleri yakıyor. Bütün dünya lanetliyor ama lanet olası zalimler soykırıma devam ediyor. İnsanlar kınıyor, STK'ler yürüyüş yapıyor, hükümetler şiddetle kınıyor, Birleşmiş Milletler kınıyor; Uluslararası Adalet Divanı ve Uluslararası Ceza Mahkemesi yargılama yapıyor, tedbir kararları alıyor ama soykırım durdurulmuyor. Koro hâlinde "Artık söz bitti, eyleme geçmek zamanıdır." diyoruz, herkes aynı sözde ortaklaşıyor, sonra toplanıp söz söyleyip konuşup dağılıyoruz. Bir tuhaflık yok mu? Herkes birilerini eyleme geçmeye davet ediyor. Peki, kim eyleme geçecek? Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi 25 Mart 2024'te derhâl ateşkes kararı aldı ama bu karar daha uygulanmadı. Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin 25'inci maddesine göre Güvenlik Konseyi kararları bağlayıcıdır ama terör rejimi bu kararı da bu kuralı da takmadı, uluslararası mahkemelerin bölgeye insani yardım ulaştırılmasının engellenmemesine dair tedbir kararları da uygulanmadı ama bu kararı alan hâkimler hakkında yaptırım kararı alındı.

Sayın milletvekilleri, bu vahşetin durdurulması gerektiği konusunda herkes hemfikirdir, herkes çağrıda bulunuyor "Bu vahşeti durdurun." diyor. Peki, bu vahşeti kim durduracak ve bu vahşet nasıl duracak? Somut bir adım atalım. Gelin, bu sefer daha önce 6 kez yaptığımız gibi sadece konuşup dağılmayalım, sadece kınamakla yetinmeyelim. Uluslararası hukuk kurallarına ve uluslararası sözleşmelere aykırı davranmanın, bütün insani değerlere savaş açmanın ve onları çiğnemenin bir bedeli olmalı değil mi? Bu zalimlere bir bedel ödetmeli değil mi? Kınamalar kâr etmiyor, şiddetli kınamalar da bir şey ifade etmiyor. Başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere pek çok devlet adamı da İsrail için "haydut" "terör devleti" "terör örgütü" ve benzeri nitelendirmeler yapıyor. Soykırımcılar daha fazlasını da hak ediyor. Evet, İsrail bir devlet değildir. Biraz önce bir polemik yaşandı, 1948'de durum neydi, İsrail neydi, tanıma, her neyse onlar geçti ve tarihte kaldı. Ama şu anda ve bize göre aslında hiçbir dönemde İsrail devlet olma vasfını taşıyor. Bir devlet için asgari 3 şey gereklidir; sınırları belli bir toprak parçası -biraz önce hatiplerden birisi bir harita gösterdi, o haritada sınırların nasıl değiştiğini çok net bir şekilde gözlemlemek mümkün- ve o toprak parçası üzerinde yaşayan ortak bir geçmişi ve kültürü olan bir halk ve hukuki ve siyasi bir organizasyon gereklidir; devlet vasfı için bu 3 şey olmazsa olmazdır. İsrail'in belirlenmiş bir sınırı yoktur, kendilerine ait toprakları yoktur, oradaki siyonistlerin neredeyse hiçbirinin dedesinin mezarı orada değildir. Dünyanın farklı bölgelerinden gelen ve her biri farklı ülke vatandaşı olan hırsızlar, gasıplar Filistinlilerin topraklarını parsel parsel gasbediyor yani oradaki hırsızlar topluluğunu bir halk olarak kabul etmek mümkün değildir. Peki, biz neden İsrail'i devlet

olarak tanıyoruz? Hadi, İsrail'in devlet olarak tanınmasına dair Bakanlar Kurulu kararını geri almak için burada Meclis olarak bir çağrıda bulunalım, geri alamıyorsak en azından askıya alalım; Meclis olarak siyonist terör örgütünün yaptıklarını soykırım olarak tanıyalım, bir Meclis kararı çıkaralım. Daha önce Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 10 Kasım 1975'te kabul ettiği 3379 sayılı bir Karar var. Bu kararda, siyonizm bir ırkçılık ve ırk ayrımcılığı biçimi olarak tanımlanmıştır. Gelin, biz de benzer bir karar alalım, "Siyonizm ırkçılıktır." diyelim ve bu ırkçı, soykırımcı terör örgütüyle ilişkileri de terörizmin ve ırkçılığın desteklenmesi olarak tanıyalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ZEKERİYA YAPICIOĞLU (Devamla) - Bir de 158 sıra sayılı bir Kanun Teklifi'miz vardı, soykırımcıların cezalandırılmasına ilişkin bir kanun teklifi hazırladık. Belki tarihte bir ilk olarak bu kanun teklifimizin, komisyonlarda görüşülmeyen kanun teklifimizin doğrudan Genel Kurulun gündemine alınması için bir önerge verdik, o önergemiz Mecliste bulunan 8 partinin desteğiyle kabul edildi ve o kanun teklifi bir yılı aşkın bir süredir Genel Kurulda görüşülmeyi bekliyor. Gelin, onu gündemin ilk sırasına alalım, görüşelim ve soykırımcıları cezalandıralım. Elimiz Filistin topraklarında, oradaki işgal topraklarında kalanlara yetiştirmiyorsa bari kendi vatandaşımız olanları yargılayıp cezalandıralım.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ama bunu iktidar partisi yapacak; biz hazırız, biz hazırız Sayın Genel Başkanım. Sayın Meclis Başkanımız orada, hazır.

ZEKERİYA YAPICIOĞLU (Devamla) - Teklif ediyorum, sözüm size değil. Ben ne dediğimi biliyorum, kimse kendini temize çıkarmasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ZEKERİYA YAPICIOĞLU (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Çocuklar aklıktan ölürlen seyreten herkes suçludur; kimse yaptığını yeterli görmesin, eğer yeterli olsaydı çocuklar aklıktan ölmeye devam etmezdi. Keşke "Daha fazla ne yapabiliriz?" diye her birimiz kendimize sorsaydık. Herkes yetkisi ve gücü oranında sorumludur, az veya çok herkes yapabileceğinden sorumludur.

Son olarak Sayın Başkanım, bu Mecliste yapılan tartışmaları, bu manzarayı siyonist bir katil ile ailesini kaybetmiş, açlık çeken bir Filistinlinin seyrettiğini düşünelim. Acaba hangisi sevinir, hangisi üzüldü? Bari bu meselede yani gerçekten partilerüstü hatta uluslarüstü olan bir meselede, Filistin meselesinde, daha önce 6 kez yapıldığı gibi oy birliğiyle bir karar alalım ve bu karar dışı dokunur bir karar olsun, zalimleri değil mazlumlara sevindirelim. Zalimler için "Yaşasın cehennem!" diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Yapıcıoğlu.

Demokratik Sol Parti Genel Başkanı ve İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal.

Buyurun. (AK PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Sayın Başkan, siyasi partilerimizin Sayın Genel Başkanları, Grup Başkanları, değerli milletvekilleri; yürütmenin talebi üzerine olağanüstü olarak toplanan yüce Meclisimizde İsrail'in Gazze saldırısı, Filistin halkına yaptığı soykırım ve zulüm ile kıtlık politikaları ve bölgede var olan güncel duruma ilişkin Demokratik Sol Partinin görüşlerini paylaşmak üzere söz aldım. Yüce heyetinizi ve bizleri ekranları başında izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği gibi İsrail, ABD'nin de doğrudan ve dolaylı desteğiyle altı yüz doksan bir gündür Gazze'de bir işgal stratejisi temelinde Filistinli Müslümanlara karşı tarihte eşi ve benzeri görülmemiş bir zulüm ve soykırımı dünyanın gözünün içine baka baka alenen yapmakta ve sürdürmektedir. Dünya milletlerinin duyarsızlığını gören ve bundan cesaret alan katil Netanyahu da bu kez bir adım daha ileri giderek Gazze'de yaşayan insanların kurşun ve bombalardan uzak kalanlarını da açlık ve sefaletle öldürmeye başlamıştır. Gazze halkına yapılan zulümlerin ve kitleler hâlinde gerçekleştirilen ölümlerin önüne geçmek için devletlerin ve sivil toplum örgütlerinin münferit girişimleri ve yardımları artık anlamını yitirmiştir. Başta Türkiye olmak üzere İslam ülkeleri daha etkili önlemleri hayata geçirmeli, ABD ve İsrail üzerinde ekonomik ve siyasal baskıyı artırmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti olarak bölgemizde barışı, huzuru, güvenliği sağlamak ve sürekli hâle getirmek için devletimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün uyguladığı bölge merkezli dış politika modelini hayata geçirerek komşularımızla güvenlik ve ekonomik iş birliği anlaşmaları acilen yapılmalıdır. Öncelikle ve özellikle Gazze'de ve Suriye'de olup bitenler buralarda yaşayan Türkmenlere zarar verecek bir hâl almamalıdır. Emperyalizmin son hedefi kuşkusuz aziz şehitlerimizin kanlarıyla sulanarak vatan kılınmış Türkiye topraklarıdır. Bize göre ulusal kurtuluş savaşı bitmemiştir, devam etmektedir. Emperyalizmin gizli ajandasında Dicle ve Fırat nehirlerimizin suları vardır. Zira Avrupa Birliği İlerleme Raporu'nda Dicle ve Fırat'ın sularının uluslararası konsorsiyuma devredilmesi talep edilmektedir. O yüzden ABD'nin Türkiye Büyükelçisi ve Suriye Koordinatörü Thomas Barrack "Bölgede ulus devlet istemiyoruz." demektedir. Bugün Türkiye olarak içinde bulunduğumuz süreçte terörsüz Türkiye arayışımızın esasen gerekçesi ikinci yüzyılına adım atmış cumhuriyetimizi ve ulus devlet özelliğimizi korumak için tam da budur. Bu topraklar üzerinde binlerce yıl kardeşçe yaşamış her etnik kökenden ve inançtan insanlar olarak bu senaryoyu anlamak; millî birlik, kardeşlik ve demokrasi hedefiyle ortaya konulan stratejiji hayata geçirmek zorundayız.

Sayın milletvekilleri, Gazze'nin işgali, orada yaşanan soykırım, katliam, açlık ve sefalet sonucu insanların ölüme terk edilmesi sıradan bir olay değildir. Jeopolitik olarak Gazze, Doğu Akdeniz'in doğu kara sınırı, Kıbrıs Adası da Doğu Akdeniz'in tam ortasında sabit bir uçak gemisidir. Kısacası, bugün Gazze'de yaşananları salt insani boyutuyla, dini argümanlarla izah etmeye çalışmak büyük resmi gözden kaçırmak demektir. Küresel emperyalizmin hedefi öncelikle Doğu Akdeniz'in tümüne hâkim olmak ve başta Kuzey Kıbrıs toprakları olmak üzere Anadolu'nun yeniden bölünmesini sağlayacak zemini hazırlamaktır; bu uyarıda bulunmayı tarihî bir sorumluluk olarak görüyoruz. Uyanık, dirayetli ve kararlı olmak zorundayız. En küçük zafiyet, bir anlık tereddüt telafisi daha zorlaşmış bir beka sorununa dönüşebilir. Dileğimiz odur ki öncelikle bu yüce çatı altında görev yapan tüm siyasi partilerin dış dünyaya karşı kol kola görüntü vererek bu aziz vatana sahip çıktığını göstermesidir; Sayın Cumhurbaşkanımızın da bölge barışının sağlanması, insanların öz vatanlarında özgür ve mutlu yaşamaları için gösterdiği kararlı, onurlu ve tutarlı çabalarıyla Orta Doğu'da silahların susturulmasıdır. Aksi hâlde kılıç kınından çıkacaksa da çıkmalıdır; olası bir sınır ötesi harekât için zaman geçirmeden oy

birliğıyle yeni bir Türkiye Büyük Millet Meclisi tezkeresi de çıkarılmalı, konuya muhatap herkes payına düşeni almalıdır. Ancak bu şartlarda tam bağımsız Türkiye hedefine ulaşabiliriz.

Sözlerime son verirken, bu asil milletin bir kez daha Kurtuluş Savaşı yaşamaması dileklerle, 30 Ağustos Zaferi'mizin 103'üncü yılını gururla ve yürekten kutluyorum.

Bölgemizde yaşanan önemli olaylarla ilgili olarak bizleri aydınlatan, bilgilendiren Dışişleri Bakanımız Sayın Hakan Fidan'a teşekkür ediyor, yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Aksakal.

Saadet Partisi Genel Başkanı ve Kayseri Milletvekili Sayın Mahmut Arıkan.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MAHMUT ARIKAN (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli kanun koyucular, eski dostlar, yeni dostlar, birçok konuda uzlaştığımız arkadaşlar, birçok konuda uzlaşabileceğimiz arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, sözün bittiği noktadayız. Gazze'de yirmi iki ayı bulan vahşet, soykırım ve katliam -birçok kere ifade edildi- İsrail için yeni bir durum değil. İsrail, Filistin topraklarında yetmiş yedi yıldır işgalci. Tüm bu vahşet devam ederken, bu işgalcilik devam ederken Türkiye, Dışişleri Bakanlığımız tarafından yapılan açıklamalarla İsrail'in yaptıklarını kabul edilemez bulmuş; kabul edilemez bulmakla kalmamış, kınamış hatta şiddetle kınamış, artık İsrail için ne anlam ifade ediyorsa en güçlü şekilde kınamış. Bugün tam altı yüz doksan üç gün oldu. Tüm çağrılarımıza, toplumun her kesiminden gelen taleplere rağmen Türkiye savaşın ancak 209'uncu gününde İsrail'le ticaretin kesildiğini duyurabildi. Duyurabildi diyorum çünkü sonrasında bunun duyurulduğunu ama uygulanmadığını üzülerken gördük. Savaşın 405'inci gününde, hem de vahşetin en zirveye ulaştığı günlerde bu Mecliste, bu salonda, bu sıralardan sent hesabının yapıldığını duyduk. Görüyoruz ki siz Gazze meselesinde haysiyete değil maddiyata takılıyorsunuz. Buraya dikkat: Türkiye ancak savaşın 684'üncü gününde İsrail'e giden gemilere kısıtlama getirdiğini duyurdu. Değerli milletvekilleri, dikkatinizi çekiyorum, tamamen bitirme değil sadece kısıtlama getirildi. Ülkemizde "Vanaları kapat, petrolü kes, ticareti bitir." diyen alını öpülesi gençler bu ülkede gözaltına alındı, cezaevlerine gönderildi. Biraz önce iktidar milletvekili 28 Şubat zulümlerinden bahsetti. Maalesef ülkemizde İsrail'i protesto eden, "Vanaları kapat." diyen gençlerimiz cezaevlerine gönderildi, başlarındaki örtü cezaevlerinde çıkartılmak durumunda kalındı. Bunların hepsi İsrail'le ticaretin, akışın, ilişkinin aslında kesilmediğinin resmî kanıtıdır yani "one minute" haykırışı ticarete "zero minute"ya dönüştü. Köprünün üzerinden Gazze'ye dua gönderilirken altından İsrail'e gemi gönderen politikalar artık ifşa olmuştur. Öte yandan, bugün yine burada iktidar vekilleri birçok kez ifade ettiler, "Türkiye elinden geleni yaptı, yapıyor." denildi. Biz buna katılmıyoruz. İsrail'i durdurmanın, uluslararası toplumu harekete geçirmenin sayısız yolu var. İşte bugün, bütün bu gecikmeye rağmen, yapılan hatalara rağmen önünüzde bir fırsat var. Burada konuşurken "Filistin" diyen, "Gazze" diyen, "Kudüs" diyen, "Mescid-i Aksa" diyen, yetki sahibi olan herkese sesleniyorum: Samimi olun, hamaseti bırakın. Bakın, biz, Saadet Partisi olarak 81 ilde Netanyahu ve iş birlikçileri için defalarca cumhuriyet başsavcılıklarına suç duyurusunda bulunduk. Maalesef bütün suç duyurularımız Adalet Bakanlığının müsaade etmemesinden dolayı işleme konulmadı. İsrail'le kavga ediyormuş gibi yapmaya, küresel sermayeye, neoliberal politikalara boyun eğmeye mecbur değilsiniz. Dünya İsrail ve müttefiklerinden ibaret değil. Kaldı ki İsrail'e kayıtsız şartsız destek olan ülkelerde dahi meydanlar ve sokaklar Filistin yanlısı göstericilerle dolup taşıyor çünkü Gazze'nin yanında yer almak insanlığın, vicdan sahibi oluşun, onurlu duruşun bir gereğidir. Bu anlamda Türkiye mutlaka artık somut adımlar atmalıdır. Türkiye'nin yapabileceğini yapmaması zulme ortak olmaktır. Ne dediğimizi iyi anlayın. Sadece insani yardımdan bahsetmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT ARIKAN (Devamla) - Sayın Bakanım, sizden İsrail'e karşı tam ambargo, tam tecrit, tam boykot ve kesintisiz yaptırım istiyoruz. İsrail savaş suçlusudur, soykırımcıdır. İsrail'e uygulanacak her türlü yaptırım için bundan daha açık, meşru bir gerekçe olamaz.

Sayın Bakanım, ablukayı kırmak, ambargoyu delmek için tamamen insani bir amaçla yola çıkan yardım filolarına Türkiye açıkça desteğini ilan etmeli, güvenliğini sağlamalı, uluslararası toplumu kararlı bir biçimde destek olmaya çağırmalıdır.

Bu vesileyle, önümüzdeki günlerde Gazze Özgürlük Filosu'na katılıp Gazze'ye yelken açacak olan milletvekillerimiz Sayın Mehmet Atmaca'ya, Sayın Necmettin Çalışkan'a, Sayın Selma Silkin Ün'e, Sayın Faruk Dinç'e ve bu filoya destek veren herkese huzurlarınızda teşekkür ediyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT ARIKAN (Devamla) - Bunlar sadece bizim değil aziz milletimizin, vicdan sahibi her insanın Türkiye'den talebidir. Siz bütün bunları yapın, biz Millî Dayanışma Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonunda nasıl destek vermişsek bu konuda da yanınızda olalım. Türkiye'nin elindeki imkânlar sınırlı değildir. Türkiye, yıllardır uyguladığınız yanlış politikalara rağmen güçlü bir ülkedir. Türkiye, iktidarıyla muhalefetiyle tek ses olmalı, dünyaya insanlık noktasında örnek olmalıdır. Bizim iktidardan beklentimiz, vicdanın ve insan olmanın gereğini yapmasıdır. Yok "Biz elimizden geleni yaptık, zaten yapıyoruz." diyorsanız biz bunu kabul etmiyoruz. Bu sizin İsrail'le muvazaalı durumunuzu, simbiyoz ilişkilerinizi devam ettirmenizdir.

Sözlerimi tamamlıyorum. Gazze'de işlenen savaş suçu ve soykırım karşısında bugüne kadar yaptığınız gibi sadece kınamakla yetinecek olursanız bilin ki ne millet ne tarih ne de Allah sizi affetmeyecektir. Bizler tarihin omuzlarımıza yüklediği sorumluluğun gereğini yapmaktan asla vazgeçmeyeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, grubu bulunmayan milletvekili olan Sayın Genel Başkanlara söz verdik.

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Erkan Baş burada olmadığı için yerine İstanbul Milletvekili Ahmet Şık konuşacak.

Buyurun. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET ŞIK (İstanbul) - Herkese merhaba.

İsrail'in Filistin'e yönelik vahşeti yalnızca bir işgal değil bir halkı yok etmeye yönelik sistematik bir soykırım. Gazze dünyanın gözleri önünde bir cehennem çukuru, evler enkaz, hastaneler mezar, sokaklar kan nehri. Bu bir savaş değil bir halkın kökünü kazıyan açlığın ve susuzluğun bile silah olarak kullanıldığı bir soykırım. Gazze dünyanın gözleri önünde bir toplama kampına

dönüştürülmüş durumda. Çocuklar açlıktan ölürlen, hastaneler bombalanırken evler yerle bir edilip su kaynakları zehirleniyor ve bunların hiçbirisi tesadüf değil; planlı bir imha, modern çağın bir soykırımı.

Sırtını Amerika'nın sınırsız desteğine, Avrupa devletlerinin sessizliğine, Müslüman coğrafyasının menfaat ortaklıklarına yaslayan İsrail bir devlet değil bir terör makinesi; çocukların kanını yakıt, annelerin gözyaşını mühimmat yapan bir ölüm fabrikası. Aime Cesaire "Sömürgecilik Üzerine Söylev" kitabında bize şunu hatırlatır: Batılı toplumların ve siyasetçilerin Hitler'e dair affedemedikleri şey onun insanlığa karşı işlediği suçlar değil, onların affedemedikleri şeyin adı tüm bunların beyaz insanlara karşı yapılmış olmasıydı; o güne kadar yalnızca Cezayir'in Araplarına, Afrika'nın siyahlarına reva görülen sömürgeci yöntemleri Avrupa'da Avrupalılara uygulamış olmasıydı. Bugün bu hakikat yine bir kez daha tüm çıplaklığıyla karşımızda. Nazizm'in ertesinde oluşturulan Batı'nın tüm o şatafatlı uluslararası hukuk kurumları bütün işe yaramazlıklarıyla bir soykırımı seyrediyor. Bu herkesin utancı ama asıl utanç bu soykırımı finanse edenlerin, kınama maskesi takanların ikiyeüzlülüğü. Amerika İsrail'e her yıl milyarlarca dolarlık silah yağdırırken sahte gözyaşları içinde Filistin'in çılılıklarını duymazdan geliyor. Avrupa Birliğı insan hakları masallarıyla dünyayı uyuturken Gazze'nin yıkıntılarını görmezden geliyor, İsrail'in savaş suçlarını destekliyor. Özgürlükten bahsedenlerin elleri temin ettikleri bombalarla, insan hakları nutukları atanların dilleri suskunlukla kan içinde. Müslüman coğrafyada kendi çıkarları uğruna kardeşlerinin mezarlarını görmezden gelen krallar saraylarında uyuyor, liderler koltuklarına daha çok yapışıyor. Filistin'in kanı akarken petrol dolarları birikiyor. Filistin davasını kirleten bir leke olan sessizlikleri bir ihanet gibi büyüyor.

Peki, ya Filistin'in yanında olan, mazlumun hamisi olduğı iddiasındakilerin hamasete bulanmış ikiyeüzlülüğüne ne diyeceğiz? Filistin'in acısı mitinglerde slogan, camilerde dua ama iş paraya gelince Gazze'deki tüm katliamlar görmezden geliniyor. Bir elde Kur'an, diğere elde İsrail'le ticaret defteri tutuluyor.

"Leonardo" adında bir İtalyan şirket var; Filistinlilerin evlerini başlarına yıkan M-346 uçaklarını, Gazze şeridini denizden ablukaya alarak masumlara ateş yağdıran OTO Melara Super Rapid naval toplarını, Gazze'de gıda kuyruklarındaki çocukların küçücük bedenlerini yayılım ateşleriyle delik deşik eden Koala helikopterlerini işte bu "Leonardo" üretiyor ve İsrail ordusuna satıyor. Öyle ki Haziran 2025'teki bir Birleşmiş Milletler uzman raporunda "Leonardo" şirketi İsrail'in Gazze'deki eylemlerine katkı sağladığı belirtilerek soykırım ekonomisine gömülü şirketler arasında tanımlandı. Cumhurbaşkanı "İsrail katil!" diye bağıyor, oğlu Bilal Erdoğan Gazze için mitingler düzenliyor, İsrail'i kınıyor, kalabalıkları coşturuyor; damadı Selçuk Bayraktar da Gazze'deki katliamlarda kullanılan teçhizatı üreten "Leonardo"yla iş birliğı yapıyor. Batı'nın eleştirdiğiniz ikiyeüzlülüğünden ne farkı var? Filistinlileri katleden savaş makinelerini üreten ve İsrail'e satan şirketle birlikte para kazanmak size de tuhaf gelmiyor mu? İroniye bakar mısınız? Sahnede Filistin'in yanında olanlar geride Filistin'in mezar kazıcılarıyla aynı sofrada oturuyor. Bir tarafta meydanlarda yükselen sloganlar, öte tarafta kasalara akan kan paraları. Bir tarafta "Filistin'in yanındayız." nutukları atılan, gözyaşlarıyla beslenen mitingler; öte tarafta çocuk cesetleri üzerinde yükselen servetler. Filistinlilerin mezarları üzerinden yükselen bu servetin adı vicdansızlıktır, ikiyeüzlülüktür, ihanettir; bunun adı sadece ikiyeüzlülük değil mezar soygunculuğudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

AHMET ŞIK (Devamla) - Aynı Selçuk Bayraktar Gazze için yapılan mitinglerde fotoğraf çekitmekten de geri durmuyor tabii ki. Tarih sadece bombayı atanı değil bombanın gölgesinde servet büyütenleri de kaydeder ve halkların vicdanı o tarihi yazarken hiçbir ikiyeüzlülüğü affetmez. Tel Aviv'le ticareti, Roma'yla ortaklığı, Washington'la pazarlığı sürdürmek tam da bu ikiyeüzlülüğün eseridir; Türkiye'nin siyaset sahnesinde söz söyleme ve eyleme makamında olanların kahir ekseriyeti bu utancın sahibidir. Aslında söyleyecek hiçbir sözünüz yok, eylemle buluşturmadığınız hiçbir sözün de zerre kıymeti yok. Mitinglerde Filistin bayrağı sallamak kolay, asıl mesele o bayrağın onurunu korumak.

Teşekkürler. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bakanım, söz talebiniz var mı?

Buyurun.

VIII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın, Meclisteki bu desteğı çok kıymetli bulunduğuna, yürütmeye yönelik tavsiyelere ve suçlamalara ilişkin açıklaması

DIŞİŞLERİ BAKANİ HAKAN FİDAN - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben son olarak şunları ifade etmek istiyorum: Öncelikle, bazı konuşmacılar yine ticaret konusunda endişelerini ifade ettiler. Tekrar ifade etmek istiyorum; Ticaret Bakanlığımızla da yakın ilişki içerisindeyiz, ticaret konusundaki gerekli adımların hepsi atılmış durumda. Diğere taraftan, yani Sayın Meclisimizdeki bu iradeyi, bu desteğı çok kıymetli buluyoruz ama devlet olarak bize verdiğiniz desteğın en iyi şekilde kullanılması için açıkcası hep beraber uygulayacağımız, destek vereceğimiz bir millî stratejiye ihtiyacımız var çünkü İsrail'e karşı gelmek, bildiğiniz gibi, sadece bir devlete karşı gelmek değil onu meydana getiren zihniyeti ve uluslararası sistemi karşınıza almak ve biz bunu devletiyle, milletiyle en güçlü şekilde yapıyoruz, yapmaya da devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla bu ne dünün savaşıydı ne bugünün olacak, bu önümüzdeki yıllarda da devam edecek. Uzun soluklu bir mücadeleye hazır olmamız gerekiyor.

Ben burada, yürütmeye yönelik tavsiyeleri, önerileri not ettim, aldım; bunlardan ders çıkaracağım ama diğere taraftan, yürütmenin başı olan Sayın Cumhurbaşkanımıza ve diğere Kabine üyelerine yönelik yapılan suçlamaları, asılsız iddiaları da buradan şiddetle reddediyorum. Bazı arkadaşlarımız sordular "Netanyahu'nun uykusunu ne kaçırıyor, onu ne rahatsız ediyor?" diye. Ben bütün stratejik değerlendirmemi söyleyeyim: Netanyahu'yu rahatsız eden bölgede tek bir şey var; Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı makamında oturması, Sayın Devlet Bahçeli'nin ve Cumhur İttifakı'nın ona kesintisiz destek vermesi; başka bir şey rahatsız etmiyor.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Geçen seferki sunumunuzda "Bu Meclis rahatsız ediyor." demiştiniz.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, bu oturumumuza 442 milletvekili arkadaşımız katılmıştır.

Şimdi, Meclis Başkanlığının bir tezkeresi var, onu okutup oylarınıza sunacağım ancak bu tezkerenin içeriği itibarıyla - burada dile getirilen konuların bir kısmı da olmak üzere- fevkalade kuvvetli bir tezkereyi bugün -eğer kabul ederseniz- kabul edip dünya kamuoyuyla paylaşacağız. Partilerimizin Grup Başkanlarının ve Başkan Vekillerinin tamamı bu tezkereye imza atmış ama Başkanlık Tezkeresi olarak geçmesi, Resmî Gazete'de yayınlanarak bir devlet, siyaset belgesi hâline dönmesi için de olurlarını bildirmişlerdir.

Şimdi müsaadenizle bu tezkereyi okutuyoruz:

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Tezkereler (Devam)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İsrail'in Gazze'deki işgalini genişletme kararı ve Filistin halkına yaptığı soykırım hakkında tezkeresi (3/1185)

29/8/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

İsrail, Filistin halkına karşı on yıllardır sürdürdüğü işgal, imha ve ilhak politikalarını, son iki yıldır özellikle Gazze'de bir soykırıma dönüştürmüştür.

İsrail'in sürdürdüğü soykırım, kıtlık ve açlık politikaları on binlerce cana mal olmuştur. Soykırımcı Netanyahu hükûmetinin Gazze halkını açlığa ve kıtlığa kasten mahkûm ettiği BM ve diğer uluslararası kuruluşlarca da ifade edilmiştir.

Gazze'yi işgal operasyonunu genişletme kararı alarak katliamlarına ve zulme devam eden İsrail, son iki yılda büyük çoğunluğu kadın ve çocuk 70 bine yakın insanı öldürmüş, 150 binden fazla kişiyi yaralamış, bölgenin sivil altyapısını imha etmiştir.

Filistinli kadınlar, çocuklar, gençler ve yaşlılar soykırımcı İsrail güçlerince âdeta bir ölüm ve açlık hapisanesine mahkûm edilmişlerdir. Bu canice eylemleriyle yetinmeyen Netanyahu ve çetesi, Filistinlileri yok etme çabasını bir üst aşamaya taşıyarak Gazze dâhil tüm Filistin yerleşimlerini ilhak etme politikasını uygulamaya koyma aşamasına gelmiştir.

İsrail, Kudüs ve Batı Şeria'da da işgal güçleri ve yasa dışı yerleşimciler vasıtasıyla Filistinlilere uyguladığı şiddeti artırmış; toprak işgalini, yasa dışı yıkımları ve yasa dışı yerleşim inşasını hızlandırmıştır.

Ne yazık ki Uluslararası Adalet Divanı ve Uluslararası Ceza Mahkemesi dışında hiçbir küresel kurum İsrail hükûmetinin hukuksuz kararlarını ve katliamlarını durdurmaya yönelik bir girişimde bulunmamaktadır.

Neredeyse yeryüzünün her karışında insanlık cephesinin yükselen sesi, bu zulme sessiz kalan ya da destekleyen hükûmetleri son zamanlarda Filistin halkının yanında durmaya zorlamaktadır.

Bu karanlık tablonun umut veren tarafı ise daha önce sessiz kalan ya da İsrail'e destek veren bazı devletlerin Filistin'i tanımaya ve İsrail'i boykot etmeye yönelik kararları devreye almasıdır. Geline aşama insanlık vicdanının büyük bir başarısıdır.

Bugün burada TBMM olarak bizler Filistin halkıyla dayanışmaya ve İsrail'in durdurulmasına yönelik tekliflerimizi ve çağrımızı dünya parlamentolarına iletmek için toplanıyoruz.

Ümit ederiz ki bizimle beraber insanlığın sesini ve vicdanını yükseltmeye destek olacak dünya parlamentoları da bu çağrımıza katılır ve hep birlikte harekete geçeriz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu olarak;

1. Filistin halkının İsrail tarafından on yıllardır maruz bırakıldığı işgal, imha ve ilhak uygulamalarını en güçlü şekilde kınıyoruz.

2. Filistin halkına yönelik katliamların ve son olarak Gazze'de kıtlığın bir imha silahı olarak kullanılmasının soykırım suçu teşkil ettiğini vurguluyoruz.

3. Uluslararası toplumu, İsrail'i Gazze'de kalıcı bir ateşkesi kabul etmeye, silahlı güçlerini bölgeden çekmeye ve Gazze'ye kesintisiz insani yardım ulaşımını sağlamaya zorlamak için daha fazla çaba göstermeye davet ediyoruz.

4. Kudüs ve Batı Şeria'daki yasa dışı yerleşim faaliyetlerini ve Filistin halkına yönelik şiddeti telin ediyoruz.

5. Filistin topraklarında soykırım ve sömürge suçlarını işleyenlerin mahkemeler önünde hesap vermelerinin temin edilmesi çağrısında bulunuyoruz.

6. 1967 sınırları temelinde, coğrafi bütünlüğe sahip, bağımsız ve egemen bir Filistin Devleti'nin hayata geçirilmesinin adil ve kalıcı barışın sağlanmasının tek yolu olduğunu kayda geçiriyoruz.

7. Mescid-i Aksa başta olmak üzere Müslümanların kutsal mekanlarına siyonist rejim tarafından yapılan saldırı ve provokasyonların mutlaka durdurulması gerektiğini vurguluyoruz.

8. İsrail hükûmeti, soykırım politikalarından vazgeçene kadar, BM ve uluslararası kuruluşlardaki üyeliklerinin askıya alınması çağrısında bulunuyoruz.

9. Tüm ülke parlamentolarını;

-İsrail ile olan tüm askerî ve ticari ilişkileri sonlandırmaya, Filistin halkına yönelik uygulanan ambargoyu kırmaya yönelik acilen harekete geçmeye;

-İsrail'in işgal ettiği Filistin topraklarındaki soykırım ve sömürge politikalarını reddetmeye ve kınamaya;

-Filistin halkının meşru haklarını savunmaya, iki Devletli çözüm perspektifini korumaya ve Filistin Devleti'ni tanımayan ülkelere de Filistin'i tanıma çağrısında bulunmaya;

-18 Nisan 2025 tarihinde, İstanbul'da TBMM öncülüğünde tesis edilen "Filistin'i Destekleyen Parlamentolar Grubu"na katılmaya davet ediyoruz.

Bu çerçevede, bu bildirinin oylanarak kabul edilmesi ve alınan kararın Resmî Gazete'de yayımlanması hususunu Genel Kurulun tasviplerine arz ederim.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Müsaadenizle ben de kaldırayım. Kabul etmeyenler... İttifakla kabul edilmiştir. (Alkışlar)

Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, metni okuduğumuz zaman bu metnin ne kadar kuvvetli olduğunu da göreceğiz, bir kez daha göreceğiz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Şimdi çalışma önergemizi de ittifakla kabul edelim.

BAŞKAN - Burada fevkalade kuvvetli bir metin ortaya konuldu.

Hepinize çok teşekkür ediyorum.

B) Önergeler

1.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına devam etmesine dair İç Tüzük'ün 7'nci maddesine göre verilmiş önergesi (4/111)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına devam etmesine dair bir önerge vardır, onu da okutup oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye olağanüstü bir dönemden geçiyor. Vatandaşların çok büyük bir bölümü ya hiç gelir elde edemiyor ya da açlık ve yoksulluk sınırının altında gelirlerle geçinmeye çalışıyor. Yüksek enflasyon vatandaşların gelirlerini erittikçe eritiyor. Açlık sınırının 30 bin liraya yaklaştığı bir dönemde 10 milyon çalışan 22.104 liralık asgari ücretle, 4 milyondan fazla emekli 16.881 lira ve 10 milyon emekli de bu rakama yakın emekli aylıklarıyla geçinmeye çalışıyor. Yüksek kira fiyatları yüzünden yaşanan barınma krizi derinleştikçe derinleşiyor. Tarım sektörü, ilkbahar aylarında yaşanan don ve yaz aylarında yaşanan kuraklık nedeniyle can çekiyor. Türkiye gıda enflasyonunda dünyanın ilk 10 ülkesi arasında bulunuyor. Türkiye barınma krizinden sonra hızla bir gıda krizine doğru gidiyor.

Yüksek reel faizler yatırımı, üretimi ve istihdamı baskılıyor. Gerçek işsizlik yüzde 33 civarında seyrediyor. Çalışmak ya da daha uzun süre çalışmak isteyen 13 milyon 500 bin kişiye iş yaratmak gerekiyor. Finansal borcunu ödeyemeyen işletme ve hatta vatandaş sayısı büyüdükçe büyüyor.

Tek adam rejimi, kontrolü altına aldığı yargı eliyle Türkiye siyasetini dizayn etmeye çalışıyor, Anayasa ve yasalar hiçe sayılıyor. Tek adam rejiminin kabul etmediği yüksek yargı kararları uygulanmıyor. Kuvvetler ayrılığı ilkesi ayaklar altında çiğneniyor. Yerel yönetimlerde millet iradesi, haksız ve hukuksuz tutuklamalar ve kayyumlar eliyle yok ediliyor.

Türkiye bu ve benzeri sorunlarla baş etmeye çalışırken Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına ara vermiş olması kabul edilemez.

Bu nedenle, Türkiye Büyük Millet Meclisinin olağanüstü toplantı gündeminin tamamlanmasından sonra İç Tüzük'ün 7'nci maddesinin son fıkrası uyarınca çalışmalarına devam etmesini arz ve teklif ederiz.

Murat Emir

Ali Mahir Başarır

Ankara

Mersin

CHP Grup Başkan Vekili

CHP Grup Başkan Vekili

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, böylece olağanüstü toplantı konusu tamamlanmıştır.

Gündemde bulunan konuları görüşmek için, Anayasa ve İç Tüzük gereği 1 Ekim 2025 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.51